آهولار و یاهولار

حبکایه لر

علیرضا ذیحق

آهولار و یاهولار

حیکایه لر

علیرضا ذیحق

بیرینچی چاپ : ۱۳۹۰ه. ش

(داستان های کوتاه به زبان ترکی)

alirezazihagh@gmail.com

حیکایه لر:

۱- آنا ۵
۲- بولبول یوواسی..... ۷
۳- آنادیلی..... ۱۳
۴- عاشیق ماهنی سی..... ۱۶
۵- آی اوشاقلار صمد عمی گلمه دی ۲۱
۶- آهولار و یاهولار..... ۲۴
۷- باریش و سئوگی ۳۲
۸- بیت قابیغی..... ۳۷
۹- قونشولار..... ۴۲
۱۰- آکواریوم ۴۵
۱۱- قوردون گؤزو پاریلدار..... ۴۸
۱۲-آنا کارنینا و بولور گولدان..... ۵۴
۱۳-اوستانین قارا کؤینه یی..... ۵۸
۱۴- ایتگین اولدوز ۶۲
۱۵- آیدین ۶۵
۱۶- آیاقلانان قارلار..... ۶۹
۱۷- اؤلدو وار دؤندو یوخ ۷۱
۱۸- یوخا قلم ایشله مز ۷۵
۱۹- طاماح دیشی..... ۷۸

۲۰- اوروج آغا ۸۰
۲۱- باشی بلالی دیلیمیز..... ۸۲
۲۲- قابان‌دیش احمد ۸۶
۲۳- فایتونچی ۸۹
۲۴-بیزیم ملت یوخلویوب ۹۲
۲۵- یورقان علی‌نین احوالاتی ۹۵
۲۶- وسواس ۹۸
۲۷- قوچ پولاد ۱۰۱

آنا

گؤزلریم دولموشدو . هئچ اینانمیردیم کی او بو جور سس سیز بیزلری قویوب گئتسین . آمما ندنسه بو بیر گرچک ایدی. اوره ییم پاتلاییردی آمما سسیم هئچ چیخمیردی. کیمسه نین اوزونه باخماغا حؤوصله م قالمامیشدی. اونون سون تاپشیریقی هله یادیمدا ایدی. بیر ساعات اوستون دن کئچمه میشدی . یول اوستونده ائوه گئده رکن اونا هرگون باش ووراردیم . بوگون ایسه اَلیم ده بیر قارپیز ، اونو گؤرمک اوچون جان آتیردیم . منده ده آچار اولدوغو اوچون ، قاپینی هئچ دؤیمز دیم . اؤز ائویم کیمی آچیب ایچه ری گیره ردیم . آنام ، آتام ایله بیرگه یاشاسادا چوخ یالقیز ایدی. آیاقلاری نین آغریسی و توتولماسی اونو اوتوراق ائله میشدی. گون بویو ائوده یالقیز قالیب تکجه تئلفون لا باغلانتی قورماق مجبوریتینده ایدی. اونو گئدیب گؤرمک و سوروشوب یوخلاماق منه همیشه بیر گؤره و کیمی قوتسال ایدی. آنجاق اونو ن واخت سیز گئتمه سی منی اوزون بیر فیکیره آپارمیشدی. سئویملی یاشیل گؤزلری نین سؤنمه سی اینانیلماز ایدی. آمما او ایندی ، گؤزلریم اؤنون ده جان سیز اوزانمیشدی و بو قَدَر سس سیزلیک اونون ابدی بیر یوخویا دالماسینی دئییردی. ایچین – ایچین آغلاییردیم و گؤز یاشلاریمی توتانمادان بوتون تار – تانیشا تئلفون آچیردیم کی اونون سون سَفَری اوچون ، اؤزلرینی ائوه چاتدیرسین لار . اوردا من له تکجه آتام وارایدی ایدیق و ایکی میزده بو اولای دان شاشقین ، نه دئدی ییمیزه قالمیشدیق .

آتام من دن آزجا تئز ائوه چاتمیشدی آمما اودا ائوه گیردیک ده من کیمی اونو سوسموش و سَمیر سیز گؤرموشدو . ایشین نه اولدوسو ، ایکی میزی ده فیکره آپارمیشدی. آمما ایکی میز ده یاخشی بیلیردیک کی بیر داها بیز ایله اولمایاجاق و او وارلیقا ویداع ائدیب دیر. بیر ساعات اؤنجه من ایله تئلفون باغلانتیسی قوراراق ایسته میشدی کی صاباح مسجید ده

توتدوردوغو مراسیم اوچون سنگک ، پنیر ، ساندویچ و بیر پارا شئی لر آلام . اونو ن آئله آرا سیرا قونشو مسجید ده قادین لار طرفین دن توتولموش قرآن قرائتی نه آپاراردیم و صابا حین مجلیسی ده اونا حساب ایدی. اونون بئله نکی اِحسان لاری چوخ اولاردی.

یاس مراسیمی نه قَدَر اوزون سورسه ده آنجاق بیر گون بیتدی آمما من هله ده بو واخسیز و تئزراق اؤلومو سَبَب سیز بیلمیردیم . حتمَن کی بیر عیلّتی وار ایدی و سونرالار ایدی کی بیلدیم بو دوشونجه ده حاقلی ایدیم . اؤزو، اؤز اَلی ایله اؤلومونو قاباغا سالمیشدی . اوحیات دان بئزیشه رک داها یاشاماق ایسته مه میشدی. او تانسیونو و ها بئله عصب لری نین آرامیشی اوچون گون ده نئچه نوبت داوا یئمه لی ایدی کی دئمه بیر مدت ایمیش اونلاری کسه رک داها یئمیری. او حیات دان سینسی میشدی ، شاید ده ائولاد لارین دان ، آتام دان و هرکیمه کی بیر گون محبت ائدیب اَمه ینی چکمیشدی. او بیر گون منه و باشقا اوغول لارینا کی چوخ دؤولت لی و وارلی کارلی ایدیلار دئمیشدی : " گون ده بیر حالا قالیرام ! منی آپارین تبریز تهران داکی دوکتور لارین بیرینه کی بورانین دوکتورلاری فقط باشاریرلار آدام اؤلدوره لر. "

آمما کیمسه بو سؤزو اؤزونه آلماییب و آیلار ایدی کی بیر – بیری میزین بوینونا سالیردیق. دئمک کی اونو دوکتورا آپارماییجا هامی میز اونو اونوتموشدوق و اودا اؤلومونو اوتَهَر قابا سالدیقدا ، ایسته میشدی بیزه بیر سؤزلر دئمیش اولا . نییه کی او هئچ واخت بیر سؤزو ایکی یول دئمزدی.

اونون ایتگی سی آجییان یارا کیمی، هله ده هر یادیما دوشدوک ده اوره ییمی گؤینه دیری و قلبیم ده آنا دییه رک گؤزلریمین یاشی دورماق بیلمیری.

۸۲ /۷/۴ – خوی

بولبول یوواسی

قیرمیزی آجی بی بار لارین توزونو ، اُووجونان آغزینا تؤکولدویو و گؤزلرین دن یاش سوزوب هارای تپه رک ، دیل و دوداغی نین یانیب توتوشماسینی هله اونودمامیشدی. هابئله اود اوستونده داغ لانمیش بیر قاشیقین اَلینه باسیلماسی و قابار چالیب یارا قویموش دریسینی کوچه ده کی و مدرسه ده اولان یولداش لاریندان هفته لر له گیزلت مه سی اونون اوشاقلیق دان یادیندا قالان خاطیره لر ین بیر دامجی سی ایدی. هابئله مدرسه یه چاتماق اوچون گئجیشمه سینه گؤره و چئشید لی باهانا لارلا یوخسول لاری آدام یئرینه قویمایان مودیرین گیلانار آغاجی نان اونو و باشقالارینی دؤیمه سی ، دوز کیمی بیر یارانی آجیشدیران آجی ایدی کی ایللر ایدی هله یادینا دوشدوکجه بَدَنی نین توک لرینی اَسدیریر دی.

اوزامانلار دوققوز باش ایدیلار . آتا آناسی و باجی قارداشلاری نان آغاجی کَردی سی اولمایان ایکی اوتاق لی کیچیک بیر ائوده یاشاییر دیلار . اوشاق لارین خوش گونو کوچه بازار دا کئچسه ده ائوه ییغیشجاق ، اوره ک لردن و گؤزلردن سئویج ایله محبت داشیردی. قاپی قونشونون اوشاقلاری نان چؤله بایبرا چیخماق اونون او دؤوره ده بؤیوک دیلخوش لوق لاریندان ایدی. قَلَمه آغاجلاری نین اوستونده قازیلان یازیلاری اوخوماق و هردن ده اوستالیق لا آغاجلارین قابیغیندا چکیلمیش اخلاق سیز شکیل لر اونو دوشوندورسه ده قومار بازلارین های کوی لری و اونلارین کئفلی – کئفلی اودوب اودوزمالاری و سونرا دوروب یاخالاشاراق آنا باجی یامان لاری ، اونون و یولداش لاری نین اَن اَی لن جه لی و کئف چکمه لی لحظه لری ایدی. خوروز باز لارا باخماق و ایت بوغوشدورانلاری ایزله مه یین ده باشقا بیر لذتی وار ایدی. هردن کوچه ده تور قوروب والیبال اویناماق و باغلاشاراق آیری کوچه لرین تیم لری ایله فوتبال یاریشمالاری دا آز اولموردی.

آنالارین قولاق لاری دینج اولسون دییه اوشاقلارینا چوخ باش قوشمازدیلار .آنجاق بو آرادا قیزلار دا وارایدیلار کی کوچه یه چیخمالاری عاییب ساییلاراق ، هردن ، بیر قونشونون ائوینه

ییغیشیب ایپ گئتمک ، خسته کین اویناماق ، توپ عربی ، گیزلن پاچ و یئرده قالان قورد اولسون اویون لاری نان تعطیل لرینی و یای یازین اوزونلو گونلرینی آخشام ائدیردیلر.

شَهَر لرینده اوچ سینَما اولسادا ، سینَمایا گئمه یه پول ایستیردی کی بیر پارا اوشاق لار مجبور اودولار دده لری نین جیبیندن پول اوغور لاسینلار و یادا مثلا اونلاری سوت آلماقا یوللایاندا بیر آز سوتو آز آلیب قالانی نا سو قاتسین لار . البته بو اَیری ایش لرین و گیزلینجه سینَمایا گئتمه یین بیلین مه سی نن بی بار دادماق و گئجه نی شام سیز یاتماق حتمی ایدی. داملاردا هله آنتن اولماییب تلویزیونون ائولرده یئری اولمایان گونلرده سینَما لاردا ایینه سالماقا یئر اولمازدی. آدامی هردن سینَمایا گئتمک دن او قَدَر قورخودارديلار کی قارانلیق سالونا گیردیک ده کَمَرینی بیر داها لازیم اولمادان بَرک باغلاییب یان یؤوره سینه دیقّت ائده ردی .

ساویشان عؤمرون دن بئینین ده قالمیش و اونو تک قویمایان بو صمیمی خاطیره لر له یاشاماق لا ، بیر گون هوس ائتدی چؤله چیخماغینان آزجادا اولسا حؤوصله سی آچیلا . " قودوق بوغان " چایی گور هاگور آخیب داشیردی و لیل لی سولارین گتیردی یی یاستیق یورقانلار و باشقا ائو اَشیالاری گوجلو بیر سئلین فلاکتینی آنلادیردی. چایین کناریندا صفالی بیر یئر سئچیب دینجه لر کن گؤزو اوجا بیر قَلَمه یه ساتاشدی کی بیر بولبول اونون بوداق لاریندا یووا قوروب شن نغمه لرله طبیعتی روحلاندیریردی.

چای ،جوشغون لوغو و داشقین لیقی لا اونو بولوغ دؤوره سینه گؤتوروب بیر تیراکتور لا " آغ چای " دان کئچدی یی یاز گونلری نین بیرین یادینا سالدی . کندلی بیر دوستونا قوناق گئدیب آرازا یول دؤین او چای دان بالیق توتما گونلری و ایلک دفعه اولاراق کند یاشامینی تجربه ائتمک و یولداشی نین یالان دان دوغوردان تعریف له دی یی جینسئل ایلیشگی لری ائشیتمک خوشونا گلسه ده شَهَره قاییتدیقدا بوسبوتون دییشیلمیشدی و بیر پارا تجربه لری و حیس لری گرچک حالدا یاشاماق ایستیردی. بو اوزدن ایسه ایسته ر ایسته مز بیر گون " گوللو بولاغ " طرفینه یولا دوشوب دره نین ترکینده کی کولوخ لاردا دولاشان فاحیشه لرین بیرین نظرده آلیب چوخورا یئندی. آنجاق اونو و اؤزونو چیپلاق حالدا گؤردوک ده بوتون دویغولاری ایضطیرابا چئوریلیب تئز گئئی نیب قاچدی و سیرا داکی لار اونا گولوب " گئت بالا هله

آغزیندان سو ت ایی گلیر " دئمک ایله او دالا باخمادان یئیین لیک له یوققوشا دیرماشیب " دبّاغ خانا " اوستون دن گئتدی مجسّمه یه ساری کی اوردا چمن لر اوستون ده اوزاناراق بو به باشارتدیغین و تانیش اولمادیقی بیر هیجانین نه اولدوسونا فیکیر له شه. سونرا سَرو آغاجینا دایانیب " شاه " ین مجسّمه سینه باخارکن ، اونودا گوله رک گؤردو . آجیغیندان شاهی داشا توتوب گؤتورلن سه ده پاسیبان لار اونو " قوشا باغلا ر" ا جان قووالاسالاردا توتانمادیلار . هاننان گئژدن قاییدارکن بوتون جینسئل دویغولارینی بیر آن ایچره ایتیر مه سی بیله سینه غریب گلدی. قودوق بوغان چایی نین " بوغما " آدلی بیر بالاجا گؤلو وارایدی کی پالتارلارین سویونوب تونوکه قاتینا اورا بیر شیرجه ووردی. گونشین ایستی سیله جانینی قورودارکن گئیی نیب ائوه یئتیر ه نه جک اذان دئییلیردی. گئجه نی چوخ دوشونسه ده سینمیش غوروروونو جوبران ائتمک ایستیردی. اؤزونو ایثبات ائله مک و کیشی لی یینی بیر داها یوخلاماق اونا اَن بؤیوک بیر آرزو کیمی ایدی. بونا گؤره ده صاباحی یئنه دره یه یئنیب همان قادین لا بیر داها گؤروشمک ایسته دی. اؤزون دن هئچ اولما سا اون بئش یاش بؤیوک اولان " گؤزل " آدلی او قادین پولونو اوّل ده آلیب بیله سینه گوله رک " تکجه اون دقیقه واختین وار " دئدی.

آممآ او بو دفعه ، کیشی لی یینی بئش دقیقه چکمه دن ثابیت ائدیب غرورلا دره نی سالالانا – سالالانا یوخاری چیخدی. اونو گؤره نلر " طرف نه جور ایدی " دییه رک بیله سینه آنلاتدیلار کی باشینا ایکی تومن بؤرک کئچیب دی.

دولغون گؤزلری نن دَییشیلمش یوللاردان کئچیب قودوق بوغانا چاتینجا بوتون باغ باغا تین خییابانلارا و ائولره چئوریلمه سی اونو اوز ه رکن کئچمیش دن قالمیش گؤزونه دَیَن تکجه آشینا ، بیر اؤزو ایدی و بیر ده گؤی اوزه ری نین داغیناق بولوتلاری. بو گونو آخشام ائله مک ، بیله سینه اَن قورخولو کابوس ایدی و بو گونه جان هئچ واخت گؤیلو چکدی یی کیمی یاشام ایذنی اولما ماسی و اَل قولون باغلایان گؤرونمز زنجیر لر له هم مه شه اؤزونو توتوقلو حیس ائتمه سی، اوندا بیر قوش کیمی یاشاما ق نیسگیلی یاراتمیشدی. آرزو ائدیردی بیر بولبول سایاقی سئحیرلی نغمه لری له بوداق دان بوداقا قونوب یورولدوقدا ایسه یوواسیندا دینجه لرکن روزی سی دیم دی یینده آزاد بیر حیات سورمه یین دادینی چیخاردایدی. کیمین یانیندا نه

جور دانیشماق قایغی سی و چوخ سؤزلری دیله گتیر مه مک ایجباری ، اونو گئرچک وارلیقینا غریبه ائدیب هم مه شه اؤزون یالانلار و یانلیش کلمه لر و قیلیق لار دالیندا گیزلت مه لی اولموشدی. بولبول یوواسی یوکسک لرده گؤزه دَییب ، دیق قه تینی چکسه ده آزجا سونرا سویا باخیب بوش بیر بئشی یین دالغالار لا پَنجه لش دی یین گؤردو . بئشیک چایین کناریندا کؤتوک لره و کول لارا ایلیشیب سویون آخارینان گئده نمه یینجه بیر آن اولورسا آناسی نین لایلا لاری یادینا دوشدی کی دمیر بیر بئشی یی یر قالارکن قوش یوخولو کؤرپه لری یاتیرتماق ایسته ردی و اونوتمامیشدی کی آناسی بیر گون دئدی :

" بولای لایی سنه دئسه یدیم ایندی سن چوخ دان ایدی یوخویا گئتمیشدین . "

بولبول یوواسینی یاخین دان گؤرمک اوچون ، نه قدر چالیشسادا ، آغاجا چیخانمایب زویولتونن یئره دَیمه سی چوخ چکمیردی. قاش قارالیب گونون باتماسیندان سئوینه رک حیس ائتدی یئنه بیر گون داها ، یاشاماقی باشارمیشدی. قارانلیقی ایشیقلاندیران چیراغ لار شَهَرین کوچه خییابانلاریندا ، اونا یولونو تاپیپ ائوه قاییتماق ایمکانی یارادیرسا دا هر زاد دان چوخ گؤزلویونه بوشلو ایدی کی اون سوز بیر هئچ ایدی. یورقونلوق دان بیله سینی شیرین یوخو آپارسادا آییلدیقدا گؤردو یئنه هله سحره قالیری. ائو ده تک ایدی و ایللر ایدی بیر محکوم کیمی بو یالنیز لیقی چکمه لی ایدی. عائیله سی یورد دیشیندا باشقا بیر اؤلکه ده یووا قوروب یاشا سا لار دا ، اونا مملکت دن چیخماق ایذنی وئریلمیردی. او قَدَر دؤولت اداره لرینی گزمیشدی کی آخیردا آیاق دان دوشوب بو یاشام طرزینه اؤزونو عادت وئرمیشدی. اوبیر گون کیشی لی یینی و سینمیش غورورونو دقیقه لر ایچره اَله گتیرسه ده ، ایندی دوز اون اوچ ایل ایدی کی قیریلمیش اینجه بیر چینی گولدان کیمی اُوولوب هر پارچاسی بیر یئره داغیلمیشدی و اونلاری یینغاغا بیر همّت گؤستر میردی.البته داها بازاردا دا قدیم لر کیمی بیر میخ چی کیشی قالمامیشدی کی چینی لرین تیکه سینی یان یانا دوزوب میخ لا ماغینان اونلاری کئچمیش حالینا قایتارا . او چوخ قدیم لرده قیشین لاپ شاختالی بیر گونون ده ، جانینی قیزدیر ماق ایسته رکن یول اوستونده کی بیر حیزبین دفترینه گیریب چای ایچه رکن ، دئمه گینه او دقیقه لر ایچره رادیودان دؤوله تین کودِتا ایله ییخیلماسینی ائشیده ن جماعت کی

سویو دا پوفله یه – پوفله یه ایچمک عادت لری ایدی فورصت دن ییه له نه رک تؤکولسون لر او حیزبین دفترینه و اوردا کی لاری اَزیب دؤیه رکن آت داشقالارینا باغلاییب خییابانلاردا سوروتده سین لر . بونو دا یاخین قوهوم لاردان بیری تَهلوکه دن قورتارارکن سونرالاری توتوقلادیرو بئش دقیقه قیزیشماغا خاطیر بئش ایل تامام حبس یاتیر و آدی بیر لیسته کئچیر کی مملکت دن چیخما حاققی اولمایير.

اوزامان شَهَرده تکجه بیر رادیو وارایدی کی اونودا بعضی واختلار بیر مئیداندا ایشه سالیب جماعت مملکت ده و دونیادا اوز وئره ن حادیثه لری ائشیده رکن نه تَهَر دانیشما لارینی و کیم لری نن دوست اولوب اولمادیق لاری حاققیندا قرار وئره ردیلر .

سحره جان بؤیرو اوستونده یاتاق دا ائشین سه ده صوبح اولجاق یئنه بیله سینی قورخو گؤتورووردو .ایشیق لیق اونو او قَدَر قورخودوردو کی حتتا معلیم چی لیک وظیفه سی داشی یان گونلر ده هئچ واخت " ایشیق " کلمه سی دیلینه گتیر مه میشدی. نییه کی هر ایشقین آردیندا اولان قارانلیق لار او نو دِهشته و وحشته سالیردی.

توز باسمیش کیتابلارینا گؤزتیکه رک " علویه خانم " کیتابی ، آناسی نین آدینی خاطیرلاداراق اونواوره ک دن آغلاتدی. اوقَدَر آغلاتدی کی بیر زامان گؤردو گون لاپ چیتداییب دیر . تئز تئلفون آچیب بیر یوک داشی یان وانت ایسته رکن حَیَط ده کی دؤرد مئتیر لیک نردیوانی ماشینین دالینا قویوب دئدی سور " قوتور " یولونا . قودوق بوغان چاپینا چاتینجا سوروجونون حاققینی اؤده ییب دونن کی آغاجین یانیندا ، ماشینی ساخلاتدیریب نَردیوانی یئندیردی. سونرا بیر آزجا اونو چکیشدیریب گؤزدن ایته رکن نَردیوانی دایادی قَلَمه آغاجینا . نَردیوان آزجا لاخ شَح اولوب تیتره ییب دَبَشسه ده اؤزونه آلمادی و یوخاری چیخدیقدا اوره یی چیرپینان آمما قویوب قاچمایان بیر بولبول گؤردو کی یوواسین دا اوتوروب تَزه یومورتادان چیخمیش بالاسینی قوروماغا چالیشیردی . اونون بو محبتی نه و قورخماز ایراده سینه حئیران قالاراق غوربت ده یاشایان بالالارینی یادا سالیب دویونجا آغلادی. او کی آرزو ائتمیشدی ائوی نین دِکور لو کومودونا بیر بولبول یوواسی قویماق لا ،

حیاتینی عاطیفه عطری له دولدورا بیردن بیره بو ایش دن واز کئچیب نَردیوان پئرته رک اونودا کلّه ماغاللاق یئره ووردی.

گؤزلری قارالمادان و چاپیلمیش باشی نین قانی هله بوسبوتون قورومادان ، سولغون یاناقلاری له گولومسه رکن قلبیندن کئچدی کی داها کیمسه دئمه یه جک " یاشار کیشی " نی قودوق بوغان بوغدی. اؤلومو حیس ائدیب ووجودی اَسمه یه دوشه رکن گؤزو چایین کنارییندا کی دالغین بئشی یه دوشوب بولبولون حزین نغمه لری له آغزین دان قیرمیزی بی بارلار پوسکوروب آه دئمه دن جان وئردی.

نَردیوانی دا اَکینچی لر چایین اوزه رینه قویوب سینیب داغیلاناجان اوتای بوتای آراسیندا کؤرپو ائتدی لر.

۸۵/۲/۳۰- خوی

آنادیلی

دیل سیز آغیز سیز بیری دئییل دی.چوخ دا دیللی ایدی.بولبول گول دن آیریلا ن کیمی اودا ائل دن آیری ایدی . اوره گینده نه شنلیک وارایدی نه ده قولاغیندا بیر ساز سسی. اؤز وطنینده یاشا سادا اؤگئی دوغمالیق کیمی بیر دویغو دویوردی. بوینوبوکوک بیر غریب کی دیلی قیسا اولسادا هله ده دیلی نن اوره گی بیر ایدی . جاندان شیرین گول بالا سینی قیچی اوسته قویوب بیر قالارکن دیل اوجو اونو اوخشاییر دی: " بالاما جان دئمیشه م ، آغلاما جان دئمی شه م .بالام دیل آچان گونه ، قوزو قوربان دئمی شه م."

بو نغمه لر له جوشوب داشسا دا طبیعت قوینوندا بوی آتیب دیر چه لن گونلری یادینا دوشوردی و دیزه چیخان لاله لر ایچره ، قیز گلین لر له اَ ل اَله وئریب " یولوم دا دورما اوغلان . منه هردن سؤز آتیب اؤزونو یورما اوغلان !" دئیه رک دیل لردن دوشمه یه ن ماهنی لاری خاطیر لاییردی. داها او سؤز قوشان دیلی ، دیلیم دیلیم اولما سا دا دیندیر مه ییجه دینمه یه دیلی گلمیردی. لال اولما سادا سانکی چوخدان ایدی دیلی آلیشیب یانمیش دی. اوخویوب یازما قی آنا دیل ده اؤیره نمه دیگی اوچون ، کؤنلون دن چاغلایان یوزلرجه نغمه جالانیب دوداقینا آخما دان ، آغ گؤیر چین لرین گوج له تیکانلی سیم لره دَییب دینمه دن جان وئرمک لری کیمی ، بوتون هیچقیرتی لاری تکجه بیر آها چئوریلیردی. آجیدان بیر آه کی هارای اولمادان ، یاش اولوب گؤزلر دن و قان اولوب سینه لر دن آخیردی. بونا گؤره ده اؤیره نمیشدی کی باشینی ساخلاماقا دیلینی ساخلا ما لیدی و گرک دی کی گاهدان ، دیل ده بیر شئی دئییب اوره ک ده باشقاسینی توتا .

دونن آمما قونشوسو ، اونون بوتون رویالارین پوزاراق دونیا سینی باشینا ییخمیشدی. او " قو رخما دالی قالماز " دییه اونو ، جان جیگه ری اولان اوشاقینان آنا دیل ده دانیشما قینا خاطیر شماتت ائتمیشدی . او اؤلکه نین رسمی دیلیجه اوشاقلارین دیل آچیب بؤیو مه سین ایسته

رکن بودا ایکی دیللی قالاراق نه دییه جه گینه توممۇشدی. آنجاق دیلینه تکجه بیر سؤز گلمیشدی اودا بوکی " اؤز دیلیم دی شیرین دیلیم دی". کیم نه دئییر سه دئسین اوگرک ایدی کی بو گون دن دینمز لیگینی قورویاردی. داش لار دیله گلسه ده اودینمه مه لی ایدی. آناسی نین دا آممما بو سؤزونو اونودانمیردی کی هئی دییه ردی : " دئدیم دینمه آی دیلیم . دئدی دینمز ایدیم ، دیندیردیلر دیندیم من ! "

قوش یوخولو جئیران بالاسینی یاتا قینا قویدوقدا ، پَنجَره یه ساری گئدیب دیشاری یا باخارکن ، گؤز ایشله دیکجه گؤیه ایشله یَن دام داش لار گؤردو . بیر داها دا گؤ ی اوزه رینی آختاردی و بو آختاریش دا توتقون لوق گؤرسه ده تکجه بیر قوش دا گؤره نمه دی. قوشلاری دوشوندو و باغ باغاتی و دیلیندن دوشمه ین سئویملی نغمه لری اوخودوقجا قوشلارین دا دیله گلمه سینی .چمن لری گزه رک عطیرلی گول لرین درمه سینی خاطیرلادی و هر قوشون اؤزونه عاییید شیرین – شیرین چه چَهینی .هم ده هر قوشون آزادلیق لا اؤز نغمه سی نن جوشما سینی . آممما ندنسه اینسانلار چوخ یئرده ، دیل آچیب دیله گلمه دن ، دیل لری باغلی و قلم لری سینیق اولورو مکتب سیز کیتاب یاشاما قا مجبور قالیرلار . یاد دیل لرده یازیب پوزماق اونلارین تکجه شانسی اولا راق اوزگون لوک ده کؤنول لرینی اوزور . نییه کی دیل اوره گین آچاری اولسادا، هر دیل له هر قیفیلی آچماق اولماز . دیل اَت دن دیر و هایانا دؤنده رسن دؤنر آممما آدام کی فقط اَت دئییل سوموک دئییل بلکه هم روح دور هم دویغو و هم ده لاپ چوخ ، سئوگی ایله عاطیفه .

او اَلینی یاناقدا کی قوشا خالینا آپاریب بارماق دا کی قیزیل اوزوگه باخارکن " نه شیرین دیر یارین جانی " دئییر و سئوگیلی سی نین شیرین دیل لرینی خاطیرلایاراق نازلانا – نازلانا کؤرپه مارالینی قوجاقینا آلیر . بوتون داغلار چیچه گی نین قوخوسو جانینا ایشله رکن اونو اؤپوری و اونا هئچ ده اولما سا بیر قوش قَدَر سعادت آرزولاییر .

گله جه گی خیالیندا قوراراق اونون دوغما دیل ده دیل آچماسینی گؤروری و حیات بختی نین ایگیدی ، سئویملی یاری نین آیاق سس لرینی دویور کی سارسیلماز ایراده ایله ، اَمه گیندن و تلا شیندان قازاندیقی حلال چؤره ک له قاپی یا یاخینلاشیر .

هاوا توتقون اولسادا ، کؤنلو هله آچیق ایدی و اونون صاف لیغینی توزلار دومانلار هله بولاندیرما میشدی . فیکر ائدیردی کی دیل ایله زور ایله اولماز و هامی دیل بیر اولور سا ، هارای لاری گؤی دَلَن تیکینتی لر دن ده یوکسک اولار . او قَدَر یوکسک کی اوزاق دا کی قوشلار دا های لارینا های وئره ر لر ونغمه لری ، دییار – دییار لاله اولوب یئر اوزونو بَزه یَر لر. او داها قونشوسونو یوخ ، کؤنلون ده کی فرمانی دینله ییردی و سئوگیلی سی ، ائوین قاپی سینی آچاراق کؤلگه سی گول اولوب ،گول اوستونه گول دوشور .

خوی – ۸۵/۱۲/۲۲

عاشیق ما هنی سی

چوخ کئچمیش لرده کی هله اینسانلار موسیقی نین نه اولدوسونو بیلمیردیلر، دلی قانلی بیر گنج اوغلان یاشاییردی کی بیر گون کؤنلونده، سئودیگی گؤزل بیر قیزین قارا گؤزلرینده کی پاریلتی نی دویوب دوشونجه سینه بئله نکی بیر آنلاشیلماز سورغو ایاق قویور: "ندن دیرکی سئوگیلی لر آیریلیق دان یاندیریجی آجی حیس لره دالارکن اوره ک لری آلیشیب یانیر آمما سؤندورمه یه ویصال دان باشقا بیر مرهم تاپیلماییر؟"

درین دویغولار و دوشونجه لر بو سو آل اوزره حیاتینی قارالدارکن بیر آن گؤزلرینی گؤیه تیکیب یوزلرجه اولدوزون آی ایشیقیندا پارلاماسی، اونلارین آلیشان اوره ک لری نین مشعل کیمی یاندیق لاری اونو کدرلن دیریب داها بیر سورغو فیکرینه گلیر: "من کی ایستک لی سئویملی یاریمی گؤرمه ییجه اوره ییم بیر کؤز اولوب آز قالیر کوله دؤنه، ندن دیر کی اولدوزلار بو قدر یالنیزلیق چکیب ویصالا قووشمادان یانا ـ یانا سایریشیب ایشیق ساچیرلار اؤزوده کوله دؤنمورلر؟ بو ایش ده حتماً بیر سیر واردیر کی اولدوزلار عشق اودوندان یانسالاردا سؤنمه دن ازل دن ایندی یه جان دایانیب‌لار!"

گنج اوغلان اؤزونو اولدوزلاردان خوشبخت بیلیب دئدی: "سئوگیلیمه چاتارکن اوره یی مین اودو سؤنوب یانیقلی کؤنلومه بیر سرین سوسپیله جک. آمما اولدوزلار دونیا بویو عشقی یاشاییب آلاولار ایچره یانمالی و آیریلیقین چکیلمز آجی سینا دؤزمه لی دیلر."

گنج اوغلان سحر اولدوقدا سئوگیلی سینه عشقیندن و صوبحه جان نه لره دوشوندویوندن سؤز آچدی و ساچی بورما قارا گؤز قیز دئدی: "من ده سن کیمی بیر گئجه کئچیریب و منی سئویرسن سه گرک دیر بو سیرّی آچیب بوتون محبت له آلیشان قلب لره تحفه وئره سن! آمما دونن گئجه من آیین پارلاق ایشیغیندان ذوقا گلن قوش لارین نغمه سیله یوخویا گئتدی ییمه

گؤره حتماً کی بو نغمه لرده گیزله نن کور بیر دویون واردیر. منجه اولدوزلار بو آجی ایله آلیش سالاردا اونلاری آیاقدا ساخلایان طبیعت ده کی نغمه لردیلر. سن اووا چیخیب نغمه لری اوولاماق ایچون بیر یول تاپمالی سان!"

او، دلی قالی گنج ایگیت ائه‌رته‌سی گونو بیر باغا گئدیب قوشلارین نغمه سینی اوولاماق ایسته دی. آمما نغمه لر او قدر سئحیرلی ایدیلر کی گؤزه گؤرونمه دن چاغلاییب آخیردیلار و اوولاماق لاری مومکون اولموردی. آمما سئوگی سینه وئردیگی سؤزو بیر تهر یئرینه یئتیرمک ایچون سونکی گون گونش هله داغلار آردیندان بویلانیب دونیایا نورجالامادان اوّل، یئددی گون لوک آذوقه، چئشیدلی تورلار و کمانی ایچون یوزلر اوخ گؤتوروب گوللو چیچک لی گؤزل بیر باغا گئتدی. باغا چاتدیقدا او قدر یورقون ایدی کی آتی نین یهرینی آچیب باشی آلتینا قویوب گوللو بوداقلی پیتراق بیر قیزیل گولون کؤلگه سینه اوزانیب دینجه‌لمک ایسته‌دی. قوشلارین اوچوشونا دالیب اونلارین چئشیدلی و سئویملی نغمه لرینه قولاق آسدیقجا اوره گینده بیر سرین لیک حیس ائدیب شیرین یوخویا گئتدی. گؤزلرینی آچدیقدا بولبول لرین یئل دن یئین اوچوب سئودیک لری گوللره قونماسینی گؤره رکن. اونلارین اورک لریندن آخان قان اونو شاشدیریب گؤز یاشلارینی توتا بیلمه‌دی.

باخدیقدا گؤردو بولبول لر ائله اوره گه یاتیم نغمه لرله گوللره ساری اوچورلار کی تیکانلی بوداق لاردان هئچ قورخمادان کؤکس لری تیکان لارا تانقی لیب بیر آه چکمه دن جان وئریلر. آمما یئنه باشقا بولبول لر اونلارین یئرینی توتوب بو سئوگی اوغروندا کی نغمه لر و جان آتیش لاری بیتمک بیلمیرلر.

بئله لیک له یئددی گئجه ـ گوندوز او باغدا قالیر و آنلاییرکی نغمه لری اوولاماق نه اوخ ایشی دیر و نه تور ایشی. آنجاق بو مودّت ده گوروب تانیدیقی هر بیر وارلیقی اوره ک تئل لری ایله دویارکن اونلارداکی گیزلی نغمه لری جان ائوینه قوناق ائدیب آمما نه قدر چالیشسادا، ائشیتدیگی مین لر نغمه دن بیرینی زمزمه ائده نمه دی.

کور پئشمان سئوگیلی سی نین یانینا قاییدیب اونون باخیش لارینا دالارکن دئدی: "من نه تکجه طبیعت ده بلکه گئجه نین سوکوتوندا ایسه چوخلی نغمه لر دویوب قوشلارتک

بوغازیمین تئل لریندن آسیلسام دا تکجه بیر نغمه ده اوره ییمدن جوشمادی! بونا گؤره گل بو سئودادان واز کئچیب بیر سقفین التیندا یاشاماقلا، اوره ییمیزده کی عشق اودونو یاشادارکن اونون یاندیریجی آلاوینی سؤندوره ک و دونیادا گؤردویوموز باشقا سئوگیلی لر تک قوشا قاری ییب حیات یولوموزو بیرگه دوام ائده‌ک."

گول اوزلو آل یاناق سئوگیلیسی گولومسه رکن گؤردویو بیر رؤیادان سؤز آچیب قارا اوزون ساچلاریندان یئددی تئل آییریب اونا هدیه ائتمک له دئدی: "بو تئل لری باغرینا باسیب دورنالارین اوچوشو ایله آغری داغینا یولا دوشوب اوردا کؤکی ریشه سی گؤی لره یوکسه لن بیر آغاج آختارمالی سان. دونیادا هر نه نغمه وارسا او آغاجین کؤنلون دن قوپوب عطیر کیمی کاییناتی و اوره ک لری بورویوب دور. آنجاق بوراجان هئچ بیر اینسان، محبت دالغالاریله اونون چاغلایان نغمه لرینه لاییق اولماییجا، تانری نین اینسانلارا او آغاجدان بیر هدیه سی اولماییب دیر! سئوگی دولو کؤنول له او تحفه نی اوولاییب قاییتماغینا ایناناركن، یولونو یئنه گؤزله یه جه یم."

گنج عاشیق، سئوگیلی جانانی نین تئل لرینی قوتسال بیر امانت کیمی اؤزو ایله داشی یارکن، آیلار بویو دورنالار آردیجا یول دؤیوب آغری داغینا چاتارکن، آغری دان و یورقون لوق دان آز قالا حیاتینی ایتیرسه ده سینه لریندن قان فیشقیران بولبول لری یادا سالیب اؤزونه گوج وئردی. آغری داغینی آلت ویریب اوست چیخارکن، اونون زیروه سینده بولورلار تک آخان پارلاق بیر شلاله گؤردو. جان آتیب قایالارا دیرماشارکن شلاله نین آخدیقی اوجالیقا چیخدی. اورا چیخدیقدا یوزلرجه چاغلایان دوم دورو بولاغ گؤردو و سئوگیلی سی نین دئدیگی کیمی، گؤی لرده گؤی قورشاغی تک ریشه سالان آغاجی. دینجین آلیب اؤزونو تاپارکن تانری نین عظمت لی وارلیقی نا و اونون معجزه لرله دولو یارانیشینا حیران قالیب، باغریناداکی قارا تئل لری او آغاجین مین لر تئله آیریلان و یوزلر رنگه چالانبیر جیلینه آسیب گؤزلری ایشیقدان ائله قاماشدی کی حیس ائتدی درین بیر یوخونا گئتمه لی دی. باشینی یئره آتیب یاتارکن، رؤیاسیندا آی دان یونولموش بولور قانادلی بیر ملک گؤردوکی اونا ساری گلدی و نورلار ایچره گیزله نن بیر هدیه گتیردی. تحفه نی آلارکن گؤردو ایندی یه جان هئچ گؤرمه

دیگی بیر زاد دیرکی اونون وارلیقی کؤکی گؤی لره یوکسه‌لن‌آغاج‌دان‌دوغرولارکن سئوگیلی سی نین پارلاق تئل لریله بزه نیب دیر.

أل لرینی تئل‌لره وورماقلا مین لر نغمه نین جوشدوغو بیر آن چکمه دی. شاشقین حالدا بو نغمه لردن لذت دویارکن، ایپک ساچلی او ملک گولوب دئدی: "تانری اینسانلارا سونسوز هدیه وئرسه ده، بو تحفه نی اوره ک ده پاک سئوگی بسله ین عاشیق لرین حورمتی ایچون آداملارا ایتحاف ائدیر. اینسانلار دردلری، کدرلری، یالنیزلیق لاری و عشق آلاولارینی اونودماقا خاطیر، بونون نغمه لری له آرامیش تاپیب لذت لی یئنی دویغولارلا حیاتین آغیر یوکونو، یونگول لت مه یه چالیشاجاق لار."

گنج اوغلان ملک دن بو تحفه نین آدینی سوروشارکن دئدی: "بونا هر ائل اوبا اؤز دیلینده بیر آد وئرسه ده اونون گرچک آدی "ساز" دیر کی اؤز وارلیقی له اینسانلارین دانیشیق خزینه سینه یئنی آنلاملارلا ایکی کلمه داها آرتیراجاق. اودا "عاشیق" و "ماهنی" دیر."

بو سازی سینه نه آلیب درین ایلهاملار کؤنلونو ایشیق لاندیرارکن ائله سؤزلر و نغمه لر اوره یبندن و سازدا اویناپان بارماق لاریندان چاغلایاجاق کی هامی اینسانلاری واله و حیران ائده جک.

سنین عشقی نین صافلیغی و یاشارلیقی ایچون سنه و سندن سونراکی ساز چالانلارا "عاشیق" و سئوگیلی نین آدی ماهنی اولدوغونا خاطیر، دیلدن دوداق دان قوپان سئحیرلی و شعیرلی نغمه لره "ماهنی" دئییله جک دیر."

گنج عاشیق جادولار قدر اینانیلماز اولان بو رؤیادان آییلارکن، باشی اوستونده داها کؤکی گؤی لره اوجالان آغاجی یوخ بلکه او آی تکین ملکین هدیه ائتدی یی سازی گؤردو.

دلی قانلی گنج اوغلان یولا دوشوب یوردونا دؤنه رکن، سازی ایله و ماهنی لاری ایله ائل اوبایا شن لی نغمه لر ایتحاف ائدیر و سئوگیلیسی، بیر ملک کیمی اوناساری قاناد آچارکن اونا «عاشیق» دئییب باغرینا آلیر.

ایکی سئوگیلی بیر ـ بیرلرینه قاووشارکن اونلارین عشقی ایله دونیادا ماهنی ایله ساز چئشیدلی آدلارلا حیات تاپدی و شن لیک بیر نسیم تک اوره ک لره کؤچوب اینسانلارین دویغولاری

ایله سایسیز ـ حساب سیز موسیقی هاواسی، هاوانی دالغالاندیردی و بئله لیک له سئوگی دولو یانیقلی و دردلی اوره ک لره مرهم اولوب نسیل دن نسیله سئل تک جوشوب آخدی.

آی اوشاقلار صمد عمی گلمه دی

قالخان لا قیلینجی ا ولما سایدی دا،کور اوغلو تک بوغلارینی ائشمه سه یدی ده،قارا بوغو واوجا بوی بوخونو ایله،ائشیتدی ییمیز هر بیر ناغیلین قهرمانی کیمی ایدی.گاهدان اونو شاه اسماعیل تک عرب زنگی نین قاباغیندا گؤروردوک گاهدان دا عصیان ائدیب " هجر " خانیمی بوزآت بئلینده اوجا داغلارا قاچیردان، قوچاقلار قوچاقی نبی ایدی.هردن ده بابک ایدی بیزلر ایسه دوُیوشجول دلی لری. توپ اوینا ییب ییخیلار کن هئچ یاراسینی باغلامازدی و قان آخمایا گوز اوجونان باخمادان یاراسینا دوز سپه ن ملیک محمد ین لاپ اوزوایدی. دئیه ردی: « وئردی یی سوزو توتوب بیر تک قیزیل آلما اوچون گئجه نی آییق قالیب سحره جان یاتمایان ملیک محمدی هئچ واخت اونودمایین. »

بیزلر اونا آغا معلیم یوخ صمد عمی دئیه ر دیک .اونون کیتاب دولو چانتاسی و محبت دولو اوره یی له گولر اوزو ،سئحیر لی بیر دونیا کیمی ایدی.

کبلاسا گیریب چانتانی آچدیقدا،سانکی نور سپی لردی وخیال دونیامیز مین رنگ ایله بویاناردی. ائله بیر حیات گوره ر دیک کی اوردا، مین دوست آداما آزایدی ودوشمه نین تکجه بیری، چوخدان چوخ.باغچا لار دا ساز وار ایدی گوزل لرده ناز.قیز لار تئلی هورمه ایدی ای ییت لر بیله گی سینماز.بیردن گوره ر دیک گئجه ایله گوندوز قاریشدی و آی اولدوز گوی دن ائنه رک ،گوی قورشاق لاری بیزه کوف اولوب گونشه دوغرو بویلا نیریق.

بیز کند ده یاشاساق داصمد عمی بیزه شهر دن ده سوز آچاردی.او بیزه ناز نازی بویوین و اوزلریندن باشقا کیمسه نی به ین مه ین بیر پارا وارلی دوولتی لردن دئسه ده لب لبی ساتان "لطیف " دن دانیشیب باشماقی اولمادان،اوتانماسین دئیه او قارا رنگ ایله آیاقلارینی بویایان گونلردن سوز آچاردی وبیر توکانین ویترینینده ، گوروب سئودیگی وحسرتله باخیب آلانمادیقی توفنگ دن دئیه ردی.

صمدعمی هامی یا عرضه یازیب شیکایت لرینی پاسگا ها گؤتور سه لر ده، اؤزو ودوستلاری نین ائوینه اوغرو دوشوب وار یوخ لا رینا سیریخ چکیله رک ،هئچ ده شیکایته گئتمه دی. تکجه ایش کی گؤردو یولداشلاری، اونون اودونا یانماسین دئیه یورقان دؤشه یین آپاردی" جلیل عمی " نین قفه سینه.دئییردی: «جماعتی نن اوتوروب دورماقین کئفینه کئف چییخماز.گئجه لری یاتما قا دا چوخ عادتیم یوخ دور.بیر ایکی سا عات هوشلا ناراق قالانینی ائله یازبب پوزماق دایام.. گوندوز لرده کی گونوم مدرسه ده کئچیر.»

صمد عمی نین سون ناغیلی بیزه " بالاجا قارا بالیق" ایدی کی دئییردی :«یای اؤتوب مدرسه لر آچیلدیقدا،بیر قوجاق دولو کیتاب لا سیزه قونا غام." بالاجا قارا بالیق" تهراندا چاپ اولماق همین ، قاییدا جا غام و هامیزا او کیتاب دان وئره جه یم.» آممما صمد عمی هئچ واخت گلمه دی.منیم اکدی ییم شفتالی آغاجی نی دا او هئچ گؤرمه دی.یا دیمدا دیر کی گؤردوم بیر گون یاشار آغلاییر و اولدوز قیوریم قیوریم تئل لرینی یولوب اوزونه تؤکه رک هیچقیر تی سسی گویه قالخیر.صمد عمی نی بیری بوغموشدو. آدینا آراز دئییردیلر. آممما آراز اونو هئچ واخت بوغانمازدی. اوقدر ده ال سیز آیاقسیز دئییل دی. او کی طو فا نلی گئجه لرده،"ستار خان" دان دئیه رک ،ای ییت لر له چیگین به چیگینه آت چاپیپ دوشمن لره اود قیسدیراردی نئجه اولاردی کی گونون گون اورتا واختی اونا گوجو چاتسین.حتما آراز تک دئییلمیش، اولسادا دوست اوموش دالدان وورموش اوموش.آممما پولاد ین دده سی دئدی:«آرازین ایشی دئییل. یای دا قوراقلیق دان سویو دیزه چاتمایان بیر چای مگر سئل دی کی آدام بوغسون.» من کی آرازی بیر آدام سانیردیم آنلادیم کی خزره آخان بیر چای آدی ایمیش وصمد عمی او طرف لره دوست قیلیغینا گیره ن بیری ایله گزمه یه گئتمیش ایمیش.

قارقالار گؤی اوزه رینی آلمیشدیلارو بیز لرکی اونون شاگیرد لری ایدیک ، گؤز تیکمیشدیک صمد عمی نین یانا ر قلبی له ایشیق لا نان چیراغ سیز و سوواق لی بیر کیلاسا.گؤز لریمیز حوزون لو ایدی و " بالاجا قارا بالیق "ی دوشونوردوک کی صمد عمی دئمیشدی :« مین بیر دالغا وبلا یا راست گلسه ده اونون سون منزیلی یئنه دنیز دیر.» هله اونون جانسیز پیکرینی تبریزه گتیریب چیخارتما سا لار دا کندیمیز" آخیر جان" ین مین جانا ده ین

اینسا نلاری ،باشقا یئر لرین ای ییت لری له قول قولا وئریب یولا چیخدیلار.گلن لر دئدیلر سانکی محشر گونو ایدی. خلقین ایزدحامیندان دبشمک اولموردی.کدر له غضب، هامی گؤزلر ده یووا سالمیشدی.یای اولسایدی دا دئییردیلر شاختا بوران ،سانکی بوتون گولوش لری دوندار میشدی.

او ایلی باغلارا خزان گلدی ده آمما صمد عمی هئچ گلمه دی . بیر گون آمما" اوسکو" دن بیری گلدی. خانیم معلیم ایدی . آدی "مرضیه ".صمد عمی نین چانتاسی الینده ایدی. دولو ایدی کیتاب ایله. اؤزوده کیتابین آدی " بالاجا قارا بالیق." مرضیه خانیم کیتا بلاری بیزه هدیه ائده رک بو بایاتی نی اوخودو: «عزیزیم باغدا دارا / آج زولفونو باغدا دارا/ بولبلو گولدن اؤتور /چکدیلر باغدا دارا.» سونرا دا " یاشار " لا "اولدوز" ون ایشاره سی له هامی میز سس سسه وئریب هله ده اونود مادیغیم بو ماهنی ،قوش ا ولوب کیلاسدا قاناد آچدی :

با هارین او اوزون گونلری نولدو؟ نییه باغچا لارین گوللری سولدو؟

" اولدوز "ون گؤزلری یاشیله دولدو داها آراز اوسته ن گمی گلمه دی

آی اوشاقلار صمد عمی گلمه دی...

۱۳۸۶

آهولار و یاهولار

بیر گه یاشاماق و ایل لر بویو باش بیر یاستیغا قویوب آجی لاری شیرین لری بیر لیک ده پایلاشماق ، آیریلیقی دوشونمه مک قَدَر اونا گوج وئر سه ده یئنه ده کؤنلون دن کئچن بیر دویغو و تصمیمی حیات یولداشین دان گیزلت مه یی باجارا بیلمه دی.

بو جوشغون عاطیفی دویغو و ایسته ک ، وارلیقینی ائله عطر ایله بورویوردی کی بیر گون اوره ک سیررینی اونا دئمه یه مجبور قالدی و دئدی :

" یئددی ایل دؤزسه ک ده بیر اوشاق صاحابی اولمانمادیق . عؤمور گئدیر و آزجادا گئجیشسه ، هئچ بیریمیزده اوشاق بؤیوتمه یه هوس قالمایاجاق دی!"

قادینین رنگی آتارکن تئزراق دئدی :

" من کی سنه لاپ اوّل دن دئمیشه م کیمسه سیز بیر ببه ک گتیریب بؤیود مک له ، ائوی میزه نور ساچیب حیاتیمیزی شیرین له ده بیل لیک . آمما ندنسه سن هئچ واخت بو ایشه راضی اولمادان ، بو آجی یی منه سؤیله مه سن ده ، سنین کؤنلون دن کئچن لری دوشونه رک ، من ده یانیب یاخیلیرام ."

کیشی دئدی :

"به یه منیم کؤنلوم دن کئچن لر ندیر کی من دئمه دن سن بیلیر سن ؟ "

قادین باشینی آشاغی سالاراق دئدی :

" کسین لیک له بیر ائولاد صاحیبی اولماق . دئدیم آیریلاق و کوسدون . من ده سوسدوم و دینمه دیم . چؤله آتیلمیش و یا زیندانلاردا دوغولان بَلَک لی اوشاق لاردان سؤز آچدیم . اوندا دا سن سوسدون و دینمه دین . دوشونجه نی منه سؤیله مک دن چکینمه ! قارینی آچیق لا تا من ده قرا را گلیم !"

کیشی اوتاناراق حیات یولداشی نین گؤزلرینه باخمادان آزجا دوروخدی ، تومدی و گؤزلری یاشار کن ، قوصصه لی بیر سس له بئله دئدی:

" منجه بو ایشین علاجی نه آیریلماق دادیر نه ده بیر اؤزگه اوشاقینی بؤیوتمک . بیر دول قادین وار و کئچمیش اَرین دن بیر قیزی. یونیورسیته ده منیم اؤیره نجیم اید ی اؤزو ده موعَللیم . او اؤز دئییشی له جوانلیقینی یاشاماق ایستیر و منه ده بیر اوشاق دوغورماق . ایستیر صیغه اولا . آدی " زمانه " دیر و منه سؤز وئریب کی دوغدوق دان سورا ، اوشاقی بیزه وئره و حیاتیمیزدان چیخا !... بو سؤزلر منه ده اینانیلماز ایدی سئوگیلیم . آمما ایندی کی بو طرز ایله سعادتیمیزی دوام ائتدیره بیل لیک نییه اولماسین ؟"

قادین ، کیشی نین اوزونه باخمادان اؤگگولتو له اؤزونو یاتاق اوتاقینا چاتدیردی. کیشی ده قادینین آردیندان دئدی :

" ایسته مه دیم حقیقتی گیزله دیب سئو دی ییم بیر وارلیقا خییانت ائده م . "

قادین کی آدی" آهو" ایدی صوبحه قَدَر دوشونه رک سون قرارینی وئرمه یه چالیشدی. طالعینه فیکیر له شه رکن ، بختینی قارقی ییردی و آتا سی نین سؤزی یادینا دوشوردی کی" آدم " ایله ائوله نه رک اونا دئییردی:

" قیزیم بو ایشه تلسمه دن قوی بیر آزجا زمان کئچسین ! اونون آدی نین آدم اولدوغونا اویما کی سن بیر آهو اولاراق، بیلمه لی سن کی چوخ آداملارین ایشی تله قورماق و شیرین دیلی نن ایلنی یووادان چیخارتماق دی. محبت اوره ک ده بار وئریب چیچک آشسادا هئچ بیر چیی سوت اَممیش آدامی زمان کئچمه یینجه تانیماق ایمکان سیز دی.آمما عشقی نن چالماق دا چتین دی. عاشیق لرین اوره یی بولوت لی هاوا کیمی دی و ویصال اولماییینجا کؤنول سمالری آچیلماز تا آچیق گؤزونن یوللارینی سئچه بیلسین لر . "

آهو او گئچه ایچ دونیاسیندا هئچ بیر ایشیق دویماییینجا بو ایلیشگی نین و بو اورتاق یاشامین سونا یئتدی یینی آنلادی. بیر ائو کی اونون سلقه سهمانی ایله قوناق لارین اوزونه گوله ردی ایندی گؤزلرینده توزلو دومانلی بیر یئره چئوریلمیشدی کی سحر آچیلینجا ، هرنه کی اونون کیم لی یینه و پئشه سینه عاییید ایدی بیر اِم پی تری سی دی سیله بیر لیک ده کی اوندا

سئودیگی خواننده لرین ماهنی لاری وارایدی گؤتوردی و پالتارلارینی ییغدیقی چانتایا قویدی.

آدم یوخودان دوردوقدا ، داها نه دؤشَن میش بیر سوفره گؤردی و نه یانان بیر چیراغ . آدم ایشینی آنلاییب دیلینی ایشه سالدی و آهونو گؤرمه دن باشلادی شیرین شیرین دانیشماقا . بو آندا آهو هالین چیراغینی یاندیراراق آدم دیکسه ندی و اوزونو چئویریب باخاندا آهونو چانتاسی له حاضیر حالدا گئتمک ده گؤردو . اونو دایاندیردی و آهو دا دایاناراق قارینی بئله آنلاتدی :

" داها بیزیم یوللاریمیز بوردا آیریلیر . محکمه لرده سورونمه دن اوّل ، کبینیم دن کئچه رک ایکی میزین راضی لیقی لا هئچ بیر چتین لیک چکمه دن ، بوشانمامیز لازیم دی. بیر زاد دا ایسته میره م ائشیده م . تکجه جئهیز لریمی آییریب آنام گیله یوللامان یئته ر. هرنه کی ده قازانیب و بو ائوه یاپیشدیرمیشام سنین اولسون .بو دوروم ایکی میزی ده یوروب دی و بیر تَهَر لیک له سونا چاتمالی دی. آنان باجین هئی آتماجا دی کی آتیری و سنین باخیشیندا ، هئچ بیر آتش و آلاو یانمادان چوخدان ایدی کی اوره ییم بوزا دؤنموشدی. دوست دوشمن ائشیدیب سئوینمه دن ساعات دوققوزدا سنی کبین کاغاذ لاریمیز لا بیر لیک ده چاررادها کی عدالت خانیمین وکالت دفترینده گؤزله ییره م . بو ایشی ایکی میز باشلایاراق ایکی میزده بیتیر مه لی ییق . "

آدم کی آهونون عینادینی و اونون توتدوغو قرار لاردا نه قَدَر مصمم اولدوغونو بیلیردی ، اونون اَلین دن یاپیشدی :

" پس ایذین وئر رسمی حالدا آیریلمادان ، هله آیریلمایاق. ساعات دوققوزا جان منه فورصت وئر. چانتانی دا یئره قوی کی بو ائودن چانتالی بیری گئدیرسه ده اودا منم . بیر آن دوشوندوک ده ، من ده قیسیر اولوب سن باشقاسینی ایسته سه یدین ، سنی ده من هئچ واخت باغیشلامازدیم . بوائوی سنین آدینا چئویر مک له اونوسون هدیه اولاراق من دن قبول ائت . گؤز یاشلارینی سیل و گل منیم چانتامی باغلایاق کی هئچ واخت تک لیک ده بو ائوده بیر ایش گؤرمه میشه م .گولوشونو من دن اسیر گه مه و گل آتانین منه بیر گون اووچو دئمه ییین دن دانیشاق .

توزاق قورماق آدم لره یوخ بلکه آدام لارا لایيق بير شئی دی و من سنی سئوه رک ، سنين سؤزون دن چيخميرام آهو . من غوروروموں اسيری اولوب سُويومو دوام وئرمه يه خاطير ، بو وسوسه يه اويموشا م و ايشين سونون دان چوخ دا قورخورام ."

هر ايکيسی گؤز ياشلارينا حاکيم اولمادان ايش يئر لرينه زنگ آچيب بو گون گلمه ديک لرينی سؤيله ديلر . آدم چانتا سينی گؤتوروب ائوين آچارينی بير يوللوق آهويا وئردی و وکيلين يانينا گئديب اونون گؤستريشی له ايش لر آخارينا دوشدو.

آدم ، آهونو بير دونيا نيسگيل ، کدر و خاطيره ايله بوراخيب " زمانه " يه ساری گئتدی. اونو صيغه ائتدی و زمانه اوچ ياشيندا کی قيزی ايله بيرليک ده آدمين توتدوغو آپارتومانا داشيندی. زمانلا زمانه حاميله اولوب سونوگرافی يا گئده رک داشيديغی جنين ين اوغلان اولدوغونو دئديلر . آدم سئويندی و خياليندا ائله دويغو لار جانلاندی کی ايندی يه جان او حيسّ لری ياشاما ميشدی. ساعاتلار لا اَلی ايله اونون ترپه نيشينی آنا قارنيندا تعقيب ائديردی و بوتون فيکری ذيکری زمانه ده يدی کی بلکه اوغلونو ساغلام دوغورا .

هردن ده آهونو گؤيلو ايسته رکن گيزلی حالدا اونوايش يئرينه جان کی بير کلينيک ده دوکتور ايدی ، ايزله ردی.

گونلرين بيری ائوه گئديب دينجه لينجه ها گؤزله دی زمانه دن و قيزين دان بير خبر اولمادی. اونون جيب تئلفونو جواب وئرمه يينجه و آناسی گيله تئلفون آچديقدا ، زمانه باغيش ديله ييب آناسی نين خسته لی يی اوچون بير هفته اوردا قالديغين سؤيله دی. هردن بير تئلفون لاشيب اوندان خبر توتسادا ، بو سون ايکی گونو نه زمانه نين موبايلی و نه ده آناسی گيلين تئلفونی جاواب وئر ميردی. قاپی لارينا گئتمه يه قرار لاشدی و آيفونو چاليب ايذين ايسته يه رک ايچری گيردی. آنجاق او ، ياتاق دا قاينانا‌سی نی يوخ بلکه زمانه نی گؤردو کی سولغون رنگی ايله شيريم – شيريم گؤزلرين دن ياش سوزوردی. ايشين نه اولدوسوندان حئيران قاليب اؤزونو يئتيردی زمانه نين باشی اوستونه کی قاينانا‌سی دئدی:

" ايکی گون اؤنجه شيدّت لی سانجی سی و قان آخماسی اولاراق ، دوکتورلا ر اوشاقينی دوشورمک زوروندا قالديلار ."

آدم ائشیده رک غضب له نیب دئدی:

" به یه من اؤلموشدوم کی منه خبر وئر مه ییب سیز. اوشاق منیم ایدی و گرک اونون دورومون دان هر لحظه خبریم اولایدی.!"

آدم زمانه نین اوستونه چیغیرارکن بیردن دؤرد کیشی اونون اوستونه یومولوب آیاق لاری آلتیندا اَزَره ک ، اوز گؤزونو قانا بله ییب کوچه قاپی سیندان بیر کؤپک کیمی ائشی یه آتدیلار .

آدم ین اَی نی باشی قانلی اولاراق آجی لار و آغری لار ایچره ، اؤزونو ماشینا چاتدیریب اورژانسا گئتدی.

یارالارینی باغلا تدیریب باش گؤزونه بخیه ووولدوق دان سونرا، آتا آناسینا خبر وئریب اونو گؤرمه یه گلدیلر .

آدم اورژانس دا پولیس لره بیر ایپ اوجو وئرمه دن دئدی :

"تانیمادیغیم بیر نئچه نفر قارانلیق دا باشیما تؤکولوب منی بو گونه سالدیلار . "

آدمین بوتون اومود لاری و آرزولاری پوچا چیخیب آیلار بویی اوشاقی نین آنا قارنیندا کی احوالاتینا جومدوغو آنلار یادینا دوشدی. اونا ائله گلیردی کی بیری اونون اوشاقی نی اؤلدورمه یه قالخیب و بو آرادا اصیل سوچلونودا " زمانه " یوخ بلکه زمانه نین آجیماسیز قایدا قانون لارینی ، اینام لارینی و کور تعصّوب لرله قاریشان سُنَّت لری بیلیردی. آمما زمانه ده اونا هر زادی خبر وئرمه لی ایدی کی وئرمه میشدی. یئدی یی یومروق و تپیک لری معصوم اوشاقی نین باش گؤزون ده ایسه او جور حیسّ ائتدیک ده آز قالا دلی اولوردی.

آدم قیرخ گون دؤزه رک و اؤزونه گلدیک ده ، صیغه لرینی زمانه ن واخت دان اؤنجه بیتیر مک قرارینا گلیب فیکرین ده چئشیدلی خیال لار کئچسه ده ، یاشامی بوسبوتون آلت اوست اولموشدی. آنجاق آیریلان گونو اوندان حقیقتین بیر داها نه اولدوسونو ایسته دی و او سوسارکن قارداشی دئدی :

" اینانین زمانه ده هئچ بیر گوناه یوخ ایدی. بونون رحمتلی اَری عم اوغلوموز ایدی . زمانه ایکی ایله جان دول قالیرسادا ، اونون قارداشلاریندان هئچ بیری کی هله ده سوبای دیلار ، اونا

ائلچی دورمادیلار . آنجاق سنه صیغه اولونجا ، اونلارین غیرت دامارلاری جوشوب دئدی لر گرک کی اوشاقینی سالدیرا. عم اوغلان لاردان بیری ده حاضیر اولدو کی بیله سینی آلا . زمانه بو ایش دن چکینسه ده اونودا سنین گونَن سالیب اوشاقی سیقط اولدی. البته اونون صیغه اولماسی منجه ده ائله بیر جوره ناموس سوزلو ق ایدی و ائل طایفا دا کؤتو بیر گؤزونن بیزه باخیردیلار."

آدم ین اوزو قیزاراق پؤرتوشدو :

" سیزلر بیر قادین لا کیشی نین قانون و شریعت چرچیوه سینده اولان ایلیشگی سینی سوچ سایسازدا ، بیر جانلی نین جانینی آلماق ، ندنسه سیزین یانیزدا جینایت و گوناه ساییلما ییب من مَطَله م !"

آدم دوغولمامیش آلتی آیلیق اوغلونون خاطیره لری له آیلارجا یالنیز لیق لا عؤمور سورسه ده ، بیر گون قولاغینا چاتدی کی زمانه عم اوغلوسوندان حامیله دی. دینمز دانیشماز درین فیکیر لره دالاراق آلتی آی سونرا ، بیر گون آهونو گؤرمه یه گئتدی. کیلینیک ده گیزلی حالدا اونو حکیم لیک ائده رک او قَدَر ایزله دی کی شیفتی عوض اولوب اوردان آیریلماق ایسته دی.آهو چیخیب ماشینینا ساری گئده رک آدمی گؤردو کی ماشینین اؤنون ده اونو گؤزله ییر. سلام لاشیب کئف احوال ائده رک آدم دئدی :

" سنین باخیشینا بو گون محتاج ایدیم و بیر داها اولاراق دا سسینی دویماق ایستیردیم . ایندی ده تکجه بیر آن گؤزلرینه باخیب گئتمه یه گلمی شه م. "

آهو دولوخساناراق آغلامادان دئدی :

" بو دورومون منی قورخودور. پوزقون سان و نیگران . گؤزلرین دن ائله یوخوتؤکولور کی سانکی گونلردی یاتما ییب سان !"

آدم ، گولومسه رکن آهونون اَلینی سیخیب ویداع لاشدی :

کاش کی حیات دا ، اینسانلار دا سینما آرتیست لری کیمی چئشیدلی رُل لار اویناماق مجبوریتینده اولمایایدیلار ! الوداع سئوگیلیم . اومود کی هره اؤز رولوندا اونودولماز بیر اولدوز اولسون . "

آهو ایله آدم هره اؤز یولونو توتوب گئده رکن آدم اؤزونو زمانه گیلین کوچه سین ده گؤردو . مدرسه لر داغیلمیشدی و شاگیر دلر تک – تک یا دسته – دسته هره بیر طرف دن ائو لرینه گئدیر دیلر. آدم اؤز اوشاقلیقینی و مدرسه یه گئده ن گونلرینی خاطیر لایاراق اوزون گؤرمه دی یی اوغلو یادینا دوشدی. اؤزونو توپارلارکن زمانه نن قیزینی دا گؤردو کی قاپی یا آچار سالیر لار . آدم اَلینی جیبین ده کی تاپانچایا سورتوب دولغون اوره یی له اونلارین قاپی سینی چالاراق آیفون دان کیم اولدوسونو سوروشسالاردا جاواب وئرمه دی. زمانه قاپی یا چیخیب آدمی گؤره رک هویوخدی و بوتون چاباسی له گئری چکیله رک اونون اَلین دن قورتولانمادی. آدم قاپینی قیفیل لایيب زمانه نین آغزینی توتاراق یومروق لا او قَدَر قارنین دان چالدی کی قان دامجی لاری نین آخماسینی گؤردو . سونرا اونو پریشان حالدا بوراخیب تئز پولیسه و اورژانسا خبر وئردی. پولیس و اورژانس ماشین لاری قاپی یا چاتدیقدا ، بیر نئچه گوللە سسی اونلاری دیکسه ندیره رک ایچری گیرمه یه چالیشدیلار . زمانه نین قیزی دا باخدیقی کارتون فیلمین دن اَل چکیب دیشاری چیخدی.

بؤیوک بیر ازدحام ایچره ، زمانه نی خسته خانایا گؤتوروب ، آدم ین اوزه رینه ده بیر اؤرتوک آتدیلار .

زمانه اؤلوم دن جان قورتارسادا ، قارنیندا کی اوشاقی یئنه دوشورمک مجبوریتینده قالدی.

آدم ین خبری آهویا چاتدیقدا ، اونو تورپاقا تاپشیرانا قَدَر جنازه دن بیر آن اوزاق دورمادی. آمما یاس گون لرین ده الینه بیر مکتوب چاتدی و اونو اوخودوق دا اؤزونو بیر باتلاق دا گؤردو کی سسی چیخمادان اَل آیاق چالیردی . او آیلارجا بو دویغونو یاشاسادا عصب لری آنجاق یئدی یی داوالارلا تسکین تاپدی . مکتوب آدم نن ایدی :

" باش تاجیم سئوگیلی آهو یا ! ایندیکی من دونیامی دَییشیب بیر اؤلو ساییلیرام هر هاردا اولورسام دا بو گئجه نی سنله اولاجاغام . بو نا خاطیر ده حیاتیمیزدا اَن سئودی ییم سَفَرین فیلمینی قوی گینا . بیر داها سنله قونیه و ایستانبولی گزمک ایستی ره م . او گونلر کی مولوی نین حَرَمین ده سماعه غرق اولوب شمس تبریزی دن دانیشیردیق . او آنلار کی ایستانبولون گئجه حیات لاری ، محتشم بنا لاری ، سئحیرلی یاخین دنیزی ، آدالاری ، ساحیل لری و

گؤیرچین لر له قایناشان گؤرونتولری و مسجید لری ، بیزه اینانیلماز دویغولار یاشادیردی. سن منی گؤرمه سن ده ، من سنی گؤروب بال آیی میزی بیر داها دا یاشایاجاییق . من آدم اولسام دا ایسته دیم آدام اولام . کینه لرله و حسدلر له دولو بیر آدام . میلیونلار آداما تای. معصومیتی داها من ده اؤلدور موشدولر . منه قاتیل بیر گؤزو نن باخما کی من تکجه بیر اوفاق وارلیقین اینتیقامین دوشونموشه م . بیر وارلیق کی منیم اَتیم دن و قانیم دان ایدی. من آدام لاردان اؤیره ندیم کی هئچ بیر جیینایت اگر مقدس بیر اینانج ایله اوز وئریرسه او گوناه حئسابلانمازکی هئچ بلکه بیر فضیلت ساییلار . بو زمانه نین حؤکمو دی ،نئجه کی گؤردون ده ، زمانه منیم باشیما نه اویون لار گتیردی. منجه اصلا گل بو سؤزلردن واز کئجه ک . یادیندا می منه آدم یوخ یاهو دییه ردین ؟ دئیه ردیم بیه من درویشه م کی منه یاهو دئییرسن ؟ سن ده دییه ردین یوخ . من او یاهونو دئمیره م کی اوآغ قانادلی چیل گؤیرچین لری دئییره م کی قوشباز لار جانلاری قَدَر اونلاری سئوه ر لر . بو گئجه بال آیی میزی سئیر ائده رک هردن ده دؤن پئنجره نین هئره سینه باخ . من بیر یاهو اولاراق اینان کی اوردا اولاجاغام . شن یاشا سئوگیلیم ."

او گئجه نی آهو فیلمی ایزله رکن بیردن بیره پنجره یه دؤنوب باخاراق بیر یاهو گؤردو . گئتدی ایره لی و اونو توتوب باغرینا باسماق ایسته رکن ندنسه اونون قاناد چالیب اوزاقلاشماقین گؤردو و تئلویزیا دان ائشیتدی یی بیر سؤزو. آدم ین سسی ایدی :

" گول اولاسان بولبول اولاسان قفس ده اولمایاسان !"

باریش و سئوگی

گون اورتادی و خلق ایچره اینانیلماز بیر سس سیز لیک .حتتا اوشاق لاردا بؤیوک لره باخاراق محزون قییافه لر توتوبلار . " شیمر " مئیدان دادیر و شئیپورلار لا طبیل سسی اونون آددیم لاریندان یاغان دهشته گوج وئریر. آنامین جانینا لاوغا دوشوب گؤز یاشلارینی توتانمایبر . قره عَلَم لر مئیدانین دؤوره سینی آلاراق شبیه خانلار عاشورا گونونو جانلاندیرماغا چالیشیر لار . بوتون فیکیر لر کربلا صحراسیندا دیر و هر اَسَن یئل ده آغلاشما سسی وار. "شیمر " اَل ده خنجر ناحق قانا باتماق دادیر و " امام حسین " ین عطشان بوغازی جیسمیندن آیریلماقدا . آنامین گؤزلری قان چاناغینا دؤنوب و " حسینه یئر لر آغلار ، گؤی لر آغلار ، رسول مصطفی پیغمبر آغلار ..." یانیقلی ماتم لی زمزمه لری نن منی ده آغلادیری. تانیش بیر سس قولاغیما گلیر و باشیمی تَرپِت دیک ده " رقیه " نی گؤروره م کی تعزیه یه گلن لره ، گیلانار شربتی پایلیر. آنامین ایسته یی له یاردیما قالخیرام و او بارداق لارا کُلمَن دن شربت تؤکه رک من ده مئزمه یی یه دوزوب پایلاییرام . رقیه اِهمالجا" نذیر دئمیشیک گلن ایله جان باجیمین بیراوغلو اولسا شربت عوضی سارشیله داغیداق " دییه رک آرتیریر کی " حئییف اوغلان دَییله م یوخسا ائله زنجیر ووراییدیم کی هامی نین آغزی آچیق قالا ردی." گولومسه یه رک خوداحافیظ له شی ره م و آناما یاخین لاشدیق دا شبیه مراسیمی ده بیتیری. او کی قره چادیراسی نین نم لی اَته یی له گؤزلری نین یاشینی آلیردی منه دئدی کی گئدیب رقیه نن ماماسینی بورا چاغیرام کی بلکه قدیم قونشولاردان خبر توتا . او قالابالیق دا گؤزلریم رقیه نی آختارسا دا نه اونو گؤردوم نه آناسی صید دیقه باجینی.

ائوه قاییداراق سانکی هوشدایدیم و ریزه – ریزه دوغرانان شهید لرین فیکرینده . هر زاد بیله مه قورخونج بیر کابوس کیمی ایدی و هله ده اینانمیردیم کی " یزید " و اونون قُشونی ، " فرات "ین داشقین سولارین دان بیر اُووج سویودا کؤرپه اوشاقلاردان اسیرگه یه لر . آمما آنام منه

بو" یزید" لرین هله ده اولدوقلارین دان سؤز آچدی. حق یولوندا جاندان کئچمیش ای بیت لردن دانیشدی و مظلوم لارین یوکسه لن آهیندان و گؤزله گؤردو یو شاققالانمیش آداملارین قناره دن آسیلماسیندان . حتتا بیر پارا جماعتین ده بو ایش لردن حظّ آپاریب دیلخوش لوق لا سئیر ائتمه لرین دن دئدی. آنجاق نه قَدَر دوشونسه م ده حقّ ین نه اولدوسونو هئچ آنلامادیم . او گونلر کئچیب گئتسه ده ایندی بیر ساواشین اورتاسیندایدیم و تکجه دوشوندویوم اؤلمه مک اوچون باشاردیقجا اؤلدورمه ک. اوقَدَر خیشاب عوض له ییب نارینجک آتمیشدیم کی داها قولوم گلمیردی. قومقومام بوشالارکن دوداقلاریم سوزون دان قوروموشدی. گؤز ایشله دیکجه یا یولداش لاریمین جسد ی ایدی یادا کی یارالی حالدا جان وئره ن ای بیت لرین اینیلتی سی. وار گوجومله آتش آچیب آلاولی توز دومان لار ایچره تپه نی قوروماق دایدیم . دوشمان تپه نی آلسایدی حتتا جسد لر ایسه توپلار آغزیندان پوسکوره ن شیدَّتلی پاتلاما لاردا کول اولوب یاناجاق ایدیلار . بیر آن گؤزلریمی آچانمادیم و آچدیقدا هر زاد گؤزوم ده قارالدی. یاردیما گلن تانک لارین سسی قولاغیما چاتدی و آرپی جی لرین آچیلماسی. هله ده جانلا باشلا ووروشان لار اولسایدیلار دا تیلیت قان ایچینده چابالارکن دینله دی ییم هر بیر سس جانیما قاوارا چکیری. هوش باشیمی اَل دن وئریردیم کی بیر دن بیره آنامی گؤردوم و دالغالانان قره عَلَم لری کی قارا گئیمیش قیز گلین لر و آنالار اونلاری چی یین لرین ده داشی یاراق کوچه خییابانلاری دولدوروبلار . تزه آچمیش غونچه لر سولارکن اؤلکه ده ماتم ایدی و شهید لر مزارینا قوجاق – قوجاق گول سَپیلیردی.

اوره ییم یانیردی کی سرین بوزلو شربت ایسته دیم و رقیه نار سویی گتیردی. نار سویونو ایچر ه ک اَلیم دن جالاندی و پوتونلاریم دا قوروموش قانلاری " کارون " چایی نین سویوندا یودوغوم آنلار یادیما دوشدو . آنام لا صیدّیقه باجی بیر – بیر لرینه باخارکن تومدولار و رقیه بو سئری شربت گتیردی. تئلویزیون آچیق ایدی و جیبهه لردن گلن سس له کی بمبالار و گوللّه لر ین پاتلاماسی له قاریشمیشدی مین لرجه میغ میغین یورومه سینی گؤردوم و جانیمین آلازلانماسین. سانکی یوز یئردن گوللّه لن میشدیم و هریانیم آجیشارکن قاشی نیردی. رقیه گولومسوردی و گؤزلرین ده کی گؤزل لیک اؤزونو گؤستره رک چادراسینی باشدان یئره

قویموردی. اوچ آی تامام خسته خانادا یاتیب جراح لار اَلیندن جان قورتارسام دا هئچ زاد منی خلقین ترحم دولو باخیش لاری قَدَر اینجیتمیردی. قولاق لاریمین بیرینی گوللە سی ییریب آپارسادا اوزومون دریسی ده آزجا بوزوشه رک رنگ عوض له میشدی. اؤزوم اؤزومو آینادا گؤرمک دن چکینه رک ندنسه جماعت دقت له ایزله مک دن هئچ دویموردولار . بو ایش دن بئزیشیب یورولسام دا عائیله م " قاپینی چکیب قوناقلارین اوزونه باغلایانماریق " دییه لاپ منی سینسیتمیشدیلر. رقیه نین آناسی دا باشقا لاری کیمی منیم حالیمی سوروشماق نیتی له گلسه لرده دالدا آیری سؤزلر وارایدی. بوگون آنام " رقیه نی ائله دئییره م آلاق سنه " دئمک له احوالیمی داهادا چوخ پوزموشدی. بو اوزدن ده رقیه نار سویونو فرش اوستون دن سیله رکن و آنام لا صیدّیقه باجی دا یالانچی بیر باهانا ایله دیشاری چیخدیقدا بو ایشه سون وئرمک اوچون دئدیم :

"یادیندا بیرگون دئییردین اوغلان اولسایدیم محرم آیینی باشدان باشا ائله زنجیر ووراییدیم کی هامی نین آغزی آچیق قالاردی؟"

اونون یاناقلاری پؤرتوشوب قیزاردیق دا سوسماق ایسته دی. آمما دوامیتدا "ایندی نئینه ردین کی هامی نین آغزی آچیق قالا ؟ " دییه رکن او شاشیب دوروخسادا جوابینی اؤزوم وئردیم :

" حتمن کی قییافه دن چیخمیش شیکست بیر آدامنان ائوله نردین کی گینه هامی نین آغزی آچیق قالا !"

اونون سسی هیچقیرتی لار لا قاریشارکن بوغونتولو حالدا دئدی:

" بو ایشی گؤرسه م ده امین اول کی اوره ییم اوچون گؤره رم ، اؤزگه لرین به بَهی نه خاطیر یوخ . بیر قادین روحونو آنلاماق قادین اولمادان، هئچ مومکون دئییل . هئچ بیلیرسن کی دونیا اگر آنالار الینده اولسایدی هئچ کسین بورنوندان قان آچیلمازدی؟ "

بو قیز داها اوّل کی رقیه دئییل دی. دوشونجه سی و دویغوسو دا بوی بوخونو کیمی دَییشیلمیشدی. آغزیم دان چیخان هر بیر کلمه ایله آلنیم دان تر سوزسه ده آنجاق بونو دئدیم :

" منیم اوچون اوزولوب اؤزونو اودا آتما . گؤزل سن جوان سان و گئت شن یاشا کی دونیا بیزی آنجاق بیر دفعه یاشادا بیلر!"

یورقانی باشیما چکیب سوکوتا باتیرام آمما جینگیلتی لر منی بوراخمایبر. سنگر ده یم و" سییاووش " ون سسی گلیر . آغزی قانلادولسادا یئنه دانیشماق دان اَل چکمیری. هم مه شه ایسته ردی کی یاشاماقین دادین چیخاردیب عؤمرون ده قَم قوصصه ندی بیلمه یه . دونئه صاباحا فیکیر لش مه دن ایشی دئییب گولمک ایدی. " سییاووشون دیلی توتار توتماز " بدنیم ده کی بو ترکئش لر و گوللّه لر منی او قَدَر آغیر لادیب لار کی گوله ده بیلمیره م " دییه گولومسه یه رک دینمز اولور.

یئره گؤیه جایناق آچان قورخونج توزلار ،آلاولار و پاتلامالار، قانی ،دهشتی و اؤلومو یایاراق هئچ زاد آداما عجیب گلمیر. سانکی اؤلوب اؤلدورمک تکجه سئچیم دیر و یاشامین آیریلماز پارچاسی. بئل لری سینمیش آغاجلار ، دیدرگین اینسانلار و شوخوم لانمیش آبادانلیق لار گؤزلریمین اؤنون دن کئچه رک خسته خانادا گؤردویوم " شادی " آدلی بالاجا بیر قیزی خاطیرلاییرام . بیر قیز کی آناسی اونودیله توتوب قورشالارکن او بیردن سوروشور :

"دوزون دئه گؤروم ماماوّل منیم دوشموش دیش لریم چیخاجاق یا قوپموش قولوم ؟"

آنانین گؤزلری نم له دولارکن گئدیره م شبیه مئیدانینا ایتگین معصومیت لر دالیجا . اوگونلره کی هر زاد ناغیل کیمی شیرین ایدی و آجی لارا آدام اینانمیردی. آمما تاریخ بیر حئکایه تک یازیلسا دا ، سونو هئچ واخت شیرین دئییل دی. ای ییت لر اؤلوردولر و آزادلیق لا عدالتی دوشونن لر قتل گاها گئدیردیلر .

ایینه لر اَتیمی سانجارکن آنام حب لریمی گتیردی.قاش قاباق لی ایدی :

" اونوقوومااغا حق قین یوخ ایدی! "

باشیمی یاستیغا قویوب گؤزلریمی دووواردان آسیلمیش بیر مارال رسمینه تیکه رک بوغازیم دان توتقون بیر سس چیخدی:

" سن ده من دئمه میش گرک ائلچی دورمایایدین . ائوله نیب ائولاد صاحیبی اولماق فیکرین ده دَییله م . بو آجی لار منه یئته ر داها. "

آنام " دینمه دانیشما سوس " دییه رکن دالغین گؤزلر ی ایله منه آجیقلاندی.

قولتوق آغاج لارینی تزه یئره آتمیشدیم کی رقیه نن بیرلیک ده بال آیینا چیخدیق . مشهد ده امام رضا نین حرمینده ایدیک کی قرارا گلدیک اوغلو موز اولورسا آدینی " باریش " قویاق و قیزیمیز اولورسا " سئوگی " . آمما من له رقیه هئچ واخت اوشاق صاحیبی اولمادیق . کیمسه سیز بیر قیز اوشاقینی ائولاد لیقا قبول ائده رک سئوگی میزی اونا سالدیق و ایکی میزین ده معلم اولدوغوموز اوچون باریش آدلی بیر مدرسه نین بیناسینی قویدوق ." سئوگی و باریش " آدلی بیر سایت دا آچدیق کی هله ده دامی وار دیر و دونیا اوشاق لاری نین صولح اوغروندا چالیشمالارینا یاردیم گؤستریر. سایتی میزین لوقوسوندا دا بو شعر واردیر :

گؤرنه گؤزل سؤزدی حسین بن علی دن
دونیاده دینیز اولماسا حرّیّتیز اولسون
ظالیم لرین اوغروندا اگر ال ده گوجوز یوخ
کؤنلوزده اولاردان باری بیر نیفرَتیز اولسون

بیت قابیغی

دخیلی سیندیردیم و قره پوللاری جیییمه دولدوروب گؤتور لن دیم سینَمایا . دوققوز یاشیندایدیم . جومموشدوم فیلمین سئیرینه . مود لو پوزلو گؤزل بیر قیز ویریلمیشدی کاسیب بیر اوغلانا . او اوغلان قیزین باشینا چوخلی مصیبت لر گلر کن ، گؤز یاشلاریم سئل کیمی آخیردی. هردن ده هیچقیرتی لار ایچره ، گولمک دن آزقالا قیریلیردیم . نییه کی فیلیم ده " تقی پلنگ " آدیندا دوزلو بیر کیشی وار ایدی کی سئوگیلیسی " ویتامین " له چالیب اویناركن هامی نین گولوش سسی قولاقلاری جینگیلده دیردی. فیلمه دفعه لرجه اوّل دن آخیرا باخدیقیم یادیما گلسه ده هاچان یاتدیقیم هئچ یادیما گلمیر. فقط اونو بیلیره م کی آتام قولاغیم دان یاپیشاراق ، منی سورویه – سورویه یوخودان آییلتدی و تَپیک گوجونه آتدی ائشی یه . آغیز بورنوم تیلیت قان اولاراق گؤردوم گئجه دی و مامامین گؤزلری قان چاناغینا دؤنوب دی. مامام منی باغرینا باسیب فایتونا میندیره رکن آتام دا آغزیندان چیخانی دئییردی. " داش آغلییان " مسجیدینه چاتدیقدا ، فایتونچو دایاندی و من آغلایا آغلایا ماما مین چادیراسیندان یاپیشیب یولا دوشدوم . ائوه چاتدیقدا یئنه اونون قوجاغینا قیسیلیب هؤنکور – هؤنکور آغلارکن ، آتام میتباخ داکی ایپ لردن آسیلمیش قیرمیزی بیبار لاردان بیرینی قوپارداراق او بیری اوشاقلارا کی من دن باشقا یئددی سی ده وارایدی عیبرت اولسون دییه اووجوندا اَزدی و گلدی منه ساری. آغزیمی برک دن یومسام دا آخیردا آچیلدی و آجی بیبار ین دَنه لری دیل بوغازیمی ائله یاندیردی کی گؤزلریم دن اود قالخدی. مامام منه گیزلینجه گول قند وئریب اؤزیانیندا یاتیرتسادا ، نئیله سه م ده صوبح اذانی نا جان یاتانمادیم . آمما آنا مین دوعالارینی ناماز اوسته ائسیده رکن ، بالا – بالا گؤزلریم آغیرلاشدی و اؤزومو تاپانا ، گؤردوم کوچه میزین باشیندا کی داش کؤرپو ده ،" اؤلو یویان بیت قابیغی " اوتوروب منی گؤزله ییر. اونو گؤره رکن قورخدوم قاچدیم کی بیر دن بیره دَیدیم فالا باخان عرب آغایا .

او آغیر – آغیر قیچ لارنی یئرده سورویه رکن جییم ده کی خیردا پوللارین سسینی ائشیده رک منی چکدی خان کَر وانساراسی نین آغزینا و تک دسته لی گؤزلویونون آلتیندا، ایری گؤزلری گوله رک دئدی :

" پوللارینی وئر منه کی بو گون سوفته سن دن دی. ایندی تاس آتیب کیتاب آچاجایام کی گؤره م طالعین ده نه لر وار !"

او تاختا تاباغینی آچیب دؤشک جه سی نین اوستون ده اوتوراراق آنا دده مین آدینی سوروشوب میس تاس لاری بوروش جاما آتدی :

" سن بؤیوک بیر کیشی اولوب اوره یینده کی آرزولارین بیرآزیناچاتاجاق سان بیر آزینادا یوخ . اؤلو یویاندان دا قورخما کی اودا اونون چؤره ک آغاجی دی. قورخسان قورخ ایکی اوزلو لردن !"

عرب آغا سورا منیم پوللاریمی قایتارارکن دئدی : " دده ن بیلسه کی بیر قیران پول خَش لی ییب سن ، قورتولاجاغین اولمویاجاق. دده ن ابراهیم خلیلی من سن دن یاخچی تانیرام . سن جهنم گلیب یاپیشاجاق منیم یاخام دان . چیغیر باغیرا حؤوصله م یوخدی. "

هاوا یاواش – یاواش ایشیقلانیردی کی من گئتدیم توکانیمیزی آچیب دؤشه یم کی فرشچی بازارین آغزیندا " پیشیک بیغی " گؤردوم . او " عبدیل فیشقاچی " نین باشماق لارینا نال چالاراق اونلاری بُو یو یوردی. عبدیلین ایشی یای لاری آیرا ن ساتماق ایدی و چی یین لرین ده بؤیوک بیر میس گوروم دولاندیرارکن بئله دییه ردی :

" آیران دی بوزدی یاریسی سودی . ایش سن ده بودی ایش مه سن ده ."

پیشیک بیغ لا عبدیل فیشقاچی نین یولداش لیق لاری منه چوخ عجیب گلدی. نییه کی عبدیلین ایش لرین دن بیری ده گون بویو بازاردا پیشیک بیغی جین لن دیرمک ایدی. او پیشیک بیغین یانین دان کئچه رک ماویلداردی و پیشیک بیغ دا پینه چی لی یینی اؤتوروب باشلاردی اونو قاوالاماغا . آممما هر آغیز دان بیر ماویلتی چیخدیقدا ، او بیلمزدی هایانا گئتسین کی آخیردا دئییه – دئییه قاییداردی ایشی نین باشینا . ایشی قاتان عبدیل اولسادا جماعت بیر – بیر ینه گؤز – گؤز ائدیب معرکه نی قیزیش دیرایدیلار . آنجاق آرواد اوشاق بازارا

چیخاراق و آل وئر شیرین لش دیک ده ، شوخلوق لار کسیله ردی. آمما دوز بو واخت لاردا دا " بامادور " تاپیلاردی . قوجا بیر کیشی کی بامادور دئدیک ده باشلاردی یامان یوغوزا . آرواد اوشاق دا بیله سینه کار ائتمز دی. وای وای لی ایدی کی بازاردا شولوغ اولا کی اوندا دا لاپ اَنگی قیزیشاردی. " الوان علسگر " ده کی ال ده چوماغ شَهَری گزه ردی ، اونون سسینی ائشیده رک توتماسی توتوب آزقالا دلی لردی و گئدیب یاپیشاردی " یورقان علی " نین یورقانا بنزه ر چاکئتین دن کی نییه بامادوری اَزمک عوضینه ایشین اولوب" حوققا ماشا " نان دئییب گولمک .

حوققا ماشا کی یایی قیشی قالین پالتووونو چیخارتماق بیلمزدی و ایشی اَل ده سیچان تله سی نن ماشا ساتماق ایدی ، الوان علسگری گؤره ن کیمی جین لری توتوب دابانا قووه ت قاچاراق اونا پیس – پیس یامان لار دییه ردی.

آمما ایندی بازاردا هئچ بیر های – کوی یوخ ایدی و ائشیدیله ن سس لر چؤره کچی خانادان ایدی بیر ده پیشیک بیغ لا عبدیلین اِهمالجا پیچیلداشما لاری. من کی آغزیم آجی شیردی و اؤلو یویانی گؤره ندن بری اونو ن خوفی هله جانیم دان چیخما میشدی بیلمم نه اولدو کی بیردن بیره ماویلدادیم و گؤتور له نیب قاچاراق ، پیشیک بیغ دوشدو دالیمجا . قاچدیم بؤرکچو بازارا و اوردان خَرَزی بازارا کی پیشیک بیغ منی توت ها توت دا بیری ماویلداراق منی بوراخیب قاچدی اونون دالیجا .

یئتیرمیشدیم توکانیمیزا و آچاری سالیب قیفیلی آچاراق خفه یی قاغزایاندا گؤردوم رنگی روفوم آغارسادا ، پارچالانمیش دوداغیم دا بیر نئچه دامجی قوروموش قان واردی. باشیمی آشاغی سالیب توز سیلکن له آینا لارین توزونو آلاراق بیردن بیره بوتون آینالاردا اؤلو یویان بیت قابیغینی گؤروب دیکسه نرکن باشیم دَیدی اونلارا . آینا لار سینارکن تیکه لری پول – پول اولوب نئچه سی تانقیلدی باشیما . اؤزومه گلدیک ده گؤردوم توکان دولدی آدامنان و منی دیشاری چکه رک علی قارقا توربا‌سینا ییغدیقی جیرق کار کاغاذلاری نان باشلادی باش گؤزومون قانین سیلمه یه . اؤلو یویان دا کی سحری گلمیشدی بازاردان سیدیر کافور آلا منی

آتدی حامبال عاباس زاده نین پالانی اوسته . حامبال عاباسزاده منی مریض خانا یا قاچیرداراق دئدی :

" آدیم حامبال اولوب پالان گزدیرسه م ده ایندی یه جان حامبال لیق ائله مه میشه م . اصلن من اگر حامبال اولسایدیم سن یونگول لوک ده یوکی آپارا – آپارا بَیه زیققیلداردیم ؟بیر زامان گؤردوم کی آدام لاردان بئزمی شه م و دئدیم گرک آدام لیق دان چیخام . اَلیمی آغ قره یه ویرمادان بیر پالان آتدیم چیی نیمه و منی داها هئش کیم آدام حئسابلامادی. نییه کی کاسیبی بو دونیادا هئش واخت آدام حسابلامازلار . ایندی چوخ راحَته م . جماعت دلی بازدی و او زامان دان بویانا اعصابیم دا راحت . "

مریض خانا یا چاتدیقدا ، پول وئریب قبض آلمادان منی معاینه ائتمه دیلر کی عاباسزاده بیردن بیره منی اورا قویوب قاچدی آمما چوخ چکمه دن گؤردوم " جوما اخشامی " نین اَلین دن یاپیشیب چکدی ایچَری. جوماآخشامی نین مسجید لرده باشماق جوتله مه سین گؤرموشدوم و بیله سینه سئفئه دییه ردیلر . اونلار تئز قبض آلیب منی آپاردیلار دوکتورون یانینا . دوکتورون تاپشیریقی نان باشیما بخیه ووروب ، ایینه لر اَتیمی سانجارکن ماما – ما مادئییب برک دن چیغیردیم و گؤزلریمی آچدیقدا گؤردوم مامام باشیم اوستونده دیر. اونون یاشیل گؤزلرینی دانیشدیقجا سئل آپاریردی و آتام دا گوله – گوله دئییردی:

" بیرده او اولار اوغورلوقجا سینا مایا گئتمه ز . اؤزوده اوسینامایا کی قاباغی دلودی قره خال سالیب خوروز دؤیوشدوره ن لری نن ."

گؤزلریم قَره لر کن گؤردوم اؤلو یویان بیر دسته آغ کفن لی آداملار لا گلیر اوستومه و اونلاری آناما گؤستره رک قیسلسلدیم قوجاغینا . اودا آتاما هیس له نه رک دئدی :

" بو اوشاغین باشینا هاوا گلمه سه یاخچی دی! قیر نیسلیق دا بسدی و دیلنچی لی یین دن اَل گؤتور . بیر تئلویزیون آل کی اوشاقلار کوچه باجادان ییغیشیب ائوده بیر دیلخوش لوق لاری اولسون . جومعه دن جومعه یه او خارابا توکانی دا بئش دَیقه باغلا بونلاری چیخات گزیب دولانماقا تابو اوشاقلاردا بیلسین لر کی دده نین ائله تک ایشی اوشاقی دؤیوب اوننان ایش چکمک دَییل . .. واللاه دابیخمیشام . دئییردیم بو قَدر اوشاقی قویمایاق اولسون کی دئییردین

مسجید ده دئییر لر اوشاق سالدیرماق یا حامیله اولما ماق اوچون حب یئمک بؤیوک بیر گوناه دی. ایندی ده باهانان بودی کی عالیم لر دئییل لر داما آنتئن ویرما قی نان مسلمان دامینا خاچ آسماقین هئش فرقی یوخ دی . آمما بولورم کی هم مه شه سنه موهوم اولان بئش تومن جیبین پولودی. قورخوردون کی دوکتورا گئدیب پول خَش له یه م و ایندی ده تئلویزیون آلمیرسان کی جانیندان پول چیخماسین . آمما نوزول وئرنده به نییه هئچ او مسجید ده ائشیتدی یین سؤزلر یادان دوشمور؟دوزی لاپ بئز میشه م ! سنین دردین منی اؤلدورمه سه یاخچی دی!"

۸۵/۹/۴- خوی

قونشولار

توپون یئره دَییب قاغزانماسی ایله قونشونون ائوینه دوشمه سی بیر آن چکمه دی. خانیم معلّیم دیک داشلاناراق اوره یی اَسدی و قونشونان اوز – گؤز اولماق، اونو قورخوتدو . هله مدرسه نین مدیری قالسین اویانا کی خبری اولونجا اوزی بیر عالَم دانلاق ائشیده جک ایدی . آمما چون بیلیردی کی مدیر جنابلاری بیر دقیقه اویانلیق دیر بیر دقیقه بویانلیق و نه قَدَر چیغیریب باغیرسادا آخیردا یوموشاق لیق لا قوربان صدَقه گئدیب عوذور دیله یه جک دیر فقط آزجا نیگران اولدو. خانیم معلّیم بو ایضطیراب لار لا بیر نئچه آن یاشا سادا ، قورخدوغو شئی باشینا گلدی. قونشونون خانیمی داما چیخیب اونو باسدی یامانا و اَلبه هیم ده کیلاس لاردا هرنه شاگیرد و معلّیم وارایدی قاپی پنجره دن تؤکولدو لر ائشی یه و اَت دن بیر دووار چکیلدی. هر آغیز دان بیر سس چیخسادا آخیری بیلیندی کی توپ دوشوب دی قونشونون روب پیشیر دی یی قاینار قازانین ایچینه .

خانیم معلیم ین شاگیردلری ده قیری قولای گؤرونجه اَللی دیللی یوخا چیخماقلا ، هامی یا ائله گلیردی کی شاید ده توپو معلّیم اؤزو ائله قصد دن شوت لویوبدی.

مدیرین خبری اولوب حَیَطه چیخاراق ، بیردن بیره اونو قورخو باسدی. قالابالیق همیشه اونو قورخودارادی و حتتا بو اوزدن ده تنفّس زنگ لرینی آزالتماقلا ، شاگیرد لرین بیر یئره توپلانیب گیزلن پاچ اویناماالارینا دا قارشی چیخاردی. بیری نه قَدَر زیرنگ اولسایدی دا تنفس زنگ لری آنجا ق اَل سویا یئتیریب بیر باردق سو ایچه بیلر دی. بئله لیک له معلّیم لرده چوخ واخت لار چای لارینی داغ – داغ ایچیب قویوب گئده ردیلر کیلاسا . بو اوزدن هم اوشاقلار درس دن دالی قالمازدیلار هم ده هر کسین دالیجا سؤز و غئیبت اولسایدی دا ، سیرا گلیب آغا مدیره چیخمازدی. آنجاق بو ایزدحام اونا اینانیلماز گله رک ، بارماق لاری نان فیشقیراق چالاراق

هامی قویوب گئتدی کیلاسینا . مدیر هله راحاتجا بیر نَفَس آلمامیشدی کی دئمه قونشولار پولیسه خبر وئریب اؤزلرینی یئتیریب لر . پولیس توضیح ایسته ییندجه مدیر دئییر :
منجه اوتوپ مدرسه یه گلیب چیخماییندجا هئچ نه دئمک اولماز. هاردان بیله ک او توپ مدرسه نین دی یا یوخ ؟ "
مأمورلار مدیره حق وئریب گئتدیلر قونشو گیله . بو فورصت ده ده مدیرین تاپشیریقی لا پارچا اوستونده بیر شیکایت یازیلدی کی بوتون معلّیم لر و شاگیردلر اونو ایمضالارکن بؤیوک بیر طومار اولدی. شیکایه تین مضمونودا قونشولارین آلچاق دووارلارینا قاییدیردی. نییه کی اگر دووارلاری آلچاق اولماسایدی ، بئله نکی ایش لر چییخینجامدرسه نین بوینونا ییخمازدیلار .
توپ مدیره تحویل وئریله رک اونون گؤزلری گولوب اوره یی آچیلدی و اوجادان دئدی :
" گؤردوز کی ؟ توپ بیزیم دئییل . دونیانی گزه سیز هئچ بیر مدرسه ده بئله نکی قیرمیزی توپ اولماز . ائله بیل کی وئریب سن بویاخانادا بُویویوب لار . گونون ایشیقیندا دا بو بویدا بَیه یالان اولار ؟ بیزیم بوتون بو اذیت جیل قونشولاردان شیکایه تیمیز وار. ایندی بو توپو بیر ایداری نامه یه سانجاق لارکن یئددی مئتیرلیک بیر طومار دا تقدیم اولورکی بو معصوم اوشاقلارا داهابو بویدا بوهتان وورولمایا . گرک بوتون قونشولار دووارلارین اوجالدالار کی هله هر زاد جهنم میتباخ دا پیشیردیک لری خوره ک لرین ایبی مدرسه یه وورمایا ."
بو ماجرادن چوخ کئچمه میشدی کی بوتون قونشولار قانون نامینا مجبور قالدیلار دووارلارینی اوجالتسین لار . بو ایشی گوردولر آمما ائولر قارانلیق اولماسین دییه تیکانلی سیم لر ایله . داها هئچ بیر توپ اوبونون ائوینه دوشموردی آمما توپلارین سیم لره دَیمه سیله اونلارین دلی نیب پاتلاماسی بیر آن چکمیردی. ائله اولدو کی مدیر ، معلّیم لری جلسه یه ییغیب توتدوغو تصمیمی اعلان ائده رک هم مه شه کی کیمی هامی دینیب دانیشمادان راضی لیقینی اعلام ائتدی و قرار اولدی ورزش ساعاتلاری هره اؤز کیلاسیندا قالا و شاگیر دلره تکجه ورزش ائتمه یین فایدالاریندان دانیشالار . آمما ندنسه تحصیل ایلی قورتولدوق دان سورا ، معلّم لردن هئچ بیری داها او مدرسه یه قاییتمادیلار . اوزاق مدرسه لره گئتسه لرده اورا گلمه دیلر . او

مدرسه یه گلن یئنی معلّیم لر اولسایدیلار دا هامی سی بیر هفته کئچمه میش آیری مدرسه یه گئتمک فیکرینه دوشوردولر . بونا خاطیر ایسه مدرسه نین مدیری درین دوشونجه لره دالاراق بؤیوک بیر آراشدیرمایا اَل آتدی. آزیندان قیرخ کیتابی میزی نین اوستونه قالایاراق ، هر کیتاب دان ۱۰ صفحه قوپاریب یان یانا قویماق لا ، فایدالی بیر کیتابین یازیچی سی اولدی. بو کیتاب دان بیر نوسخه زیراکس ائده رک یوللادی وزیرین دفترینه و آدین قویدی " عؤمور لوک مدیر لی یین بو مملکت ده اولان سیرلاری ". او کیتاب دا چوخلی دوشوندوروجو اؤنَری لری اولسادا بیری ده بو ایدی : " هر مدیر گرک اؤز ایداره سینه اؤزو آدام سئچه و آدام لار قوهوم دان و دوست تانیش دان اولسا داها یاخچی دی و تقاعد مقامینا چاتمادان و یا یوکسک بیر مقاما و رتبه یه سئچیلمه ییندجه مدیر ، گرگ مدیر قالا تا اَل ده ائتدی یی تجروبه لرله گله جه یین چیراغی اولا ."

بو سؤزلر وزیرین ایستیقبالی ایله اوغراییب او لاییق مدیره عالی درجه لی بیر نیشان وئریلدی و بالا – بالا باشقا وزیر لر طرفیندن ده بَیه نی له رک یازیلمامیش بیر قانونا چئوریلدی. بو یئنی قرارین عمله کئچمه سی له ، سونکی ایل دن بوتون مدیر لرین قدرت و اقتدار لاری آتدی و اونلارا چکیل اویانا دییه ن دا اولمادی.هره اؤز تانیدیقی آییق ووجدانلی و باش آشاغی آداملاری ، ایش باشینا گتیرمک له داها هئچ بیر رئیس یا مدیر قالمادی کی دییه من ایشیم دن و یا بیر نفردن راضی دئییله م . قالان قولان داکی رئیس لرین نظرینه آداما حساب دئییل دیلر هاردا بیر اوزاق یئرده چتین ایش واریدی تاپشیریلدی اونلارا .

بیز بحث ائتدی ییمیز مدیر ده یئنی دوشونجه و مصلحت لر اساسیندا بوتون قونشولاری مدرسه یه ییغیب اونلارلا باریش اعلان ائتدی و ایجازه وئردی کی مفتیل لی سیم لری ییغیب گؤتوره رکن راحات بیر نفس آلسین لار . آنجاق قونشولارلا قرارا گلدی ائولرینه بیر توپ دوشورسه اونو ساغلام مدرسه یه قایتارماق لا بو باریش هم مه شه لیک دوام ائده . میتباخ دا دا نه پیشیرسه لر آزاد دیلار.

اوگون دن مدیر داها قالابالیق دان قورخموردی و بوتون معلّیم لر چوخلی درس ساعاتلاری نی فوتبا ل ، والیبال و یا بسکتبال اوینارکن ، شاگیردلرده اونلاری تشویق ائدیردیلر . ۱۳۸۵

آکواریوم

دوشونمک دن قورخوردوم و هئچ نه یه فیکر ائتمه دن تکجه اؤزومو دانلیردیم :
"باشیم کی منیم آکواریوم دئییل ایچینده نه وارسا گؤرونه پس نه دن قورخورام ؟ بیرده لاپ بئینیمی باشیمدان چیخاریب اَلکُل لی بیر شوشه ایچره آتسالاردا ، فیکیر لریمی و دویغولاریمی کی کیمسه گؤرمه یه جک ، بو قورخونون نَدَنی نه اولا بیله ر؟ "
بو سؤزلره جواب وئرمک اوچون کی سورغو سوآلا چئوریلیردی دوشونمک لازیم ایدی و من مقبره یه گئدیب آند ایچمیشدیم کی هئچ واخت فیکیر لش مه یه م . بیر قویون کیمی یاشاماق نه ییمه گرکمز دی؟ باشیمی آشاغی سالیب اوتلاماق و دُیدوق دا اوره ک دن گه ییرمک دوغرودان دا کئف وئریجی بیر زاد ایدی. آمما حئییف لر اولسون کی حئیوان دئییلدیم و گرک اؤز یئمه ییمی و و یاشامیمی ، قافامی چالیشدیرماق ایله اَله گتیره ردیم و بیلدی ییم بیلگی لری قوشا گیلاس لار تک اؤیره نجی لریمین قولاغیندان آساردیم . اونلار یاشاییشا ، تاریخه ، فلسفه یه و شعره یول آچان سو آل لارینان ایسته ر – ایسته مز منیم بئینیم ده کئچه ن لری اوزه چیخاردیر دیلار . بئله لیک له آکواریوم لارین نیسگیلی ایله یاشاییردیم و بیلیردیم کی اونلارین ایچینده جومان خیرداجا و اویناق بالیق لار هئچ واخت آکواریوم لاری سورغو سوآلا چکیب اونلارین سسینی ضبط ائدیب اونا بونا سوغت یوللامازلار .
البته هئچ دوشونمه دن بونو دا بیلمیشدیم کی دونیا کلمه لرله دولو اولماسایدی شاید چوخ ایش لرده آدامین باشینا گلمزدی. البته لال اولماق بو ایشه کیفایت ائتمزدی کی لال لار دان چوخ دانیشان بیرده اؤزلری ایدیلر . بئله بیر زمانه ده کی آدام ، آدام لاردان قاچیردی عشقیم تکجه قوشلار ایله دانیشماق ایدی آمما قوشلار دا گیریپ توتموش قاناد لاری نان اؤلوم ویروسونو هر یئره یایماقلا ، داها قوشلاردان دا چکینیردیم . کیلاسا گئده نده ایسه داها سبد – سبد گیلاس یوخ بلکه قولتوق دولو کاغاذ آپاریردیم کی دانیشماق عوضی اونلارین اوزون دن اوخویوب

اؤیره نجی لر یازماق ایله ، واختی بیر تَهَر اؤلدورو م . بئله لیک له ده سورغوسوآل سوروشماغا ایسه کیلاس دا واخت قالمیردی.

بیر گون بو دوروم دان سیخیلارکن تصمیم توتدوم چؤل باییرا چیخیب مال حئیوانلارا باخماق ایله اوره ییم بیر آزآچیلا . ناخیر لار و سورولر کی یاشیل چمن لر اته یینده یاییلمیشدیلار باشلارینی آشاغی سالیب یئمک ده اولسالاردا ، گؤزه چارپان و حیس اولان بیر سئوگی دالغاسی نی دا اونلارین هر بیر ترپه نیشینده گؤرمک چو خدا چتین دئییل دی. بیر بیر لری نین آیاقینی آیاقلامادان ، پایینی قاپمادان ، قارنینی بورنوزلامادان و غئیبتینی ائتمه دن چی یین چی یینه یاشاماق دان ذوق آلیردیلار . آنجاق اونلارین ساللاخ خانادا باشلاری نین کسیلمه سی یادیما دوشَرکن اوره ییم داها سیخیلدی و ائوه قاییتدیقدا ، واختیمی گول لره آییر ماق قرارینا گلیب باشلادیم پاساژ لاری دولانیب سئودی ییم گول لره هئچ پول وئرمه دن دویونجا باخماغا . اینتر نت سیته لرین دن ایسه دونیادا نه قَدَر به یه نی لن گول وار ایدی ییغدیم بیر فایلا . آنجاق گوللرین عطرین دویمایینجا سیّار ساتیجی لارین بویون لارینا آسدیقی عطیر تاباقچالاریندان ، بیر شوشه عطیر آلیب ائوه سپمک ایله گول عطرینده غرق اولدوم .

قورخو حیسّی بالا- بالا دهشتلی کابوس لار لا ایسه یوخوما گیریب بیردن گؤروردوم اَلیمی گؤزسوز جُمجُمه لرین دیشینه اوزادیرام و نه گوج وئریرسه م ده او دیش لری چکن مه دن قوجاغیما آلیب آپاریرام دیش دوکتورلارینا . دوکتورلاردا جمجمه یه باخمادان منه بیر نوسخه ساکین دیریجی عصب حبّی یازیب یولا سالیرلار . بو حب لر منی یوخلادارکن کیلاس دا ایسه گول دن آغیر سؤزکیمسه یه دئمیردیم . چوخ سئوینیردیم کی بئله لیک له منی آدام یئرینه قویوب آیلیق معاشیمی کسمه دن یاغ و شکر کوپِنی ده بیله مه وئریر لر . دونیادان هئچ نه آنلاماسایدیم دا بونو قانمیشدیم کی یاشاماق اوچون آدام دیلینه و دوشونجه سینه زنجیر وورا بیله ر آمما معده یه و بوغارسیغا بیر ایش گؤزمک اولماز .

بیر گون آنام دئدی :

" سن یوخودا هردن ائله اوجا دانیشیرسان کی منیم یوخومودا قاتیرسان ."

آناما " نه دیل ده دانیشیرام ؟ " دییه ر کن او گولومسه ییب " آنا دیلده بالادا ، نئجه بَیه ؟" دئمک له یئنه یاساق بیر چرچیوه لرده گزدی ییمی آنلادیم .

بو دوروما سون وئرمک اوچون ، ایکی دانا ۲۰۰ صحیفه لیک بوش و یازی سیز دفتری بیر صحّافا وئریب اونلاری بیر – بیرینه قاتیب قالینکور بیر حیلد توتا . او بیر کیتابا اوخشارکن اؤلکه نین رسمی دیلینده قورقوشوم حرف لر له بئله بیر زرلی یازی دا اوستون ده یازدیردیم : " داش دئوری نین آکواریوم لاری"

سونرالار باشلادیم دوشونجه لریمی او کیتاب دا یازماقا و بئله لیک له ائله یه بیلدیم آرامیش تاپیپ گنج لی ییمی باشدان ساوما قا کی جوان لیق اؤزوده ائله بیر جوره سوچ ایدی.

رحمتلی آنام اؤلمه دن اوّل منی ائولن دیره رکن ، بیر زامان گؤردوم کی فیکریم اولوب اوشاقلاری دوکتورا آپارماق ، مدرسه یه یئتیرمک و خانیمی گؤزل لیک سالن لارینا و درزی لره چکیشدیرمک . بئله لیک له او کیتابی بوسبوتون اونوداراق اصناف لاردان نسیه آلماق و تقسیط له ائوی قیخ لیق فرش لر و نفیس اشیالار لا دولدورماق ، بؤیوک آمالیم اولدی.

یاشیم اؤتوب کئچسه ده گؤردوم اینسان حقوق لارینا فیکیرلش مه دن ده یئنه بیر بؤیوک قورخو ایچینده یم . . حیسّ ائدیردیم بیر قویون لا داها هئچ فرقیم قالمایب دی و قصاب توکانلاری نین شاققالانمیش اَت لری ده منی قورخودورلار . آمما خانیمی مین منه گؤز آغارتمالاری و اوشاقلاریمین منه دیل قایتارمالاری یادیما دوشه رکن قورخوم دان آزجا آزالیردی و گؤروردوم هله ده بیر آدامام .

بیرگون داریخارکن خانیمین زئرزمی ده قازان ایچینه ییغدیقی قیویر زیویر لارین سوراغینا گئتدیم . اونلارا قاریشان کیتابلاری گؤزدن کئچیره رک" داش دئوری نین آکواریوم لاری " آدلی بیر کیتاب گؤردوم . آزجا دوروخسام دا بیلدیم کی اونوتدوغوم اَل یازی لاریم دیر. او کیتابی هوس له ورق لرکن آنلادیم کی جوانلیق دا نه قَدَر من مدنیت دن اوزاق ایدیم و بوتون دوشونجه لریم داش دئورینه عاییید اولموش اینسانلارا مخصوص ایدی.

قوردون گؤزو پاریلدار

اوتوبوس دان ائنیب آیاقیمی یئره قویارکن ، دیزه جان قارا باتماغیما اؤزوم ده اینانا بیلمه دیم . ائندیم آمما اؤزومو تاپارکن بو ایشیم دن کور پشمان اولسام دا اوتوبوس چیخیب گئتمیشدی و اَلیم دن بیر ایش گلمزدی.

دیزلریمی یولون کنارینا کی قاردان دیشاری چیخاردارکن جادّه دن کئچدیم او تایا کی گؤزایشله دیکجه چن له قارایدی کی داغی داشی چؤلو بوروموشدو و هئچ بیر جیغیردا یوخ ایدی کی آدام گئتمه یه بیر یول تاپا .

کنده جان پییادا قیرخ دقیقه یول ایدی آمما قارلی بورانلی گونلرده بیر ساعاتا آنجاق چاتماق اولاردی. تکجه قارالتی ایدیم کی یئرده گؤی ده اؤز باخیشیم دا گؤزه دَییردیم . سویوق شاختا منی کیری در کن تیقتیک بؤرکو بوغلزیما جان ائندیریب تکجه گؤزلریم ائشیک ده قالمیشدی. جانیم دا ائله بیر قورخو اوتورموشدو کی کنده گئتمک دن چکیندیم آمما ها گؤزله دیم گؤردوم جادّه دن هئچ ماشین گلیب گئتمیر.

یون جوراب و خَزلی چکمه آیاقیم دا اولورسا دا آیاق بارماقلاریم باشلامیشدیلار اوشومه یه . گؤردوم اگر آرتیق دایانام سویوق دان قورویاجایام و یوللارین زوو و قارلی اولدوغونا گؤره تورکیه تیرئلی لری کی هر دقیقه اوردان کئچر دیلر یولا چیخمامیشدیلار . او اوتوبوس ایسه کی گون ده سحر ساعات یئددی ده خوی دان ماکویا چیخاردی ، یاری یولدا ایدی کی چیس و دومان اَلین دن یولا چیخماغینا پئشمان اولموشدو .آمما هردن ده بعضی یئرلرین هاواسی آچیق و چن سیز دومان سیز اولدوغونا گؤره ، شوفر اوره ک تاپیپ یولونا دوام ائدیردی. شوفر کی بو یولو گون ده گئدیب گلدی ییمه گؤره منی تانی ییردی کنده گئتمه ییم دن نیگران ایدی و من ائنمه میش دئدی :

" گل بو داشی اَته یین دن تؤک و کنده گئتمک دن واز کئچ کی بورالارا چوخ آغیر قار یاغیب و زحمته دوشه جک سن . "

آمما گنج لیک و دلی قانلی لیق ، منه ایذین وئرمه دی کی اؤزومو سیندیرام و ایندی هَچَله دوشوب نئیله دی ییمه قالمیشدیم . گؤردوم یولا دوشمک دن علاوه باشقا چاره م یوخ دی. یولو کی قارلار آلتیندا گؤزدن ایتمیشدی تانیدیغیم اوچون ،باسلادیم گئتمه یه . آیاقلاریم هر آددیم دا دیزه جان قارا باتیب کیپریک لریم ایسه قار قیروو باغلیردیلار . دفعه لرجه اَلیم ده کی اَلجک لرله گؤزلریمی سیلسه م ده یئنه بو ایشه مجبور اولوردوم . سازاقلی بوزکیمی یئل ، سومویومه و ایلی ییمه ایشله ین سویوق ایله قارلاری داغ دان داشدان گؤتوروب اوستومه سَپه رکن ، پالتارلاریم دا بالا – بالا آغا چالیردی.

آزجا گئیدیک ده آیاق لاریم هئی یورولوب دایانیردیم . آمما دینجیمی آلماقلا یئنه یولا دوشوردوم . کندین یاری یوللارین دا بیر دؤنوم وارایدی و بیر باغ کی آلچاق و سوواق لی دووارى له گؤز اؤنون کسیردی و باغین آغاج لاری کهریز له سوواریلدیغی اوچون اوردا نئچه قویو . دئمات بیر کند ایدی کی اوردا فقط نوخود بوغدا اَکَر دی لر و او آغاجلاردان باشقا یای یازدا ایسه بیر کؤلگه لیک و یاشیل لیق تاپانمازدین .شانسا اورادا دوشموشدی منه آمما تک ده دئییلدیم و ایکی یولداش ایدیق . فقط او دوستوم نیشانلی اولدوغونا گؤره چوخلی گونلر ایش دن اَکیلیب مدرسه یه گلمزدی. من ده هم معلّیم ایدیم هم مدیر چوخ اوستون وورمازدیم .من کی بیرنئچه آن اؤنجه سویوق دان سوزالیب آز قالا دونوردوم یئری یه رکن جانیم آزچوخ قیزیشیردی آمما قارلاری آیاقلاییب یولا دوام ائتمک منی قورخودوردی و قارشیما نه چیخاجاق فیکری ، منی اوکی وار اوزوردی. آدام گؤز اؤنونو گؤرورسه و او گؤروش دن بیر راحاتلیق دویورسا گؤرمه ییندجه ایستهر ایسته مز او گیزلی لی یین خوفی آدامی او قَدَرده سارسیدیر .

بونا گؤره ده او گیزلی لیک و آغا بورونموش یون سوز تورپاق لار و داغلار قارشیندا و یئرده گؤی ده بیر ایز و قوش اوچوشو اولملدان تک باشینا یورومک ، منه آجی دویغولار و کدرلی آنلار یاشادیردی. قاباغا گئتمک دن باشقا بیر یولوم یوخ ایدی . بیر آن دوشوندوم اینسا نین

آلنی نا نه یازیلیرسا او اولور و باشا گلنی چکمک گرک . بو دوشونجه کی من هئچ واخت حیاتیم دا اونا اینانامیسدیم بیر آندا منه گوج و استقامت وئردیو ایچری دن جوشان قورخو دویغولاری کی اَل آیاقیمی اسدیریردی منیم وارلیقیم دان قاناد آچیب گؤرونمز لره اوچدو . داغ اَته یین ده دؤنومه چاتارکن بیر سس دویوب اؤلوئمو گؤزه آلدیم . بیلدیم کی اوسس بیر قورد هورویوشون دن باشقا بیر زاد اولانماز. اْ آیاقیم اَسه رکن یئنه او آلین یازیسینا اینانمیش دوشونجه ، منیم عاغلیما گلیب آللاه دان یاردیم دیله دیم . هئچ واخت تانری نی اؤزومه او قَدَر یلخین حیس ائتمه میشدیم . سانکی روحومون تکجه آسیلاجاق و گؤرونمز یاردیمچی سی تانری نی یادا سالماق ایدی.من کی جیییم ده حتتا بیر بالاجا پیچاق دا یوخ ایدی دیزلزیم ده یئنی قودرَت دویوب ایره لی گئتدیم . حاصارلی باغی و او دؤنگه نی کئچر کن بو اینیلتی سسی داها آرتیق قولاغیما دَیدی. یول اوستون ده آغزی آزجا آچیق اولان بیر قویو وارایدی کی کهریزین ایمتیدادین دایدی کی اوردان باغا سو گئده رکن کهریزی گیریب آریتلاماق اوچون ده قویونون آغزی نا بیر داش قویولموشدی.

اینیلتی یه باخمادان یئیین – یئیین یورویوردوم کی آزجا دا گئتسه یدیم کند گؤروشه ردی. آمما من گئتدیکک جه او سس قولاغیم دا داها آرتیق سسله نیردی و اوره ییم ده ائله بیر حیسّ یارادیردی کی آیاقیم گئتمه یه گلمیردی و سانکی گرک بری نین یاردیمینا چاتاردیم . قورخوما غلبه ائدیب او سسه ساری آیاق باسدیم و گؤزومون اؤنونو چن بورویوب نئچه مئتیر لی ییمی گؤرمه دن عاجیز اولسام دا او اینیلتی یه ساری گئدیب گؤردوم بیر قورد بالاسی بوینونا جان قویویا دوشوب و باشی قویونون بوجاغینا ایلیشدی یی اوچون آنجاق ائلی یه بیلیب اؤزونو او جور آسلاق لی ساخلایا . نئله دی ییمه قالدیم و قاچماق ایسته دیم کی اگر قوردون جانینی قورتارسایدیم دا منیم جانیم اونون اَلین دن قورتولمایاجاق ایدی. بیر نئچه آددیم اوزاقلاشدیم آمما یئنی دن گئری قاییدیب بوینوم داکی شالی چیخاریب قوردون بوینونا دولاشدیریب نه گوجوم وارسا اونو اویان بویانا چکیب قویودان چیخارتدیم .

قوردون پارلاق گؤزلرینه باخارکن اونون گؤزلرین ده کی سئوینج ، محبت و آجی یاشلار بوتون قورخولاریمی یویوب آپاردی و اَل آتدیم بوینون دان شالی آچیب اؤزبوینوما سالدیم .

اَلیم له اونون بُوز و ایسلاق توک لرینی تومارلارکن یولا دوشوب گئتدیم . هاوتنین چن اولدوغونا گؤره اوزاقلاشمادان گئری یه دؤنوب احوالاتی گؤزدن کئچیره رکن باشقا ایکی بؤیوک قورد گؤردوم کی بالالارینی دیل لری له یالاییب منه باخارکن قولاق لارینی دَبه ردیر دیلر . من اونلارین ایشیلتی لی گؤزلرینه باخیب آزجا دایاندیق دان سونرا یولومو توتوب گئتدیم و کنده کی چاتدیم ایت لر اوستومه یومولوب منی گؤرهرکن سوسدولار . او ایت لرمنی تانیردیلار و گلیب مدرسه نین دووارسیز حشیَطین ده گونش له نر کن ، چؤره ک دن یئمه ک دن هرنه وارسا اونلارا دا وئره ردیم . مدرسه یه کی چاتدیم هئچ کسی گؤرمه دیم . اوشاقلار مدرسه یه گلمک ایسته سه یدیلر ده قارلار اونلارا بوی وئرمز دی. سوبانی یاندیریب قیزیشارکن دُنومون آچیلماقی ساعاتلار چکدی آمما یئنه شاگیردلردن کیمسه گلمه دی. کند اهلی بو بو چن دومان و آغیر قاری گؤروب ائودن دیشاری چیخماغا دا حؤوصله ائتمه میشدیلر .ناهار چاغینا جان بیر چای دمله ییب یومورتا یاغا سالیب یئدیک دن سونرا ، مدرسه نین واختی قورتولدوق دا یئنه یولا دوشوب او قارلی یوللاری گئتدیک ده داها هئچ قورخو نه نه قانیم دا نه سومویوم ده و نه اوره ییم ده منی اَسدیریب دِهشته سالمیردی . من قارلاری اَزیب یولومو ایتیرمه دن چایلاق لاردا کئچیب جادّه یه چاتسام دا ، چوخ دؤزمه دن بیر مینی بوس راس گلیب اونا آتیلارکن اؤزومو ائوه یئتیریب شامی یئییب یئمه ز گیردیم یاتاغیما و اوزون – اوزون دوشونجه لره دالارکن آنام منیم آییق اولدوغومو آنلاییب باشینی یاستیغا قویاراق سوروشدو :

" سن بویون اؤزون ده دئییلسن . هئی یئرین ده دؤنوب چابالیرسان . دوزون دئه گؤروم نه یه فیکیرله شی سن ؟ بیه سنه دئمه میشه م یوزون یاریسی اَللی دی و هئش زاد ا خاطیر اؤزون اوزمه !"

" فقط یوخوم قاچیب . یوخسا بیرزادیم دئییل . اولماسا بیر ناغیل دئه بلکه یوخوم گله !"

آنام گولومسه رکن دئدی : "بَیه سن اوشاق سان کی سنه ناغیل دییه م ؟ "

" هله ده اوشاقام آنا ! فقط طاماح ، یالان و گوناه لاریمی آنلارکن بیلیره م کی اوشاق دئییله م . بؤیودوکجه معصومیت لر نییه قاچیر مَطَله م آنا ؟ منه اوشاقلیق دا بیر ناغیل دییه ر دین . آدی

بخت اولدوزویدی. دییه ردین بیر زاد آدامین قیسمه تین ده اولورسا گلیب تاپار. اوناغیل دا دئمه زدین کی گله جه ییز اوچون چالیشمایین آممادییه ردین هر ایش ده آللاها توکّل ائدین کی اؤزوزو اودا کؤزه وورسازدا آللاه اگر ایسته مه سه بیر زاد اولماز ."

آنام آزجا دوروخارکن باشلادی ناغیلا . آممادناغیلین سونونو ائشیتمه دن یوخویا دالیب یاتمیشدیم . اوناغیل دان تکجه بونلار یادیم دا قالیب :

"گؤی ده ایکی اولدوز واریمیش کی اونلار بیر – بیر لرینی جان دان سئوه رک ، آی اونلارا حسرت له باخاردی. آی اؤز تک لی یین دن بیخاراق بیر گون اونلارا یاخین لاشارکن سئوگی سیز بیر اوره یین آجیسین دان دانیشدی، هم ده گئجه دن گئجه یه بیر شکیله دوشوب یئر کوره سی نین اونسوز بیر قارا داش اولدوغون دان . سورا اونلاری اؤزونه اَن عزیز دوست سایاراق گیردی اورتالارینا کی هر ایکیسی له ده راحات دانیشا بیلسین . آی بیلمه دی کی بو ایشی له ایکی سئوگیلینی ده بیر – بیرین دن آییراراق اونلاری دا اؤزو تک یالقیز لیقا محکوم ائدیب دی. سئوگیلی اولدوزلار بیر – بیر لرینی گؤرمه دن داریخاراق آیین آرادان چیخماسینی ایسته دیلر . آی سؤزه باخمادی و اولدوزلار آللاها یالواردیلار . آللاه دا او اولدوزلاری دینله رکن گدیک لرده و بوران لاردا دیدرگین قالان اینسانلاری یادا سالیب اونلارین دونیا دوردوقجا بیرگه یاشامالاری اوچون دوشونجه یه دالدی. تانری اولدوزلارین چوخلوغونو و آیین بیر دانه لی یینی گؤره رک آیین اوره یینه دَیمه دن او ایکی اولدوزو یئره ائندیریب یئنی یاراتدیقی بیر یارانیشین گؤزلرینه چئویردی. بئله لیک له بو اولدوزلار قوردلارین دونیایا باخان ایشیقلی گؤزلری اولدولار . بو ایکی عاشیق اولدوز بئله لیک له بیر – بیر لرین دن آیریلمادان قارلی بورانلی گئجه لرین اینسانلار اوچون پارلایان اولدوزلاری اولدولار . بیر آی سیز و قارانلیق گئجه ده ایسه قاردان دومان دان یولونو آزمیش و اؤلوم جایناغیندا چیرپیشان بؤیوک بیر ائله ، پارلاق گؤزلری له چیراغ اولوب داغلار دؤشون ده کی درین و ایستی بیر غارین یولونو گؤستردیلر . او کؤچَری ائل بئله لیک له قیریلیب اؤلمک دن قورتولونجا هله ده یاشام لارینا دوام وئریب قوردلارین وارلیقین مو بارک و قوتسال ساییر لار ..."

آنام داها نه لر دئدی یادیمدا قالمایيب آنجاق اونون بوسؤزلرینی ده او ناغیلی دینله رکن ایشیدیردیم کی دئییردی :

" آللاهین ایسته یی اولمازسا ، اینسان ایسته یی بیر کؤپویون سو اوزه رینده باتماسی کیمی دیر. چتین آنلاردا اوره یینی قورخویا یوخ ، تانری نین لوطفونه تاپشیر!"

۸۴/۸/۲۳

آنا کارنینا و بولور گولدان

او گئجه نی غزل گیلده قوناق ایدیم . ائولرینی تانیمیردیم . اَلیم ده تکجه بیر آدرس وار ایدی. اؤز دئدی یی کیمی دوغوم گونو اوچون بالاجا بیر شادلیق تؤره نی ایدی. غزلی نن بیر فاکولته ده درس اوخودوغوموز اوچون ، ایسته ر – ایسته مز هردن گؤزلری میز بیر – بیرینه ساتاشیب زامان اؤتدوک جه آرامیزدا بیر تانیش لیق یارانمیشدی. ایلک دانیشیغی میزدا بیر سینَما سالونون دا اولموشدی. " تولستوی " ون " آناکارنینا " آدلی رومانیندان چکیلمیش فیلمی بیاض پرده ده ایز له مک اوچون چوخ تصادوفی حالدا بیر – بیریمیزه راس لاشماق کیمی بیر زاد . غزل ، یونیوئرسیته ده تئاتر یؤنه تمن لی یی اوخویارکن من ده یوکسک لیسانس اؤیره نجی سی اولاراق ادبیات اوخویوردوم . ندنسه غزلی هر گؤردوک ده اوره ک دؤیونتولریمی توتا بیلمیردیم و اونون باخیش لارینا گؤز تیکه رکن، اودا مجبور اولمادان دوردوغو یئردن چکیلمیردی. من اؤزومو اونا واله و وورغون حیسّ ائده رک غزل له دانیشماغا نه بیر سؤز تاپا بیلیردیم نه ده بیر باهانا . آمما او ، سینما سالونوندا فیلمین باشلانماسی نا خاطیر اینتیظار چکی ییمیز آنلاردا ، آرامیزدا سوکوتو سیندیریب گولر اوزله " گؤزلرین دانیشسادا هئش واخ سسینی ائشیتمه می شه م " دییه اَلیم دن یاپیشیب آدیمی سوروشدی. آدیمین " روشن " اولدوغونو بیله رکن اودا آدینی ، سوی آدینی ، سئودی یی رنگ لری ، گول لری و عقرب بورجوندا دوغولدوغونو آنلادارکن دوسجا یاشاماغیمیزی ایسته دی :

" یولداش اولاراق یالنیز لیق لاری پایلاشاق کی سونوندا یا ائوله نه ریک یادا عشقین و سئوگی نین دادینی چیخاردارق گوله – گوله هره اؤز یولوموزاگئده ریک "

غزل بیر نئچه آن ایچره اوره یینده هر نه وارسا بوشالدارکن اونون جسارتینه حئیران قالاراق تئلفون نومره سینی وئردی.

غزلی آرتیق تانیدیق جا حیسّ ائتدیم او منیم آیریلماز بیر پارچام ایدی کی ایندی یه جان اونسوز کامیل دئییل دیم . من اؤز ایچیمه جومان ، غم لی کدرلی ، استرس لی ، اوتانجاق و خلوتی سئوه ن بیر آدام ایدیم و او بیر یاشام بومباسی کی هیجان و سئوینجی له منی اؤز دونیام دان آییریردی.

غزل قاپینی اوزومه آچدیق دا اَلیم ده کی گول دسته سینی آلیب قوخلارکن هئچ بیر قالابالیق گؤرمه دن دورو خوب شاشدیم . آنجاق اونا " ایبی کی دوغدون " دییه ائو سکوت ایچره جانسیز ایشیق لار لا دالغالانیردی. او منی گؤرجک پیانویا ساری گئدیب نغمه لر قاناد آچدی . غزل له باش باشا یالنیز اولاراق ، اونون پیلَک لی مونجوق لی ماوی بیر دون ایچره نه قَدَر گؤزل گؤرونمه سی منه بیر رویا کیمی گلیردی. او یام یاشیل گؤزلری له منه اورمان لاری خاطیر لادارکن سانکی آیاقلاریم یئردن اوزولموش کیمی ایدی. غزلین بئله نکی بیر سورپیرز له منی قارشیلاماسی و بئله بیر شاعیرانه حیسِ لری ایچیمه آخیتماسی ، منه داهادا چوخ عجیب گلیردی. دوغوم گونو اوچون آی اولدوز لی بیر کئیکی منیم اَل لَریم دن یاپیشاراق بیرگه کسمه میز و ییرمی ایلی گؤسته ره ن عطیرلی یانان شام لارین آلاوینی وار گوج ایله بیر آندا پوفله مه سی ، منه سعادت دولو آنلار یاشاداراق باشلادیق رقص ائتمه یه . غزلین گؤزلرین ده دنیز لرین درین لی ییني و اونلارین چئشیدلی رنگ لره دوشمه سی نی دویارکن ، عشقی دوشونوردوم کی بیر آن دا هر یئر ایشیقلاندی و اوزه ری میزه چیچک سَپی له رک ، ایکی نفر اَل چالاراق ایره لی گلدیلر. غزل ین آتا آناسی ایدیلار و منی اؤپوپ باغری لارینا باساراق غزله تبریک دئییب بیر کادو وئردیلر . قیزیل لی الماس لی بیر آغ قوش ایدی کی اونوبیر زنجیردن آساراق بوینونا سالدیلار . بو آندا بیر پارا جوان اوغلان و قیزدا ایچَری گیریب غزل له منی دؤوره لر کن چال چاغیر و شن لیک سسی ائوی بورودی. سونرا هامینی یئمه یه دعوت ائدیب کئچدیک دال حَیَط ده کی صفالی بیر باغچا یا . غزل منی قرارسیز گؤره رک دئدی : " آرادا بیر آزچیلغین لیق یاشا سادا منی باغیشلارسان ."

سونرا اوغلان لی قیزلی دانسا گیریب جینسئل جاذیبه لرله اَل آیاق اویناداركن بیر دن بیره غزلی اؤزون دن چیخمیش گؤروب چکدیم کنارا . الکل ، توستو وکریستا ل تک پارلایان

شیشه توزلاری اَل اَله گزه رکن قافام ائله قاریشمیشدی کی سانکی بو دونیا دا دئییله م . آنجاق هله غزل ایله بیرگه او دوروم دان بیر نئچه آددیم اوزاقلاشمامیشدیق کی بیر دن بیره باشیم دا بیر شوشه سینیب گیجه لر گن اوتوردوم یئره . اؤزومو تاپدیقدا باشیم دا بولور بیر گولدان سینسادا قان آخماسینا باخمادان اوردان آیریلدیم . دئمه کی من غزلین بیر اوغلان لا دانس ائتمه سینه مانع اولونجا اونو ن حالین توتموشام و اودا بئله نکی بیر ایشه اَل آتیبدی.

غزل دفعه لرجه گؤروشومه گلسه ده ، اونو بیرسئوگیلی کیمی یوخ بلکه بیر دوست کیمی قارشیلاییب صمیمی باغلانتی لاریما سون وئرمک ایستیردیم . غزل له منیم فرق لی دونیالاریمیز وارایدی. عائیله طرزیمیز و چئوره لریمیز فرق لی اولاراق بیز ادب ، تربیت و شرف سایدیغی میز شئی لر اونلارین گؤزون ده بیر تَهَر کؤهنه عادت لر ایدیلر .

عشقه ، گؤزل لی یه، کولتوره ، هُنره و بیر پارا دویغولارا دَ یَر وئردی ییم حالدا ، غزلی گؤرمک دن چکیندیم و یونیورسیته نی بتیردیکده چیخدیم گئتدیم سربازلیقا . آنجاق هر نئیله سم ده غزلین یاشیل گؤزلری اوجسوز بوجاقسیز اسرار انگیز بیر جنگل کیمی هئی یادیما دوشوردی. آنا کارنینا فیلمینی ایزله دی ییمیز آنلار یادیما دوشوردی و غزلین دئدی یی سؤزلر ظولمته چئوریلمیش دونیاما ایشیق ساچیردی:

" دوغرو عشق و محبت، قیغیلجیم قَدَر سیجاق و اینجه اولسادا، یئنه کؤنول لری مقدس آلاولار کیمی قیزیشدیرا بیله ر. "

آنلامیشدیم کی اینسان سئوگی اوغروندا اوزاق لارا قاچسادا ، اؤزون دن و کؤنلون دن قاچابیلمه ز.

بیر گون آنام تئلفون آچیب داریخدیغینی دییه رک من دن ایسته دی کی بیر نئچه گون مرخص لیک آلیب گله م ائوه . بیر ایکی گون کئچمیش دی کی بیر گئجه اوتوبوس لا یولا چیخیب صوبح اذانی اولدقدا چاتدیم شَهریمیزه . عائیله دن نیگران اولورسام دا اونلاری ساغ سلامت گؤردوک ده اوره ییم یئرینه گلدی. آمما هاننان گئژدن ائشیتدیم کی غزل کسیک دامارلاری ایله خسته خانادادی و اینتحار دان قورتولونجا ایلک ایسته یی منی گؤرمک اولوبدور.

غزلین سولغون باخیشلارینی گؤرجک ،اَل لرینی اَلیمه آلیب گؤزلریمین یاشینی توتا بیلمه دیم . سونرا اونو هله ده سئودی ییمی آنلادیب بو عشقی یاشایاراق یاشاتما غا سؤز وئردیم . بو آن دا غزلین بستری اولدوغو اوتاغا بیر داهادؤنوب باخاراق گؤردوم کی تکجه ایکی میز قالمیشیق و نه دن سه ، هامی قویوب گئدیب لر.

اوستانین قارا کؤینه یی

توز دومان ایچره ایتمیش و گئری ده قالمیش یای گونلری نین بیرینی خاطیرلارکن گؤیه ،آیا و اولدوزلارا باخیب اؤزومو و او اونودولموش گونو یادا سالدیم . او زامانلار جوان ایدیم و اوره ییم دن ائله آرزولار کئچه ردی کی اؤزومه بیر زاد دیله مه دن تکجه ائلین و اؤلکه نین سعادت و گله جه ییین دوشونه ردیم . بو اوزدن ایسه اؤزومه و صاباحیما بیر گون آغلامادان ، فیکریم فقط کیتاب لاردا و هُنر ده ایدی. بو اوزدن ایسه صاباح لار منی سیخیب چوخلی چتین لیک لر له قارشی – قارشی یا قویدو. اورا جان کی دفعه لرجه گیزلی آغلاییب باشیمی دووارا چالماق لا عصب لریم ده پوزقون بیر دوروما دوشدی.

اوگونلر کی هر زادی گؤزل گؤروردوم بیر شاعیر دوستوم دا وارایدی کی شعر لرین ده عشق ، محبت ، عصیان و فریاد اولاراق شعرلری منی شراب خوم لارین دان دا داها آرتیق مست ائده ردی. خسته خانالاردا چالیشدیقی اوچون ، بیر گون ائشیتدیم باشقالارین دان سیلّ توتوب یاتاقدادیر. اونوگؤرمه یه جان آتدیم و اوکی اؤزون دن چوخ شعر لری نین نیگرانی ایدی ، سولغون رنگ وتیتره ک سس ایله " منه بیر زاد اولورسا شعرلریمی ییغیب چاپ ائتدیرمک سنه دوشور" دییه ویداع لاشدیق . زامانلا توختادی و بیر گون اونو اؤزشهریمیزه قوناق چاغیردیم . خوی ون گؤرمه لی یئر لری ، دوم دورو بولاق لاری ، اوجالیقی و یوکسک قایالاری ایله شؤهرت تاپان داغلاری ، آخان چای لاری و شلاله لری اینسانا جان وئریردی. یاشیل چیمن لر ، بؤیوک ناخیر لار ، سورولر ، آری لار و حتتا اَسَن یئل ده آداما خوش گلیردی. تپه لرین باشینا چیخیب شَهَره باخدیق دا ، هر زاد چوخوردا اولسادا قَلَمه آغاج لاری اوقَدَر بوی آتمیشدیلار کی بو چوخورلوق چوخ گؤزه گلمیردی. باغلاری بوستانلاری گزیب دولاشساق

دا ، اوشاعیرین اوره یی یئنه اینسانلارین یانیندا یدی. آدلارینی بیلَن آمما اؤزلرینی یاخین دان گؤرمه ین بیر رسام و عاشیقی گؤرمک ایستیردی.

منه قوناق اولدوغو او گونلردن بیری ، اونلارین گؤروشونه ده واخت آییردیق . شاعیرین ساغلاملیقی هله بوسبوتون قاییتماسادا ، گنج لر له آیاقلاشماقی سئویردی. من اِهمال گئتدیک ده گؤروردوم او یئیین له شیر :

" قورخما هله آیاقدایام ! منه خاطیر آیاقلارینی سوستاتما کی فیکر ائله رم قوجالمیشام ."

شاعیرین کؤنلو نغمه لر ده و کلمه لرده ایدی . عاشیق اصلانین سازینی ائشیتمک دویماق و سسینه قولاق آسماق ، او آندا اَن بؤیوک آرزوسویدی. چارراهدان دؤندوق دوز مئیدانینا کی اوردا نه مئیدان وارایدی نه ده دوزچی. اوقَدَر خییابان چکمیشدی لر کی کئچمیش یئر لردن تکجه بیر آد قالمیشدی. عاشیق اصلانین قفه سینه چاتدیق دا ، اونو پوزقون ، سوسموش و دوشونجه لی گؤردوک . سلام وئریب ایچَری گیرجَک گؤروشدوک و شاعیر دوستومی تانیتدیردیم :

" وورغون لاریزدان بیر یدی کی ساز و سؤزوزه عاشیق دی. آدی سولئیمان دی اؤزوده شاعیر."

عاشیق اصلان چوخ حؤرمت له سولئیمانی کنارینا آلدی . قفه نین دووارینا گؤز گزدیردیک ده اوستا اصلانین سازینی گؤرمه مک منه چوخ عجیب گلدی. سؤز صؤحبت قیزیشارکن آنلادیم کی سازی توتوقلودی و چالیب اوخوماغی یاساق . ییرمینجی عصرین سونونا ییرمی ایل قالیردی و عاشیق اصلانین یاشی یئتمیشی آشمیشدی. او "سازیمی آلسالاردا سسیمی اؤلمه دن آلانمازلار " دییه ایلک دفعه اولاراق سازچالمادان اوخویارکن منی آغلاتدی. عاشیق اصلان دان آیریلارکن منی قوجاغینا باسیب دئدی :

" بیر زمانلار رادیونون بولبولو و عشق اهلی نین دوداقلارین دا جوشان نغمه اولسایدیم دا بوندان بئله قلب لر سولطانی اولاجایام . ساز منه هئش واخت چؤره ک آغاجی یوخ بلکه جی یَر لریم ده دولاشان نَفَس ایدی. سازلاری یاندیریب کول ائتسه لرده ، اوره ک کؤزوموز آمما سؤنمک بیلمه یه جک . زمانه نین حؤکمودور و بیر ایش ده گؤرمک اولماز ."

من ده اونا بیر شعر اوخویوب ویداع لاشدیق :

" صدفلی ساز کهلیک کیمی قاققیلدار / اصلان سسی داغ دره ده شاقیلدار / قاینار بولاغ کیمی جوشار پاققیلدار / اودورکی وورغونام سازی سؤزونه "

قفه دن چیخیب دوستومون ایسته یی ایله" نجیب "ین قالری سینه ساری گئتدیک . نجیب رسام ایله تَزه اؤپوشوب گؤروشموشدوک کی بیردن بیره بیری ایچری گیریب اِهمالجا قولاغینا پیچیلداراق اونون رنگی آتدی. دینمز – دانیشماز خودافیظ لیک ائده رکن بیزی قارداشینا تاپشیریب دیشاری چیخدی.

ایشین نه اولدوسونو آنلامادان ، اوستادین تابلو لارینی دیقّت له ایزله ییب سونوندا ایسه ویداع لاشیب ائشی یه چیخدیق .

سولئیمانین کدرلی دویغولارا دالماسینی حیس ائده رک ائوه گئده رکن یول اوستونده اولان تاریخی و محتشم بیر داش دروازه نی اونا گؤسترمک ایسته دیم . بو آندا گؤردوم بیزی بیر نئچه نفر دؤوره لر کن ایکی سی بیزه یاخین لاشاراق بؤیروموزه تاپانچا دایادیلار .

بیر اسکی بؤیوک بیر نیظامی بینانین حَیَطینده قدم ووراراق باشقا توتوقلو لار کیمی شاشیب قالمیشدیق . نجیب رسّامی تفتیش اوتاقیندان چیخارداق سیرا بیزه چاتدی. اوّل منی چاغیریب سورغو سوآلا چکه رک سولئیمانین نه آماج ایله تبریزدن خویا گلدی یین سوروشدولار .

زیندانین دمیر قاپی لاری دالیندا داریش لیق و خفه بیر حَیَط ده توتوقلولار ایچینده دولاشاراق، گؤزله نیلمز بو دوروم بیزی نیگران ائتسه ده هله سوچوموزو بیلمیردیک . آنجاق سولئیمان داریخماسین دییه من له نجیب ین ایصراری له باشلادی شعرلرینی اوخوماغا کی او گون دن ایللر کئچسه ده بو شعری هله یادیم دان چیخمایب :

" قانادلی قوش اولام گؤی لره اوچام / گئجه لر آی اولام یئره نور ساچام / بیر نفر دئمه یه چیپلاغام آجام / اوندا شیرین اولار بو حیات منه ... "

گئجه نی بیر حوجره نین دمیر بارماقلیق لاری دالیندا قورخولو آنلار یاشایاراق تزه بیله میزی یوخو آپاریردی کی منی گلیب دوسلاردان آییر دیلار. نجیب هله هئچ قالدیم سولئیمانین فیکرینه کی منیم قوناغیم ایدی. آزقالا دلی اولوردوم . ایچ ایچه دمیر قاپی لاردان کئچه رک

ایشکنجه لی بیر احوالی دوشونوردوم کی نه ایسه او جور اولمادی. سورغو سوآلا آلی نیب واؤزحیاتیم دان دانیشاراق اوزاق بیر کند ده مُعلّیم اولدوغومو سؤیله یه رک هُنَره اولان علاقه م دن دانیشدیم و دوستومون شاعیر اولدوغوندان . سونرا باشقا بیر حوجره ده ساخلاناراق سحر اذانی ایدی کی منی زیندان دان چیخاریب آزاد بوراخاراق نجیب ایله سولئمانی گؤردوم کی دیشاری دا منتظیردیلر . دئمه نجیب ین رسم ائتدی یی تابلولارا حساس اولوب اونون سیاست له ایلگی سی اولدوغون ظن ائتمیشدیلر . آنجاق گوناه سیز اولدوغوموزو آنلارکن آزاد ائدیلسه ک ده شاعیر دوستوم سولئیمان داها آرتیق قوناق اولماق ایسته مه دی و چانتاسینی آلیب سَحَری تبریزه چیخدی.

ییرمی ایل سونرا صوبح اذانی ایله آییلاراق ندنسه ایللرجه اونلاردان خبر سیز اولدوغوم حالدا ، یئنه او اسکی دوسلارین یادینا دوشوب گؤزلریم یاشارکن عاشیق اصلانین نیسگیلی منی داها اینجیتدی. نییه کی او اؤله نه جان یانان سازی نی هئچ اونوتمامیشدی و اوگوندن بری ، عؤمور بویو قارا کؤینه ک گئییب اونون یاسین ساخلاییردی.

بو احوالاتا جوماراق بیردن بیره گؤردوم عاشیق اصلانین مزاری باشیندا یام واونا سؤز وئریره م کی بو گونو هر هاردان اولمالی دی سولئمان لا نجیب دن خبر توتاجایام .

۱۳۸۴

ایتگین اولدوز

قانلی ـ قابارلی أللرینی یوماق ایستر کن، آلنی‌نین قیریشلاری‌قات با قات دالغالاندی. دیزلرینده یئنی بیر گوج تاپدی. دینمز ـ سؤیله‌مز آیاغا قالخیب بیر گؤز قیرپیمیندا قارانلیقدا ایتدی. غریبه بیر دویغواوره‌گینده جوشماقدا ایدی. ایللرین آغیر یوکون چیگین‌لریندن قوپاریب‌آتماق هوسی کیمی. ندنسه أللری بیردن بیره پولاددان یونولموش پیچاقاساری اوزاندی. صونرا دیکسندی. پیچاقی بوراخیب و آیین سولغون‌ایشیغیندا أللرینه باخیب اوزون بیر فیکره دالدی. اونا ائله گلیردی کی‌أللری‌نین کتمه‌گی، ایللردن بری چکدیگی دردلر ایدیلرکی کَتمک‌شکلینده أللرینده یئر سالمیشدیلار. شاید ده أللرینه باخارکن: ـ «او سازچالان أللریمی ایتیردیم» دئیه حبسه آلینمیش سازی‌نین قایغی‌سیناقالمیشدی. قارانلیغین قورخونج قانادلاری آلتیندا، شهر یوخلامیشدی.آددیملارینی بیر آن یئیین‌لتدی. اوره‌گی یامان دؤیونسه‌ایدی ده، بوزااوخشار قورخو کؤنلونده آلوو چکن غضبین ایستی‌سیندن أری‌ییب یوخ‌اولموشدی. دایانمادان بوروق ـ بوروق کوچه‌لری و دار ـ بوروق دالانلاری‌اؤتوب گئدیردی. هارا گئده‌جگی نه ائده‌جگی هله اؤزونه‌ده بوس ـ بوتون‌آیدین دئییلدی. قارشیندا گئده‌ر ـ گلمه‌ز بیر یول گؤرونوردی.

کئچمیشه ـ گله‌جگه دوشونننده، درین ـ درین خیاللارا دالاندا،غضبدن گؤزلری قان چاناغینا دؤنوردی. بایاق آلدیغی خبر، بوتون‌وارلیقینی سارسیتسایدی دا، کینه‌سی‌نین نه‌قدر سؤنمز اولدوغونودویوردی. بو کینه دیزلرینه گوج و حرکتینه استقامت وئریردی. بیر سس‌دویوب ناغافیل دایاندی. دووارا دایانیب بویلانارکن بیر افسرین‌قارالتی‌سین گؤردو. قارانلیق اؤز حؤکمونو سورمک‌ده‌ایدی و اهمالجایاخینلاشان آددیملارین سسی سکوتو پوزماقدا. غیر اختیاری اولاراق،بیچاقی بیردن بیره اونون کؤکسونه یئرلشدیرمک قرارینا گلدی. وجودونوبوروین بو نفرت و کینه، یانار بیر و ولقانا دؤنموشدوکی، شاهلیق اصول‌اداره‌سینی

قورویان‌لاری یاندیریب یاخماق ایسته‌ییردی. اؤزونو بیر آنلیق‌اولسادا قیوراق حس ائدیردی. حیاتی بیر دنیزه اوخشاییردی‌کی‌دایانمادان جوشوردی و انتقام هوسی اونون یئنیلمز دالغالاری کیمی‌سسله‌نیب کوشولدوردولار. دؤزمه‌دن گؤزله‌ییردی و بیچاقین سوموک‌دسته‌سینی وار گوجو ایله ألی ایچره سیخیردی. آمما ندنسه جومدوخیاله. قات ـ قاریشیق فیکیرلر گلدی‌لر گؤزلری اؤنونده صف چکدیلر.دوداقلاری ترپنمه‌سه‌ده: ـ «اولمایا اوغلومون کمک‌لرینلن اولا؟ اوغلومدابو پالتاردا ایدی. آمما باطنده ضدایدی. شاها قارشی ووروشوردی ...»دئیه ألـ قولو سوسدالدی و ارتش افسری سس‌سیز صداسیز یولون‌توتوب گئتدی. کؤنلونده کؤک سالان کینه نه‌قدر قالین ـ قیئیم اولسایدی داخلقه اولان محبتی داغلارجا یوکسک و عظمتلی‌ایدی. محبت و کینه هرایکیسی بیر یئرده قوجا قامتینی چولقالامیشدیلار. قارانلیقدا آتیلان‌گوجسوز آددیملارین عکس صداسیندان باشقا، گئجه‌نین آغیر سکوتونوپوزان بیر زاد یوخ‌ایدی. سولغون باخیشلاری ایسه هردن ائله گؤیه‌تیکیلیردی سانکی ایتگین بیر «اولدوز» ون سوراغین توتوردی. قاپی‌نی‌آچیب جلد اؤزونو حیاطا آتدی. اوز ـ گؤزونه سو چیله‌رکن یورقون‌قامتینده بیر یونگوللوک حس ائتدی. سالاقخانادان ائوه نه سایاق‌گلدیگینی خاطیرلایاراق گؤزلری یاشاردی. قویونلاری کسیب سویدوغوچاغ آلان خبر، هله‌ده اوره‌گینی سیخیب وارلیغینی سارسیدیردی.دئمک‌کی آلدیغی خبرین هئچ‌ده تزه‌لیگی یوخ‌ایدی. کوچه‌ده خیاواندا‌هرگون سویوق قانلی یاد ـ تانیشلار آغزیندان مکرّر بو سؤزو ـ اوغلونون‌اعداملیغینی ـ ائشیدیردی. بو سؤزلرین شایعه اولدوغونو یاخشی‌قانیرسادا، بئله بیر زامانلاردا باشیندا دومان قاوزانیب بوتون عالم گؤزلری‌اؤنونده قارالیردی. سس چیخمادان باغیریردی، چیغیریردی و حیاتی‌کائناتی دگیشدیرمک حسرتی ایله یانیردی یاخیلیردی. بو آنلارداحیاتی‌نی أن سئودیگی دیلک‌لری اوغروندا فدا ائتمه‌گه تله‌سیردی و بوخصوصدا اؤزونه سؤز وئریردی.

آیین بولوت آردیندا گیزلنمه سیله یاناشی، ظلمته تسلیم اولمایان‌سایریشان اولدوزلارین سئویملی ایشیغی داها آرتیق گؤزه چارپیردی.گئجه‌نین قورو سکوتونو شهرین ایت‌لری پوزوردولار و او دوشونه‌رکن‌یانیلیردی. دوشونوردی او گئجه‌یه‌کی »ساواک» چیلار ییرتیجی

قوردلارکیمی دام ـ دووواردان تؤکولوردولر. کیم گلدی توتوب دیدیردیلر هاراگلدی داغیدیب ییخیردیلار. و اونون پیرتلاشیق آغ ساچلاریندان یاپیشیب‌بودوستاقدان او دوستاقا، بو سلّولدان او سلّولا سوروندوروب چکیردیلر.مِه سرین ـ سرین اسیردی و اونون پریشان ساچلارینی اهمالجا هؤروب‌تیتره‌دیردی. صاباحا فیکیرله‌شیردی. یئنه تهرانا گئتمه‌لیدی. دیدرگین‌حزین انسانلار کیمی، بوینو چیگنینده زندانلار قاپی‌سینی کسمه‌لیدی تابلکه جان ـ جیگری ساییلان محبوس اوغلونون احوالین سوروب بیر خبرتوتسون.

تهراندان بئزارایدی. بو آدی ائشیده‌رکن اوره‌گی شیشیردی. ندنسه‌بیردن دیکسه‌ندی. اوتاقینا یوگورمک ایسته‌دی. «آرواد ـ اوشاق‌آییلماسین» دئیه قاپی ـ پنجره‌نی کیپ‌له‌دی. اوره‌گی دولموشدو. ساز وسؤزونون یاساق اولدوغو، توی‌لاردان ـ مجلس‌لردن محروم اولدوغو،درد ـ کدرینی قات ـ قات آرتیرمیشدی. دایانمادان دووارا بری‌آددیملادی. سازی قاپیپ کؤینک‌دن چیخارتدی. توزون آلیب باغرینا‌باسدی. اوره‌گی یامان تله‌سیردی. مضراب تئلده اوینا‌ییردی و نغمه دیلده‌جوشوردی. بولاغ کیمی سینه‌سی سؤز چاغلایارکن قارانلیقی‌قارقی‌ییردی و آیدین صاباحی سس‌له‌ییردی. و سسینه آییلان حیات‌یولداشی، جوموشدو اونون عالمینه‌کی حزین ـ حزین و یانیق ـ یانیق‌سؤی سؤیله‌ییردی و بوی بویلاییردی:

اویان ستارخانیم گؤرنه‌لر اولدوآنالار گؤزلری یاشیله دولدو

باجیلار أل آتیب تئل‌لرین یولدوآینالی توفنگی تئز یئتیر منه ...

اولدوزلار باتمادا ایدی و زمان، تر ـ تله‌سیک اؤتوب کئچمکده.قارانلیق ایسه قورخونج قانادلارین «تبریز» استوندن ییغیشدیریب‌قاچماقدا...

۱۳۶۱

آیدین

بالا ـ بالا قاش قارالیردی‌کی قبر اوستوندن مچیده طرف‌یولادوشدوک. غم ـ کدر بوتون گؤزلرده یووا سالمیشدی. سحردن‌باشلاییب یاغان قار، آستا ـ آستا کسمگه باشلاییردی. جماعتین چوخ‌اولماغینا باخمایاراق مچیده یئتیره‌نه‌جک آغیر بیر سکوت حیاتینا دوام‌وئرمکده‌ایدی. مچیدین ایچینده دووارا سؤیکه‌نیب فاته وئره‌رکن،کئچمیش خاطره‌لر گؤزلریمین اؤنونده جانلانیردیلار. آزجا سونرا آیاغاقالخیب باش ساغلیقی وئریب دوستلارلا بیرلیکده ائشیگه چیخدیق.کوچه‌لرین دار ـ لولوک اولدوغو بیر یاندان، کنده کؤچموش قارانلیق وسویوقدا بیر طرفدن مدرسه‌یه داخل اولانا قدر هامیمیزی یورموشدو.شامی تازا یئمیشدیک کی چنگیز بیردن دئدی:

ـ «اوشاقلار یادیزدادیر او گئجه؟ او گئجه کی اوشاقلار «عؤمَر»چیخارتمیشدیلار بیزده هامی‌میز اونلارین هالای ـ کویوندن دیسکینیب‌ائشیگه چیخدیق؟ یازیق آیدین، اوگون یادیزا گلیر کی بیزی گؤرمک همین‌یئره اوزانیب اؤزون اؤلمه‌گه ووردو. اوبیری اوشاقلاردا سس ـ کوی‌سالیب ماهنی اوخویا ـ اوخویا دئییردی‌لر بیرزاد گرک وئره‌سیز تا دیریله؟!بیزده نخود ـ کشمش‌له پول وئریب دیریلمه‌گه راضی‌لاشدی. همان«عؤمَر» گونون دئییره‌م کی بورادا رسم‌دیر!»

چنگیزین دئدیک‌لری اوره‌گیمین باشین گؤینه‌دیب: « آمماتأسف‌لر کی ایندی جانیمیزی‌دا وئرسک دیریله‌ن دئییل» دئییب صاباح‌کلاسدا اوشاقلارا نه جاواب وئره‌جه‌گیمه قالدیم. «آیدین» ین قانابلشمیش جانسیز بدنی بیر آن اولورسادا نظریمدن گئچیب یوموروقلاریم‌دویونله‌ندی...

* * *

گؤزلریمی کلاسدان ائشیگه زیللهییب کلاسا حاکم اولانسکوتون آغیر یوکون چیگینلریمده ظالم جاسینا حس ائدیردیم. بیردنبیره سکوت سیندی: ـ «آ، «قره قوش» یولونا باخیرسیزمی؟» دئیهن«حسن» ین سسی نظریمی کلاسدا توپلانمیش اوشاقلارا متوجه ائدیب،صحبته باشلادیم: ـ «یوخ بالا، بونون فیکرینده‌یم کی بوندان سونرا«آذربایجان» ماهنی‌سینی کیم بیزلر ایچون اوخویاجاق»

آیدین »صمد وورغون» ون آذربایجان شعرینی سوت بولبول ازبرایدی. هاچان کلاسدا یورولسایدیق آیدین آیاغا دوروب »آذربایجان»شعرینی گؤزه‌ل بیر سس‌ایله ترنّم ائده‌ردی. هامیمیز اونون سسینه‌وورغون اودوق. آممآ یازیق‌لارکی ایندی آیدین یوخ‌ایدی. تکجه اونون‌خاطره‌لری‌ایدی کی بیزیم کؤنلوموزده حیات تاپمیشدیر. داها کلاسی‌سس بوروموشدور. بیر آن اولورسادا اوشاقلارین قیافه‌سیدن غم ـ غصه‌نیشانی پوزولموشدور. زاواللی آیدین اوّلدن ائله باشی بلالی‌ایدی. هله‌آناسی‌نین کفنی چوروممه‌میشدی کی اودا اؤلوم اوراغینا گلیب قیزیل قانی‌قاری ناخیشلادی. نئچه آی بوندان ایره‌لی‌ایدی کی گئجه یاریسی »آیدین»ین آناسی سانجیلانیر و دوغان لحظه قان آخما توتوب حکیم –خسته‌خانایا یئتیره‌ن اولماییب درد ایچینده اؤلموشدو. کنده‌ده داوا ـ دوکتوراولماماغا سبب بوجور اؤلوم‌لردن چوخ اولار. آیدین اوچونجو صنفی‌اوخویوردو. ساری‌شین، آریق و گؤی گؤز بیر اوغلان‌ایدی. تومانی همیشه‌توپوغونون اوستونده دورارادی. دونیادا اوزونون گولمه‌مه‌دیگینه‌باخمایاراق، خوش گولوش‌لوگو هریاندا مشهورایدی.

«آیدین» ین اؤلوم خبری گلنده اوّل لحظه اینانمایان کیمی‌اولوب، حادثه‌نین اوز وئردیگی یئره گئتمگه باشلادیق. «قره قوش» لا«زورآوا» یولونون آراسیندا ایدیق‌کی جماعتین ازدحامیندان حادثه‌نین دوزاولدوغونو دویدوق. قار آمانسیزجا یاغیردی.گؤز ایشله‌دیکجه قارایدی‌کی داغی ـ تپه‌نی، تورپاغی، تارلانی بوروموشدو. قارلارا ایز سالا ـ سالا،«آیدین» ین نه‌ایچون تک باشینا «قره قوش» کندینه گئتدیگی منی بیراوزون فکره آپارمیشدی. آممآ دوغروسو فیکریم ایشله‌میردی. «آیدین»ین باغیرساقلاری ائشیگه تؤکولموشدو. قانی آخیب نئچه متره قدر قاری‌رنگله‌میشدیر. یازیق »آیدین» ین بئله اؤلمه‌سی هامینی ماتمه‌باتیرمیشدی. هامی‌میزین

گؤزلری قارلاردا ایزی قالمیش »قورد» لارین‌عیبه‌جر پنجه‌لرینه تیکیلمیشدی. قاری ناخیشلاییب دونان قان، آزجابوندان قاباق زاواللی بالاجا آیدین‌ین حیات شیره‌سی‌ایدی، آممانیندی...

* * *

گون‌لر، آیلار دولانیردی. مدرسه‌لرین تعطیل اولدوغونا آزقالیردی. داهان اون ـ اون بئش گوندن سونرا، «زورآوا» دان‌گئده‌جک‌ایدیم. آمما هله‌ده »آیدین» ین اؤلومو اوره‌گیمی سیخیردی. لاپ‌چتینی‌ده اوراسی‌ایدی کی »آیدین» ین نه سببه قره قوشا گئتدیگی هله‌ده‌آیدین‌لاشمامیشدیر.

کیمسه بو خصوصدا دانیشمیردی. هله‌ده بو تاپماجانین آچارین‌تاپمامیشدیم. تا اوگون یئتیردی. گئجه‌ایدی. آی گوموش ایشیقینی هر یئره‌ساچارکن سرین بیر یئل اسمکده‌ایدی. بیردن آیاق سسی ائشیدیلیب،چنگیز آیاغا قالخدی. «عباد عمی‌دیر گلیر» دئییب اوتوردو. «عباد عمی»نین ایشی مدرسه‌نی سیلیب سوپورمک‌ایدی. همیشه قالین شیشه‌لی‌گؤزلوگو گؤزونده اولاردی. دولت‌دن هئچ بیر گلیری یوخ‌ایدی. تکجه آی‌باشی شاگردلردن بیر نئچه تومن آلیب یئددی باش عائله‌سین‌گئچیندیریردی. چوخ گونلر شامدان سونرا گله‌ردی مدرسه‌یه‌باشلاردیق صحبته. اوگون ده اوبیری گونلر کیمی سؤز ـ سؤزوگتیردی، آرشین بئزی. گئجه‌نی یاری‌لامیشدیق‌کی «عباد عمی»ائولرینه ساری یولا دوشدو. داها «آیدین» ین اؤلوموآیدین‌لاشمیشدیر. اوره‌گیمده درین بیر نفرت دویغوسو اویانمیشدیر.دیشلریم کلیدله‌نیب، یوموروقلاریم دویونلنمیشدیر. داها تاپماجانین‌آچاری تاپیلمیشدی.

عباد عمی او کدرلی حادثه حاققیندا بئله دئییردی:

«جانیم سیزه دئسین کی بیلمیره‌م بیلیرسیز یا یوخ، ناکام«آیدین» ین دده‌سی تریاکی اولوبان ایشی اونا ـ بونا عرضه یازماقدیر. آخی‌اونون قدیم ساوادی وار. کنده »میرزه‌قلی» آدینا معروفدور. بئچارا«میرزه‌قلی» دئمه اوگون خسته‌ایمیش. تریاکی‌دا قورتولموش‌ایدی. قیشین‌سویوغودا بیر یاندان یازیق »میرزه‌قلی» یا ائشیگه چیخماغادا حال‌قویمامیشدیر.

آیدین کی مدرسه‌دن یئتیریر «میرزه‌قلی» اونو قره قوشدان‌گئدیب تریاک آلماغا مجبورائدیر. آخی قره قوش کندینده اونون بیرکوره‌که‌نی وارکی میرزه‌قلی‌نی تریاک‌سیز قویماز قالا. بیرآز گؤتور قوی دان‌سونرا بئچارا آیدین قره قوش کندینه گئتمگه راضی‌لاشیر.

آمما دئمه‌گینه‌کی قیشین سویوغو آج قوردلاری یولا ساری‌چکیب‌دیر و «آیدین» ین اجلی یاخیندیر. نئجه‌کی‌ده گؤردوک او ایش‌کی‌گرک اولمایایدی اولدو. آللاهین مصلحتینه قربان اولوم، اونوندا آلنینین‌یازیسی بئله یازیلمیش‌ایدی...

۱۳۶۰

آیاقلانان قارلار

ائشیدرکن گؤزلریم دولدو و بیر آن اولورسادا کئچه‌جک‌گونلرین فکرینه دالدیم. و قیزمار خوزستان چؤلونده، سانکی آمانسیز بیرسویوق بوتون وارلیقیمی اوشوندوردو. دایانمادیم تله‌سدیم. قاچدیم وچاتدم. ولی گؤرمه‌دیم. آمما گؤردوم او کئچن گونلری‌کی دومانلار ایچره‌ایتمیش آغ اؤرپکلی تورپاقلارکیمی، تکجه آنجاق ایشیلداییب آیاقلانان‌قارلارین اهمالجا سسی کیمی پیچیلداییرلار. کئچمیشی یادا سالیب«اصلانی» خاطیرلادیرلار. او «اصلان» کی بیرلیکده گونلرله کلاسداهاولاییردیق اوشوموش بارماقلاریمیزی باشقا شاگردلرله و کلاسین‌سویوق فضاسینی قیزدیریردیق اوره‌ک‌لریمیزین ایستی‌سی ایله وگولوردوک اوشاقلارین قیرووولی ساچلاینا و دئییردیگ: «باخ اورا!قوجالیبدی!» من معلم‌لری‌ایدیم.

تر آمان وئرمیردی. چؤلون هاواسی یاندیریجی‌ایدی. بمبالار ـگوللهلر هله گورولدوردولار. آمما هله من یئنه‌ده قاچمالی‌ایدیم. قاچدیم وچاتدیم. گؤردوم بالاجا آریق سیماسینی، نئجه‌کی اون‌ایل بوندان اوّل‌وارایدی. تکجه سربازلیق پالتارلاری، یئکه گؤستریردی آزجا اونو.

گؤزلر سؤنوک، دوداقلار سولموش، آمما هر ایکیسی سؤزلو!وندنسه منی گؤرجک دال بادال اوجا ـ اوجا «سو» دئدی. سانکی اوردا«سو» یون نه اولدوغونی تکجه من بیلیردیم ندی. و من دالدیم کئچن‌گونلرین فکرینه کی چالیردیم ألیندن آغاجی و دئییردیم »سو» دئمه »آب»دئه کلاسدا و او تیتره‌رکن دئییردی: ـ«اونودورام باغیشلا! دای دئمه‌رم«سو» دئیه‌رم »آب». بو دفعه او کلاسدا یوخ بلکه خوزستان‌دا یئنه آب‌دئمه‌گی اونوتموشدور. گؤزلریم یاشارمیشدی و اونون قان وئره‌ن یاراباغرینی، قوینوما آلارکن ئوپوپ ألرینی باغیشلا دئدیم. و اوتانجاقدان‌أری‌یب »سو» اولماق ایسته‌دیم.

آرتیق ماجال اولمادی. محاربه شدّتلی‌ایدی. اصلانی آپاردیلار.خسته‌خانا اوزاق‌ایدی. من‌ده گئتمه‌لی‌ایدیم. جبهه‌لر منی گؤزله‌ییردیلر.

۱۳۶۴

اؤلدو وار دؤندو یوخ

قورد دومانلیق آختاران کیمی اوگونده میدان‌شاهچی‌لارین‌ایدی. شاهچی‌لار خوی ـ تبریز یولونو باغلامیشدیلار.یولدان کئچن ماشینلاری ساخلاتدیریب باشلاییردیلار سورغو سؤالا: ـ«شاهچی‌سان یا خمینی‌چی؟!» صونرا ماشینین بور ـ بوجاغیندان توتدوآدامین تومانی‌ناجان باش چکیردیلر. کیمسه‌ده گول‌دن آغیر سؤزدئسه‌ایدی ایشی یاش‌ایدی. گلیب اؤزونو تاپانا قدر باش گؤزوأزیلمیشدی. لاپ پیسی‌ده اوراسی‌ایدی کی شاه عکسی‌ده او کس‌ده‌اولمایایدی. داها اونون کی قالمیشدی آللاها. ماشینی کی اودا چکیلیردی‌هئچ اؤزوده بیر دست یاغلی کتک یئییب بئش ـ آلتی آغاج دا پیاداگئتمه‌لی‌ایدی. عرض اولسون عزیز دوست‌لاریمین قوللوغونا کی بو های ـکویده بیزیم‌ده فیلیمیز هندوستان یادینا دوشدو. أللی ـ آتمیش نفرییغیشیب دوشدوک یولا گئدک شهرده شاه علیهینه تظاهراتا. آز گئتدیک‌چوخ گئتدیک بیرآزجا یول گئتدیک. دئمه‌گینه بیز بورادا گئتمک‌ده اولاق،شاهچی‌لاردا او طرفده یورقان علی‌نی قانا بلشدیرمک‌ده. یورقان علی‌نین‌اوّل‌دن‌ده ائله بو شاهچی‌لار لا سویو بیر آرخا گئتمزایدی. قند کرخاناسیناهله چاتیب چاتمامیشدیق کی بیردن بیره یورقان علی‌یه توش گلدیک.أزیلمه‌میش یئری قولاغینین دیبی‌ایدی. حال قضیه‌دن خبریمیز اولوب قان‌گؤزوموزون قاباغین توتدو. گئری‌یه دؤنمه‌یب باشلادیق اوجا سسله‌شعار وئریب ایره‌لی گئتمه‌گه. بابالار دئیه‌ن کیمی یولچو یولدا گرک.شاهچی‌لاری گؤرمک همین سسی‌میز لاپ گئتدی گؤیه:

بیز بو شاهی نالاریق‌ائششک کیمی چوللاریق

بیز دئیه‌نه باخماساجهنمه یوللاریق

ائله بو آندایدی کی شاهچی‌لار یومولدولار. قازما ـ بئل أللده‌دوشدولر جانیمیزا. آمما بیزده أللی بوش دئییل‌دیک. أللده دَیه‌نک قازمابئل‌لره جاواب وئرمگه باشلادیق. وورکی یورولاسان. یول

گلیب باشماق‌ییرتمیشدیق. اؤلدی وارایدی دؤندی یوخ. شاهچی‌لارا بیر اود قویدوق‌کی‌گل گؤره‌سن. آمما آللاهدان گیزلین دئیل سیزدن نه گیزلین، داها من‌بیلمه‌دیم نه‌لر کئچدی. او زامان گؤزومو آچدیم‌کی گؤردوم اؤلوم‌حالیندایام. ائو آدامیندان توتدو بوتون قوهوم ـ قونشو دوزولموشدولردؤوره‌مه. داها الگیم ألەنیب غربیلیم گؤیده فیرلانیردی. «آللاه‌اوچونجودن ساخلاسین» دئیه اوزومو توتدوم جماعته. هامی بو سؤزدن‌گولومسه‌ییب باشلادیلارکی: ـ «موشتولوغوموزو وئرکی شاه قاچدی!داها اوچونجوندن خبر یوخدور...»

بو خبری ائشیدن کیمی ائله بیلدیم دونیانی منه وئردیلر.ایسته‌دیم یئریم‌دن قالخیب آتیلام دوشه‌م‌کی: ـ «آغیر گل مچیدقاباغی‌دی» دئییب سینمیش قول ـ قیچی‌مین دؤزولمز عذابی اوره‌گیمی‌گؤینه‌تدی. او گئجه مگر دانیشماقدان دویوردوق؟! سؤز ـ سؤزو گتیریردی‌آرشین بئزی. آمریکالی‌لاردان دانیشیردیق. او گونلردن‌کی آمریکالی‌لاربوردا ووروردی قیلینجی حلب‌ده اوینوردی اوجی. آخی بیر سری ده‌آمریکالی‌لار منی بو گونه سالمیشدیلار. ائو آدامی دئیه‌ن کیمی اوّل‌دن ده‌ائله منیم أجلیم جَهره أری‌ییردی. سالیم باش گؤرا آپاران دئییلدیم.

ایندی سیزه دئییم آمریکالی‌لاردان کی کندیمیزین بیرآغاج‌لیقیندا نم ـ نَقَدر اونلار ایچون دام داش تیکمیشدیلر. ائله دام‌داش‌لارکی خان سارای‌لاری‌دا او دام داش‌لارین یانیندا هئچ‌زادایدی. من‌بختی یاتمیشین زمیسی‌ده دوز دوشموشدی او دام داش‌لارین یانینا.گونون چوخ حصه‌سینی زمی‌ده کئچیرتدیگیمه گؤره آمریکالی‌لار یانینداآل ایت‌دن مشهورایدیم. باشینیزی نه آغریدیم. گون‌لرین بیر گونی‌اوتورموشدوم ائوده‌کی تاققاتاق کوچه قاپیسی سسله‌ندی. قاپینی آچیب‌اؤزومو تاپانا قدر دؤرد دؤره‌نی ژاندارمالار بورودو ـ داها قاچاق یولوم‌یوخ‌ایدی. هر یاراقیم دوزه‌لمیشدی قالمیشدی ساققال داراغیم.

«ننه‌ن یاخشی دده‌ن یاخشی بیر دئه گؤروم نه‌اولوب» دئدیکجه‌ژاندارمالار بو قولاقدان آلیب او قولاقدان اؤتورووردولر. دوشموشدولرائوین جانینا. تندیردن توتدو طؤله‌یه قدر آختاردیلار. گوجلری گوجومدن‌چوخ زرلری زریمدن چوخ. بیله‌لرینه چکیل اویانا دا دئمک اولماییردی.هاچان دا آغزیمی آچیب ایستیردیم دانیشام سسیم بوغازیمدا قالیب‌دئییردیلر: ـ «سنه

بیر آش پیشیره‌ک کی اوزونده بیر قَریش یاغی اولسون.ایت ندی بؤرک ندی؟! سن نه سن خرابکارلیق ندی؟!...»

ائودن بیر زاد تاپانمایيب قوللاریمی دالدان چاتیب سالدیلارقاباغا. کندین پاسگاهیندا نه یئییب‌سن تورشلو آش. توفنگ قونداغی‌ایدی‌کی باش گؤزومه یاغیردی. گؤزلری قیزارمیش ایکی آمریکالی‌دا یومروق ـتپیک‌ایدی کی هارامدان توتدو گوپسه‌ییردیلر. ووررا ـ ووررا داهی سورغوسؤال‌ایدی:

ـ «دئه‌گؤره‌ک کیملری تانی‌ییرسان؟ ... اسلحه‌نی کیمه‌ساتیب‌سان؟! هاردا گیزله‌دیب‌سن؟ ... آلچاق ... خائن ـ خرابکار ... ضدشاه...»

من ده ـ «والله بالله بایاق زمی‌ده ایشلیردیم... دام داش‌لاراساری گئتمه‌می‌شم... آمریکالی‌لاردان بیرزاد اوغورلامامیشام...»دئمک‌دن آز قالا دیلیمین اوجوندا توک بیتیردی. آمریکالی‌لارین‌دا کین‌لی‌گؤزلری ائله منه زیللەنمیشدی‌کی سانکی دوه نالبنده باخیر. آللاه آداماوئرنده باجادان سالان‌کیمی، بیردن ـ بیره ترسه ـ تله‌سیک »قاطیر عسگر»ایچری گیردی. قاطیر عسگرین جیک بؤککونه بلدایدیم. آمریکالی‌لارگلمه‌میشدن قاباق بیر حصیرایدی بیر ممّد نصیر.آدی ایت دفترینده‌ده‌یوخ‌ایدی. آممآ ایندی بیر دم ـ دستگاه صاحابی اولموشدوکی آدینی‌ائشید اؤزونو گؤرمه. اوزون سؤزون قیساسی بوکی قاطیر عسگر: ـ«اسلحه تاپیلدی! «مادام» ین کیفینده‌ایدی...» دئمک ایله منی بوراخماق‌بیر آن چکمه‌دی. او گوندن بری خسته‌خانالار یاتاغیم اولدو. توخداماغیم‌اوقدر چکدی‌کی هله ایندی‌ده عزرائیل صحبتی دوشنده آمریکالی‌لاریادینا دوشورەم. آممآ عوضین بدل آدینلی اوغلو وار. انقلاب چاغلاری«یورقان علی» له بیرلیکده آمریکالی‌لارین باشینا بیر توی توتدوق‌کی‌مسلمان ائشیدیب کافر گؤرمه‌سین. دام ـ داش‌لاریندا بیر شوشه قالمادی‌کی سینیق ـ سینیق اولماسین. آمریکالی‌لار کاسا ـ کوسالارین ییغیشدیریب‌قاچاندا، بیز جماعتدن ائله توک سالیردیلارکی گل گؤره‌سن.

* * *

قره گونون عؤمرو آز اولار. انقلاب کی ظفر چالدی منیم‌ده‌کئفیم دورولدو. یئرده ـ گؤیده دورماییردیم. داها بیر اجنبی یوخ‌ایدی کی‌اؤز یوردوموزدا اؤزوموزه زور دئسین... دونن‌کی

بیزیم آروادین خبری‌اولموشدو «محمدرضا شاه» ین اوغلو «رضا پهلوی» ییرمی‌بیر آذر مناسبتی‌له‌سؤیله‌ییب:

«بو دفعه ییرمی‌بیر آذری »نجات آذربایجان» دان »نجات ایرانا»چئویره‌جه‌ییک» بیر آن گولمک‌دن دورموردی. گوله ـ گوله دئییردی:

ـ «بیرین کنده یول وئرمیردیلر، کدخدانین سوراغین توتوردو!»

۱۳۵۹

یوخا قلم ایشله‌مز

وبالی دئیه‌نلرین بوینونا، شاه زمانی دولت ألیندن کند اهلی بیریوللوق زارا گلمیشدی. یالان سؤزدن فایدا یوخدور. دولت کتدی‌لری داراقیسنامیشدی ارکک سیزده دوغون دیشی سیزده. یوخا قلم ایشله‌مز.گؤزل‌آباد کندینده یئددی قونشو بیر قازانا محتاج‌ایدی، هاردا قالسین هله‌دولته احسان ـ خیرات وئرسین‌لر. کند اهلی: ـ«گورروموز وار کفنی‌میزده‌اولسون؟!» دئییردی دولت‌ده: «چوبانین گؤیولو اولسا قره سودان قایماق‌توتار» سؤیله‌ییردی. ایش لاپ پیس یئره چکمیشدی. ولوله ـ زلزله‌دن‌کیچمیش‌ایدی. گونلرین بیر گونو کتدیلر ایپین اوجونو تاپدیلار. ائل گوجوسئل گوجو. کتدیلر توپلاشدیلار. بؤرک‌لرین قاباغا قویوب اوتوردولاردوشونمه‌گه. بونلار بوردا دوشونمکده اولسونلار من سیزه خبرگتیرمک‌ده. ائله بو آندا گون نم ـ هاردان چیخیرکی دولت آداملاری دایئتیریرلر. کند اهلی‌نین ایگی گؤزو وارایدی بیرینده بورج ائله‌دی. بو قره اوقره‌لره بنزه‌مزایدی. هامیسی شرطی شوخوم‌دا کسمک ایستیردیلر، کندین‌میدانیندا بیر سس دوشموشدو گل گؤره‌سن. سؤز واختینا چکر. ائله بوواختلارایدی کی کتدی‌لر آز قالدی بوینوز چیخاردالار. نئچه نفرتوفنگلی، زیرناچی بایرامین قول ـ قیچیندان یاپیشیب باسدیلار ماشینا.کتدی‌لر گلیب اؤزلرینی تاپانا ایش ـ ایشدن کئچمیش‌دی. زیرناچی بایرامی‌آپارمیشدیلار. زیرناچی بایرام طوی‌لاردا چالیب اوخویاندا، شاها تعریف‌دئمه‌میشدی. کند اهلی‌نین ایکی ألی اولدو بیر باشی. نئیله‌سینلرنئیله‌مه‌سینلر دوشدولر یولا. آز گئتدی‌لر چوخ گئتدی‌لر بیر قدر یول‌گئتدیلر. گئدیب ضامن اولوب زیرناچی بایرامی حبس‌دن قورتاردیلار.هانانان ـ گئژدن کنده قاییتماق ایستیردیلرکی بیردن بیره، «یورقان علی»دئدی: ـ «همی تجارت همی زیارت، بوراجان گلمیشیک گلین گئده‌ک بیرمدرسه‌نین‌ده تکلیفینی سوروشاق. دئیه‌سن آغلامایانا ممه یوخدو...»آخشاما یاخین‌ایدی کی کند اهلی کور پئشمان قاییتدیلار. آمما کورتوتدوغونو بوراخمایان کیمی گؤزه‌ل آبادلی‌لاردا اوزدن گئده‌ن

دئییل‌دیلر.گون ایله باتیب گون ایله چیخیردیلار. دولت اونلاری قاپیدان قووواردی‌اونلار باجادان گیریردیلر. آمما آدام گرک انصافینی آیاق آلتینا قویمایا.کتدی‌لرین اوزو آیاق داشی اولسایدی دولتین اوزو دوه دیزی‌ایدی. دردچوخدی ائشیدن یوخ. کتدی‌لرین ایشی سویوق دمیر تاپداماغاچکمیشدی. دولتده شیطان آتیندان أنمیردی. کتدی‌لر دئدیکجه دولت‌ده‌دئییردی: ـ«یای وار قیش وار، چوخ ایش وار»

دولت دئیه‌نده اولدو، نه گؤزل‌آباد کندینده مکتب تیکیلدی‌نه‌ده کندین اوچولموش ویرانا مدرسه‌سی دوزه‌لدی. دولت مدرسه‌تیکدیرمگه اوچ‌مین متر تورپاق کتدی‌لردن ایسته‌ییردی. سو اولمایان‌یئرده تیمم واجب اولان کیمی، کندین مسجدیندن مدرسه عوضینه‌استفاده ائتمگه باشلادیلار. آیری بیر یول دا یوخ‌ایدی. آمما بودا چوخ‌چکمه‌دی. شرع بو ایشه یول وئرمیردی. بئله‌لیکله مدرسه بیر یوللوق‌تعطیل اولدی. شاگردلرده هره‌سی بیر یانا داغیلدیلار. بیری گئتدی ناخیرا،بیری گئتدی داوارا، بیری گئتدی...

اَیری اوتوراق دوز دانیشاق، هانانن گئژدن دولت‌ده رحمه‌گلدی. گؤزه‌ل‌آباد دا مدرسه تیکدیرمگه سؤز وئردی. «معارف» رئیسی‌مدرسه تیکدیرمک موشتولوقونو گؤزه‌ل‌آبادلی‌لارا وئره‌نده، کتدی‌لرین‌هامیسینی گولمک باسمیشدی‌و اؤز ـ اؤزلرینه دئییردیلر:

ـ«ائششگیم‌اؤلمه یونجا بیتینجه، یونجا سارالما توربا تیکینجه»

آمما شیطان قولاغینا داش ـ تورپاق، یونجا سارالیب ائششک‌اؤلمه‌میشدن قاباق دولت مکتب آچدی. گؤزه‌ل‌آبادلی‌لارسؤینجک‌لریندن دوه‌کیمی اویناماغا باشلادیلار. زیرناچی بایرام‌داقورخمادان ائله زیرنا چالدی کی دؤردونجو گؤیون ملک‌لری قولاق‌لارین‌توتا ـ توتا آلتینجی گؤیه اوچوب زیرنا قورتولانا قدر اورادا اجاره‌نشین‌اولدولار. قدیمدن دئمیشلر: ـ«دوه اوینایاندا قار یاغار» ائله‌ده اولدی. زیرناقورتولا قورتولدا خبر گلدی‌کی مدرسه‌نین معلّمی گلیر. ممه یئیه‌ندن پیه‌یئیه‌نه قدر باشماقلارین قولتوقلارینا ووروب باشلادیلار کند بویوقاچماغا. کتدی‌لرین بعضی‌سی ائله قاچیردی کی ائله بیل طلبه ألیندن‌کئفلی قورتولوب. هانانن ـ گئژدن آغامعلمه چاتدیلار. سلام وئریب جواب‌آلان خوفوندان قورودو. گؤزه‌ل آبادلی‌لار یاغیش‌دان قورتولوب دامجی یاراس گلمیشدیلر. هره باخیردی او بیری سینین اوزونه. «یورقان علی»

یه‌پیچاق ویرسایدین قانی چیخمازدی. زیرناچی بایرامین زیرناسی آغزینداقوروموشدو. گؤزه‌ل‌آبادلی‌لار دوشاب آلمیشدیلار مربا چیخمیشدی.کتده کیمسه معلمین دیلینی قانمیردی. هامی معلم‌ایله لال اویونی کیمی‌دانیشیردیلار. آخی اونلارین هئچ بیری فارسجا دانیشماقی‌باشارمیردیلار...

* * *

آی‌لارایدی گؤزه‌ل‌آبادلی‌لار ایش ـ پئشه‌لرین بوراخیب معارف‌اداره‌سینه یول دؤیوردولر. زیرناچی بایرام معارف اداره‌سینه گیریردی‌یورقان علی چیخیردی. یورقان علی گیریردی زیرناچی بایرام چیخیردی.تا کی معارف رئیسی سؤز وئردی فارس معلمینی دگیش‌سین. معلمی‌دگیشه‌نه‌جک معارف رئیسی اؤزو اوننان تئز عوض اولور. هر نئچه گوندن‌بیر، یئنی بیر رئیس تشریف گیتریر او بیری رئیس تشریف آپاریر. آمماگؤزه‌ل‌آبادلی‌لاردا اوزدن گئتمیرلر. اوقدر معارف اداره‌سینه یول‌دؤیورلرکی بوتون »معارف» اهلی اونلاری تانیر. حتّی ائشیتدیگیمه گؤره‌آخیرلاردا، زیرناچی بایرام زیرنانی بوشلاییر و یورقان علی ایله بیرلیکده‌اکابر کلاسینا گئتمگه باشلاییر. آخی اودا یاواش یاواش ائل دردینی‌بوراخیب شاه دولتینده، رئیس اولماق فیکرینه دوشموشدور.

۱۳۶۱

طاماح دیشی

گون اوگون دئییل آمما آللاه همان آللاه‌دیر. آخشام چاغی‌ایدی.سس ـ کوی قهوه‌خانانی بورومو‌شدو. بیری کسیردی بیری بیچیردی. داهادوغروسو تازا آنلامیشدیق‌کی بو اوچ آیدا قیلدیغیمیز نامازلارین هئچ‌بیری قبول اولمایيب. «مشهدی احمد» ین سسی کَره‌نِی‌کیمی بؤرولدوردو.یئر ـ گؤیه یامان دئمک‌دن یورولموردی. جماعتین هامی‌سین تقصیرکاربیلیب گناه‌لارین هامیسین‌دا ییخیردی بیزیم بوینوموزا. دوزونه باخسایدیق‌اوندادا گناه یوخ‌ایدی. «مشهدی احمد»ین اوّل‌دن‌ده ائله بو ایشه‌راضی‌چیلیقی یوخ‌ایدی. دوزو هئچ بیزلرده گناه صاحابی دئییل‌دیک.ایش‌ایدی اولموشدور. بیز هاردان بیلیردیک‌کی ایش بورا یئتیره‌جک‌دیر.آمما «مشهدی احمد» دئیه‌ن کیمی بیز اوّلدن‌ده ائله گرک طاماح‌دیشی‌میزی چکیب آتاردیق. «حاج حسین‌آغا» کی ایچری گیردی های ـکویدن آزالدی. بو ایشه اگر بیر چاره‌قیلان اولسایدی اودا ائله «حاج‌حسین‌آغا» ایدی. «حاج حسین‌آغا» نین رحمتلی آتاسی‌دا ائله آغزی‌کسرلی ایتی بیر آدام‌ایدی. «حاج حسین‌آغا» توتون کاغاذ چیخاردیب بیرجیغالا یاندیرارکن اوزونو خلقه توتوب دئدی: ـ «دوزدورکی ایش‌دی‌اولوب کئچیب. آمما بیزده ائله‌یه بیلمه‌ریق کی آللاه تعالانین شرعیندن اوزدؤنده‌رک. «مشهدی احمدآغا» نین بویوردوغوکیمی منیمده نظریمه بئله‌گلیرکی گلین بیر پول ییغاق و او خارابانین پولون «قُلی خانا» وئرمک‌ایله‌داها بوندان چوخ معصیته باتمایاق و جاناسینه‌ر اوردان استفاده‌ائلی‌یاق...»

آزجا صونرا ائل‌ده بو ایشه راضی‌چیلیق ائدیب قرار اولدوصاباحدان ائو حسابی پول ییغیب «قلی خانا» وئرمک‌ایله حلال‌لیق آلاق.

ایکی ـ اوچ گونه پوللار ییغیلدی. گون اوگون اولدی‌کی بئش ـآلتی نفر ییغیشیب یولا دوشدولر. آللاه ـ آللاه ائدیردیک‌کی بلکه تئزلیکله«قلی خان» دان حلال‌لیق آلیب بو نئچه آی‌دا قیلدیغیمیز نامازلارین هئچ‌بیری هئچه گئتمه‌سین. هی اوره‌گیمیزده دئییردیک‌کی: «ایندی

بلکه گلدی‌حلال‌لیق وئرمه‌دی، اوندا نئیله‌مه‌لی‌ییق؟!» بو نگران‌چیلیق‌لار بیر یاندان،تازا بوی ـ باشا چاتمیش بئینی پوف جاوانلارین حرصی‌ده بیر یاندان.جاوانلار غضبله دئیردیلر: ـ عاقلیزا دعا یازسینلار سیزین او! دیلسیز آیاقسیز پوللاری آپاریب گؤر کیمین جیبینه تؤکورلر...»

البته اونلاردا گناه‌یوخ‌ایدی. اربابدان هئچ بیزیم‌ده خوشوموز گلمیردی. هله سگگیز ـدوققوز آی بوندان قاباق‌ایدی کی اربابین آداملاری تورپاق اوسته ویریب‌منیم باشیمی چاپمیشدیلار. آمما نئیله‌مک. الحمدالله کی بو قدر کندلرین‌ایچینده بیزیم کندایدی‌کی شانس گتیریب ائله‌یه بیلمیشدی یئرلری‌بؤلوب اربابلاردان آلسین. منیم‌کی ازلدن بیر قاریش یئریم یوخ‌ایدی و او ـبونون یئرین اکمگدن آزقالا جانیم چیخیردی، ایندی گئنه بیر قاریش‌تورپاق صاحابی اولموشام‌کی اؤزوم اؤز آغام اولام. آمما بو ایش او ایش‌لره‌بنزه‌مز. دونیا ائله بو دونیا دئییل‌کی! آللاهی‌دا آدام گرک ئوز باشی‌اوستونده گؤره ... گون آز قالیردی باتاکی حاج حسین‌آقا گیل یئتیردیلر.قولاغیمیز سس‌ده‌ایدی کی گؤره‌ک نه اولوب. «حاج حسین‌آقا» ماشین‌دان‌کی أندی اوّل ایش‌کی گؤردی ألینی داز باشیناکی قارا ـ بیر ایپ بؤرک‌آلتیندا گیزلن‌میشدی چکیب غرور حسی‌ایله ظفر چالماقلارین و حلال‌لیق‌آلماقلارین آیدین‌لاتدی.

هامی‌میز شنلیک ائدیب سئوینجک حاماما ساری یوللاندیق.داها آللاهیمیز وئرمیشدی. بو گوند بری غسل لار و نامازلاریمیزین‌هامیسی قبول‌ایدی. آخی حامامین یئرین انقلاب‌دان صونرا کندین اربابی«قلی خان» دان مصادره ائتمیشدیق‌کی ایندی او یئرین پولونو وئریب«طاماح دیشی» میزی چکمیشدیک.

۱۳۵۹

اوروج آغا

اوروج آغانین ذات و سودینه بلد اولماسایدیم، آللاه شاهددی‌هئچ هئچینه یئریم‌دن اوینایی‌ب، آغزیمی آچیب دانیشان دئییلدیم.راستاحسینی بو کی ساح باشیما ساققیز سالمالی اولسام‌دا، شیطان آتیندان‌زور ایله‌ده یئنه‌ن دئییلم. کهنه قبیرلری سؤکمک گرک. بونا گؤره‌ده اوروج‌آغادان دانیشماق گرک. البته حقی ناحق ائلی‌ین‌ده ناکیشی‌دی. نه‌تهراولورسادا، آرامیزدا بیر دوز ـ چؤره‌ک حقی‌ده وار. ییرمی ایل دوستلوق‌ائتمیشیک. آمما دیلیم ـ دیلیم اولسون بو دیلیم کی یئنه راحات دورماییر!نه دوستا حرمت ساخلاییر نه یادا. اوتانماز ـ اوتانماز منیم بو آغ آبباغ‌اوزومودە اوروج آغانین یانیندا قارا ائدیر. نئیله‌مک دا منیم قارداشیم،«مشدی عباد» کیمی منیم بو دیلیم‌ده نوعی عادت‌کرده‌دی. ایندی شایددئیه‌سینیزکی : «بابا بیزی جانا یئتیردین دئه گؤره‌ک نه اولوب آخی؟!» آزجادؤزسه‌نیز دئییم دا باش اوسته. بو اوروج آغانین جیک بؤککونه سیز مندن‌یاخشی بلدسی‌نیز. آخی بو اوروج آغالاردان یوردوموزون هر بیر یئرینده‌تاپماق اولار. تکجه آزجا دقت ایسته‌ییر. او اوروج آغاداکی من دئییرەم نه‌دینیندن کئچن‌دیر نه دیناریندان. یالان سؤزدن فایدا یوخدور، دئییب‌لرساققالی اولمایانین سؤزو کئچمه‌ز. آمما آند اولسون یورقان علی‌نین تازااوغورلانمیش یورقانیناکی بو سؤزلریمده بیرجه یالان یوخدور. بئش ـ اون‌ایل بوندان قاباغا قاییدیرام. او زامان کی

پولسوزلوقدان اوروج آغانین جیب‌لریده اوروج توتموشدولار. یئددی‌دگیرماندا بیر پونزا اونی یوخ‌ایدی. آمما باشی ایلقارا قربان

اولان‌لاردان‌ایدی. بوش أل‌ایله ائله کتابلار چاپ ائتدیریب یایاردی‌کی

گؤزون کتابا ساتاشان کیمی، قورخودان توک‌لرین بیز ـ بیز دورماسایدی دایقین‌کی »ساواک« ألیندن دؤرد آغاج قاچمالی‌ایدین. آمما صونرالار

بیلمیرەم استخاره نەجور گلدی‌کی اوروج آغا بیردن ـ بیره پاک دگیشیلدی.دوزو بوکی، پهلوی رژیمی‌نین چؤنمه‌گیندن بیر ـ ایکی ایل‌کئچمه‌میشدی‌کی اوروج آغادا چؤندی. اولدی بیر باشقا آدام. آماکپچمیش عادت‌لرین بوسبوتون اونوتمادان، یئنه دوشموشدو کتاب‌خطّینه. نه یورولماق

بیلیردی نه دایانماق. اوروج آغا اولموشدو درجه بیر ناشر. اوروج آغاخلقه خدمت ائتمک یولونو تازا تاپمیشدی. یئمیش سیزلیکدن ایگده‌یه‌قاقا دئیه‌ن اوروج آغا، بیر وار دولت باش باغلامیشدی گل گؤره‌سن.دئدی‌گینه گؤره، اوروج آغا بیر زامان آییلیب أل آتسین جیبینه گؤرسون‌کی‌جیب‌لری‌ده اؤزو تک اوروج‌دی. پول ایچونده هر قاپینی دؤیسون چراغ‌یانماسین. بیر ألی اولسون بیر باشی. نهایتده بورج‌دان ـ خرج‌دن بیرآز پول‌جورله‌یب «جنایی ـ پلیسی» بیر کتابین نشرینه أللهشیسن. کتابین چاپ‌اولوب بازاردا یاییلماقی همان ساتیشی‌دا همان. قازانجی‌دا داها آرتیق. ائله‌بو آندان اوروج آغا، یولونو تاپیر. باشلاییر عشقی ـ پلیسی رمان‌لار چاپ‌ائتدیریب یایماقا. پول‌دا سئل‌کیمی گلیر.

بلی منیم عزیزلریم، اوروج آغا داها اوّل‌کی اوروج آغا دئییل.آمما سؤز ـ سؤزه گلنده، اوروج آغا یئنه اؤزونو خلقین بؤیوک و صادق‌قوللوقچوسو سانیر.

اوروج آغا: « کتابلاریمین ساتیشی، منیم ایشیمین نه‌قدر«خلقی» اولدوغونو گؤستریر» دئییر.

۱۳۶۱

باشی بلالی دیلی میز

آرمود کالدی یئمک اولمور، هر سؤزو آچیب دئمک اولمور.آمما جهنم، من دئیه‌جگم، باغیراجاغام تا دنیا آگاه اولسون کی او اؤزاجلی‌له اؤلمه‌دی. بلکه اونو ملت دردی قوجالتدی، سارسیتدی یاری‌جان‌ائتدی و نهایتده ایسه، تورپاق یاخشی آداملاری اؤز طرفینه چکن کیمی،اونو اؤز کامینا چکدی. اؤزوده نامردجه‌سینه. بئچارا یامان کیشی‌ایدی.خیرخواه انسان‌ایدی. اونون ناغافل اؤلوموندن چوخلاری کدرلن‌سه‌ده‌چوخلاری سئویندی. سئوینن‌لر ایسه، بدبخت‌چی‌لیک‌دن اوآداملارایدیلارکی اونلارین دردلرین چکمکدن بئچارانین بیر آن ألی‌اولموردی.

یازیچی‌ایدی، شاعرایدی، عالم‌ایدی. «ناطق» ایدی. من نه‌بیلیم بئله بیرزادایدی. یاشی یئتمیش‌دن آشسایدی‌دا، گون اولمازدی قلم ـکاغاذی اونون ألینده گؤرمه‌یه‌سن. او اؤله‌ن گونو، جگریم آز قالیردی کباب‌اولا. صون نفس‌لرین چکه ـ چکه، آداما ائله گلیردی‌کی بو نفس دئییل‌چکیر بلکه سن، من و او ـ بونون غمی‌دیرکی چکیر.

دوغرودان دا بئله‌ایدی. او ملت یولوندا، خصوصاً بیز تورک‌لریولوندا، استغفرالله سیز تورک‌لر یولوندا جاندان مالدان کئچمیش‌دی.بئچارانین ائتدیگی وصیت‌لر باره‌سینده، وقف ائتدیگی مال ـ دولت‌لرحاققیندا نه‌قدر چوخ دئسه‌م یئنه آز دئمیشم. سیز اونون محبتینه باخین،بیزلرین‌ده ناشوکورلوغونه، تفاوت یئردن ـ گؤیه‌دی. آجیغینیزا گلمه‌سه بیزآذربایجانلی‌لار دوز یئییب دوزدان سیندیرانیق. نئجه دئیه‌رلر بیز هله اونون‌قدرینی صونرالار بیله‌جه‌ییک.

او گون یازیق کیشی‌نین ایستگیندن ـ محبتیندن بیری ایله‌دانیشارکن اوتانماز ـ اوتانماز دؤنوب دئییرکی: ـ «هئچ بیلیرسن او بیزی نه‌جور ایستیردی؟!» دئمیشم: «یوخ! نئجه بیه!» باشلاییرکی: «او بیزی چوخ‌ایستیردی بیر گؤزوده یوخ ایستیردی.»

قالمیشام کاف‌کی نئجه یانی او بیزی چوخ ایستیردی بیرگؤزوده یوخ ایستیردی. بیه ایسته‌مگینده قاش ـ گؤزو اولار. بیه من اونوتانیمیردیم! بیر عؤمور قونشولوق ائدیب دئییب گولوب دانیشمیشدیق!

من اؤلوم وصیتینه بیر آدام اوزلو قولاغ آسین گؤرون نه دئییر:«تبریز اهلی و آذربایجانین باشقا شهرلرینده یاشایان انسانلارا بورج‌دورکی فارس دیلی‌نین تبلیغی یولوندا جاندان ـ مالدان کئچسین‌لر. تا بئله‌بیر فکر ایره‌لی سورولمه‌سین کی، فارس دیلی آذربایجانلی‌لارا زور ایله‌تحمیل اولور. بلکه هامی بیلسین کی آنا دیلده دانیشماغی، آذربایجانلی‌لارعار بیلیب فارس دیلی‌نین ئویره نمگینه هوس گؤستریرلر.»

آغا بیه بوندان یاخشی سؤز!؟ اگر من اوّلدن فارس اولسایدیم‌اوندا نییه اوتوز ایل تهراندا قالاندان صونرا، یئنه آغزیمی آچیب دانیشانداهامی بیلیردی‌کی من تورکم. اونون آرزوسو بیز ملتین ترقی‌سی‌ایدی. آرزوائدیردی او گونوکی، بیر گون آذربایجانلی آنالار، آنادیل عوضینه‌اوشاقلارینا فارسی دیل ئویره‌دیرلر و بو خیرخواه ایشه‌ده قیزقین هوس‌گؤستریرلر. تا گلن نسل، تهراندا یاشایان نئچه میلیوندان آرتیق‌آذربایجانلی فهله و کاسیب ـ کوسوپ کیمی، تهرانا گلنده دیل قانمازلیقدان‌تهران خیابانلارینداً آوارا ـ سرگردان گزمه‌سین‌لر. گؤرون او نه‌لری‌دوشونوردی بیر نه‌لری؟! گؤرون او هارا فیکیرله‌شیردی بیز هارا. آللاه‌اونون قبرینی نوربارآن ائله‌سین. او دنیاسین ایشیق ائله‌سین. رحمت‌لیک‌برک آدام‌ایدی. اونوتمامیشام او گونوکی منه دئدی: «دور گئدک مرنده.اوردا بیر کند وار آدی »گلین قیه». اوردا نئچه طایفا وارکی، آذربایجانین‌قدیم دیلینده دانیشیرلار. یانی مغول‌لار آذربایجانلی‌لاری تورک‌ائله‌مه‌میشدن قاباق بوتون آذربایجان ملتی، بو دیلده دانیشیردیلار. داهادوغروسو فارسجایا یاخین بیر دیل‌دیر. آدینا «هرزند» دیلی دئییرلر. گئدک‌اورا بلکه بیر کتاب یازدیم.» دئدیم: «گئدک»

دوشدوق یولا. بیر گون صونرا چاتدیق اورا. بیز اورا چاتاناچورتوموز پوزولدو. سحرین کله‌سیندن ناهارین ایستی‌سینه قدر ایکی‌نفردن چوخ تاپیلمادی او دیلی بیلسین. ئوزلری‌ده ایش‌دن دوشموش‌قوجا. گرک باغیراردین، چیغیراردین تا بیر زادی اونلارا

آنلاداردین.قولاق‌لاری آغیر ائشیدیردی. دانیشماغادا حاللاری یوخ‌ایدی.رحمت‌لیک کدرلندی، تأسف‌لندی‌کی بو گئنیش ـ بولوش دنیادا، تکجه‌ایکی نفر قالیب‌کی آذربایجانین قدیم دیلین باشاریرلار. اوتوردولارصحبته ـ وحدته ـ تا کی ندنسه رحمت‌لیک ایله سؤزلری چیخدی.دوردولار جنگه ـ فنگه. رحمت‌لیک دئییردی: «یوخ! اولمازکی اولماز.تاریخ باشلاناندان سیز ائله بو تورپاقداسیز.» اونلار دئییردیلر: «بیزطالش‌لی‌ییق و ایکی یوز ایل اولمازکی بو تورپاقا گلمیشیک.» رحمت‌لیک‌باغیریردی: «سیزین دیلی‌نیز قدیم آذربایجان دیلیدی.» اونلارچیغیریردیلار: «بیز طالش‌لی‌ییق و دیلیمیزده طالش دیلی‌دیر. حتی بیزیم‌فامیل‌لریمیزدن بیریده بو آغادیر. اوچ گوندو طالش‌دن قوناق گلیب.صاباح‌دا گئده‌جک!» خلاصه ایش پیس یئره چکدی و بیز، کور ـ پئشمان‌تهرانا ساری قاییتدیق. یولدا رحمت‌لیگین ألیندن قلم ـ دفتردن باشقابیرزاد گؤره‌نمزدین. نه یئییردی نه ایچیردی تکجه یازیردی. یازدیغی‌کتابی من صونرالار گؤروب، سئوینجیم‌دن یئرده ـ گؤیده دورموردوم. نه‌باشی‌نیزی آغریدیم، رحمت‌لیک او کتابدا، خلاصهٔ کلام ثابت‌ائتمیشدی‌کی آذربایجانلی‌لار مغول تؤر ـ تؤکونتوسو اولاراق آذربایجانین‌قدیم دیلی‌نین، هله‌ده آذربایجاندا رونقی وار. و او دیل ایسه، فارسی‌دیلی‌نین لهجه‌لریندن بیری‌دیر. مخصوصاً «گلین‌قیه» دن مثال‌لارگتیرمیشدیر.

رحمت‌لیک او کتابدا، گؤرون نه گؤزل سؤزلر دئییر:

ـ «آذربایجانلی‌لار همیشه گؤزل فارس دیلی و ادبیاتی‌نین‌وورغونوایدیلر. و بوتون درباری شاعر و یازیچیلاردا تورک اولدوقلارینباخمایاراق فارس دیلینده یازیب یارادیب‌لار» من دئیه‌نده بیزیم دردیمیزرحمت‌لیگی اؤلدوردو سیز اینانمیرسینیز. آمما آند اولسون پیره ـ پیغمبره،او وصیتینده بوتون وار ـ یوخونو، باغ ـ زمیسینی، کارخانا شرکتینی وقف‌ائدیب باغیشلاییب او یولداکی اؤزو او یولون سارسیلماز یولچو سوایدی.اونون یولودا، آذربایجان مدنیتی اوغروندا چالیشماقدان باشقا، بیرزاددئییل‌دی.

درد چوخدی ائشیده‌ن یوخ! هر کمالین بیر زوالی‌اولدوغوکیمی، قورخوم بودور چوخ چکمه‌یه‌کی، انقلابین قمه‌سی، اونون‌وقف ائتدیکی مال ـ دولته‌ده ایلیشه و مصادره‌زاد اولا. آمما آللاه اوگونوآپاریب گتیرمه‌سین. بئچارا اگر ائشیده، قبیرده‌ده راحات قالانماز. بیرده‌سن

سایدیغینی سای، گؤر فلک نه سایير. دوغرودان یازیق‌لار اولسون کی‌اونو ملت غمی اؤلدوردو، ولی عزرائیلین آدی پیسه چیخدی ...

* * *

بندهٔ حقیر یورقان علی‌یه فقیر، بو سؤزلری بیر مسلمان‌وطنداش آغزیندان ائشیدیردیم و یانیلیردیم یاخیلیردیم. یاری یولدا چون‌قورخدوم بئله‌کی من یانیرام چوخ چکمه‌یه‌جک کولوم چیخا، یورقانابورونمگی روا بیلمه‌دیم. أل ـ آتدیم کاغاذ ـ قلمه‌کی ... البته بیر کلک‌ده‌ویردیم. اودا بوکی، او ایشله‌دن فارسجا ـ عربجه لغتلری بیر سؤزلوک‌واسطه‌سیله ترجمه ائتدیم تا یوخاریداکی روایت دوغرولدو.

۱۳۶۲

قابان‌دیش احمد

بالین یئمه‌میش بلاسین چکدیک. ایشی‌میز دوشدو داوا ـدعایا. خوی‌دا حکیم ـ دعانویس ائوی قالمادی‌کی اورایا بیر باش‌چکمه‌یک. نال قیزدیرماق‌دان توتدو زعفران سویوایله یازیلمیش دعانی‌سالیب سویا ایچمک‌دن أیلمیز اولماییردی. اجاق مقبره قالمادی‌کی‌گئدیب اورایا دخیل دوشمه‌یک. نذر نیاز ائتدیک. قوربانلیق کسدیک. آممماهئچ بیریندن بیر چراغ یانمادی. باتمان ـ باتمان گلن درد مثقال ایله‌ده‌چیخماییردی. بالا ـ بالا لاپ جانا گلمیشدیک‌کی دووار بیر قونشوموزفاطماسلطان باجی هاراییمیزا چاتدی. دئدی: ـ «گلین گئده‌ک ماکویا!» خالاخاطیرین قالماسین دئییب فاطماسلطان باجی ایله بیرلیکده آروادی‌داگؤتوروب ماکویا ساری یولا دوشدوک. ماکویا گئده ـ گئده فاطماسلطان‌باجی هامینی أنگی‌نین آلتینا آتمیشدی‌کی:

ـ «نورانی بیر انسان‌دی. نفسینده بیر برکت وارکی گل گؤره‌سن!بیردانا دعا یازماقینان، قیزی‌مین محبتین ائله أری‌نین کؤنلونه سالدی‌کی‌قیزیمی بوشاماق فیکریندن بیریوللوق دوشدو. ایندی‌ده گئدیره‌م بیر دعاآلام کی بلکه...»

گون‌اورتاچاغی‌ایدی کی «میراحمدآغا باخیجی» نین ائوینی‌تاپدیق. مچید آچیلمامیش کور قاپینی آلان کیمی نوبه‌یه اوتورموش‌جماعت بیزی دوره‌له‌دی. یئددی آرخامیزدان سورغو ـ سؤال کی هاردان‌گلیریک دردیمیز ندیر!؟ گینه آللاه فاطماسلطان باجی یا عؤمور وئرسین‌کی تک جانینا هامی یا جواب وئریب بیزیم یاخامیزی قورتاردی. یئددی ـسگگیز جیغالا آلیشدیراندان صونرا هانان ـ گئژدن نوبه بیزه چاتدی. عیال‌ایله بیرلیکده اُتاقا گیریب میراحمد آغانین کناریندا أگله‌شدیق. آممما گؤزوم‌میراحمد آغانین گؤزونه ساتاشان کیمی، بیردن منه ائله گلدی‌کی میراحمدآغانی بیر یئرده گؤرموشم. آممما اونو هاردا گؤرمه‌گیم یادیمدا دئییل‌دی.شرعه گئده‌ن اؤز سؤزونی دانیشان کیمی منده باشلادیم آروادین باشیناگلن حکایه‌نی

نقل ائتمگه. میراحمد آغادا باشلادی تاس آتیب کتاب‌آچماغا. بئش ـ آلتی کلمه‌ده عربجه فارسجاکی هئچ بیر تاتین کتابیندا‌تاپیلمازدی اوخویوب دئدی: ـ«جادو ائدیب‌لر. الحمدالله‌کی واختیندایئتیریب‌سیز. ایکی گونده یوبانسایدی جادونو باطل ائتمک اولمازدی.جادونو باطل ائتمگه گؤره ایکی دعا یازاجاغام. بیرین آپاریب‌قبرستانلیق‌دا قویلارسیز، بیرین‌دن آپاریب سویا سالیب ایچَرسیز.انشاءالله‌کی مُرادیز حاصل اولار. صاباح‌دا گلین دُعالاری آپارین...»

«صاباح» آدی قولاغیما چاتان‌کیمی دیم ـ دیک داشلانیب‌باشلادیم دیل تؤکمَگه: ـ «آللاه سیزی بیزه چوخ گؤرمه‌سین. سیزی ساغ‌اولاسیز. آمما اگر دعالاری بوگون یازیب وئرسه‌ز چوخ ممنون اوللوق. ائو‌ـ اوشاق باشینادی گرک گئده‌ک. اوزاقدان گلمیشیک...»

اوخوم داشا دگمه‌دی. میراحمد آغا دعالاری بیر ساعاتاجان‌یازیب وئرمگه سؤز وئردی. اتاقدان چیخیب چیخمامیش فیکیر منی‌گؤتوردی. میراحمد آغانین قیافه‌سی لاپ نظریمه تانیش گلیردی.میراحمد آغانین باخیجی‌لیقی ایله قاپ قارا ساققالی اولماسایدی لاپ‌دئیه‌ردیم قابان دیش احمددیر. باشلادیم اؤز ـ اؤزومله دانیشماغاکی: ـ«آممما امکانی یوخدی. ممکن‌دی فقط بیر ـ بیرلرینه بنزه‌یه‌لر. بیرده قابان‌دیش احمد هارا باخیجی‌لیق هارا! قابان دیش احمد هارا...»

نه‌قدر چالیشدیم عقلیم بیریانا چاتمادی. دعالاری‌کی آلیب‌بئش ـ آلتی یوز تومن اووجونا باسدیم. بیردن بیره گؤزوم میراحمد آغانین‌بوینوندا‌کی قره خالا ساتاشیب شبهه‌م آز قالدی یقینه تبدیل اولا ... هاننان ـگئژدن ماشینا مینیب دوشدوک یولا. فاطماسلطان باجی‌دا باشلادی بیزیم‌ائو آدامینا قوش دیلی اوخوماقاکی:

ـ «دوغرودان گؤردون نه نورانی انسان‌ایدی!؟ حقیقت‌کی...منده بیر دعا آلدیم‌کی قارداشیم قیزی‌نین اوغلو اولا. آخی اونو أری داراقیسناییب کی اوغلان دوغماسا طلاقینی وئره‌جک. أری بیر...»

منیم‌ده فیکیریم اون ـ اون بئش ایل بوندان قاباغا گئتمیشدی.قابان دیش احمدی دوشونوردوم. ذاتی قیریق بیر آدام‌ایدی. اؤلو ائششک‌آختاریردی نالین چکسین. ایشی اونا ـ بونا عرضه یازماق‌ایدی.بوینوندا‌کی قره خالی دؤرد آغاجدان بیلینه‌ردی. آممما ندنسه بیردن یوخ‌اولدی. داها قصبه‌میزده کیمسه اونو گؤرمه‌دی. بو سؤزلری ائله‌فاطماسلطان باجی یا ایسته‌ییردیم

دئیه‌م کی زور ـ مصیت ایله قاباغیمی‌آلیب اوره‌گیمده دئدیم: ـ «آدام یئلدی آیلیق اولماز! چای گؤرمه‌میش‌چیرمالانماق یاخشی دئییل. بیردن گلدی قابان دیش احمد اولمادی اوندا‌آللاها نه جواب وئره‌جه‌گم؟!...»

بو ایشین اوستوندن بیر آی کئچمه‌میشدی‌کی بیردن بیره‌آروادین قوروموش قولو آچیلدی. میراحمد آغانین دعالاری‌دوشموشدی. داها یئرده ـ گؤیده دایانمیردیم. اگر دئمه‌سه‌ایدیلرکی دوه‌اویناياندا قار یاغار باشلایاردیم دویونجا اویناماغا! آمما سیزه دئییم کی‌عیالا نه اولموشدور. ایکی ـ اوچ آی بوندان قاباق‌ایدی کی یازیق عیال‌اوروج ـ آغیز حالدان گئدیب یئره بیخیلیب قولو توتولموشدور. هامی‌دئییردی گرک اوروج توتمایایدی. وجودی ضعیف‌ایدی. آمما آللاهدان‌گیزلین دئییل سیزدن نه گیزلین من اینانمیردیم. میراحمد آغا دئیه‌ن کیمی‌اونا جادو ائتمیشدیلر. اوزون سؤزون قیسساسی بوکی آرواد توختاماق‌همین میندیم ماشینا گئده‌م ماکویا میراحمد آغایا أل ـ قولون آغریماسین‌دئیه‌م. قاپدی قاچدی ماشینیندا بیر میراحمد آغا دئییردیم مین میراحمدآغا آغزیمدان سوزوردی. صحبتین لاپ شیرین واختیتندا ایدیم‌کی بیردن‌بیره سؤزوم آغزیمدا قالدی. قاپدی قاچدی‌نین سوروجوسو بیردن‌باشلادی قاه ـ قاه هیریلداماقا و دئدی: ـ «رحمتلی‌نین اوغلو! اوباخیجی‌کی سن دئییرسن هئچ بیلیرسن کیمیدی؟! او قابان دیش‌احمددیرکی دُنیادا اوننان چالانماز...» سوروجونون بو سؤزو لاپ منی‌کیریتدی. اوره‌گیمدن گئچدی‌کی: ـ «پس منیم آنلادیغیم دوزایمیش. آممائو آدامی‌نین شفا تاپماسینی کیمین حسابینا یازاق؟! اولمایا ایره‌لی‌ده‌کی‌دوکتورون داوا ـ درمانلاری اونو توختادیب؟!...»

ماکویا یئتیریب ماشیندان أننده، بیر صلوات چؤووروب استغفراللهتوبه دئییب میراحمد آغایا تؤحفه آپاردیغیم قویونو سالدیم قاباغا دوشدوم‌یولا. میراحمد آغا باخیجی‌نین ائوینه یئتیره‌نه‌جک بو سؤزلر دیلیمین اوجوندا‌ازبرایدی:

ـ «انشاءاللهکی قابان دیش احمد اولماز. انشاءاللهکی یالاندی. بیرده‌دونه‌نی دئمه بو گونی‌دئه لپه‌نی دئمه دوگونی دئه!»

۱۳۶۰

فایتونچی

جوان قالدیغینین تکجه رمزین بئله سؤیله‌یردی: ـ «من سحرچاغلاری »شاه» جمالینی دویونجا سیر ائتمه‌سی‌ایدیم بئله جوان‌قالمازدیم. یوخودان دوراندا انسان شاه جمالینی زیارت ائتسه هئچ واخت‌قوجالماز. من بونو تجربه ائتمیشم!»

تک ـ توک ساچینا دوشَن آغ دن‌لرده اولماسایدی، بیرینجی‌نظرده دئیه‌ردین کی أللی‌دن چوخ یاشی یوخدور. آمما اؤز دئدیگی‌کیمی،دینمه دانیشما یئتمیش یاشی اولاردی. بیر رنگی سولموش »پهلوی»بؤرکوده وارایدی‌کی باشیندان اوزاق اولدوغونو کیمسه گؤرمه‌میشدی.ایشی گوجوده دوز اصوللی بللی دئییل‌دی. قوجالار اونون بیر زمان‌فایتونچی اولدوغونو دئیه‌ردیلر. «ییرمی‌بیر آذر» ده وئردیگی مانورلارایسه بونو گؤستریردی. هر ایلین »ییرمی‌بیر آذر» گونو فخردن اونو یئرگؤی‌توتمازدی. «ییرمی‌بیر آذر» گونلری فایتونچی‌نین دؤشونده سایسیز ـحسابسیز مدال‌لار پاریلدایاردی. مدال‌لارین پاریلتی‌سی‌دا اونلارین قیزیل‌ـ گوموش اولدوغونو دؤرد آغاجدان جار چَکردی. مدال‌لارین هامیسی«شاه بابا» سی‌نین تحفه‌سی‌ایدی. «آریامهر» ارتشی‌نین خیابانلاردا مانوروئرمه‌سی همان‌ایدی فایتونچی‌نین دا اجل سرعتی‌له یئر عالمینه نزول‌اجلاسی همان. او بوگونده هاردان اولمالیدی بیر فایتون باش باغلایاردی.آتلارین قاشقاسیناجان‌دا شاه عکس‌لرین یاپیشدیرمایینجا خیالی دینج‌اولمازدی. فایتونادا اوچ ـ دؤرد نفر زورنا ـ بالابانچی میندیرمه‌گی ثابت بیرعنعنه کیمی هر ایل دوام ائده‌ردی. بالابانچی‌لار چالماقدا اولایدیلار،فایتونچی‌دا خیابانلاری دؤرد نالا چاپماقدا. خیاباندا‌کی او باشدان بو باشادولو اولاردی ارتشی‌لردن، ساواکی‌لاردان و جماعتدن. گاهدان‌داکی زورنا‌ـ بالابانچی‌لار ساکت اولاردیلار، فایتونچی‌نین مدال‌لاری، آتلارین‌زینقیروولاریله بیرلیکده »زینقازینق» سسله‌نردیلر. فایتونچی‌نین فایتون‌اوزه‌رینده شاهانه بیر سایاقدا شاخ دورماسی‌دا دیل‌لر ازبری‌ایدی. جشن‌مراسمی صونا چاتارکن، آمریکا سلاحینا بورونموش فرمانده‌لر

طرفیندن،فایتونچی‌نین شأنینه، قالمایان سؤزلر سؤیله‌نردی. ارتش فرمانده‌لری اونو«آذربایجان‌ناجی‌سی» و «شاهچی‌لارین تاجی» آدلاندیراردیلار. گونلرین‌برگونو فایتونچی‌یا پیچاق ویرسایدین قانی چیخمازدی. دئمگ ایله«ییرمی‌بیر آذر» گونو عاشورایا دوشموشدی. آخی عزا گونو اولدوغوناگؤره، شاه‌سارایی »ییرمی‌بیر آذری» جشن توتماماق مجبوریتینده‌قالمیشدی. بودا «فایتونچی» یا برک توخونموشدور. آز قالیردی باغری‌چاتلاسین‌کی اؤزونو ساخلایا بیلمیر. تر ـ تله‌سیک فایتونی سازلاییب‌زورنا ـ بالابانچی‌لاری دولدورور ایچینه. دئمه جماعت‌ده ایشی آنلاییب‌غیرت قانلاری جوشسون. جان اونون جهنم تاری‌نین. باش‌یاران‌قمه‌سی‌ایله زنجیرووران زنجیری‌له فایتونچی‌یا نه یئییب‌سن تورشلو آش.اوگون فایتونچی‌نین آنادان أمدیگی سود بورنوندان گلیر. مدال ـنشان‌لاری‌دا تالان اولور. آمما خبری‌نیز یوخدور خبردن‌کی بو آخیرلارداو آللاه درگاهینا یالوارماقدان لاپ یاری جان اولموشدور. آللاهدان اؤلوم‌ایستیردی آللاه‌دا وئرمیردی. داها فایتونچی‌نین باشیندا بیر قارا توک‌قالمامیشدیر. بیر دری اولموشدور بیر سوموک. «شاه» ین قاچماسی‌بئچارا کیشی‌نی لاپ سارسیتمیشدی. بیر یاندان‌دا انقلابچی‌لارقورخوسوندان »شاه» شکیل‌لرینی یاندیریب، تبرلیک ایچون‌ده ائوینده‌بیر شاه عکسی قالمامیشدیر تا سحرلر شاه جمالینی زیارت ائدیب‌توک‌لری آغارماسین. انقلابین ایلک گونلرینده، فایتونچی‌دان‌ضدانقلابچی بیرده اؤزوایدی. کور توتدوغون بوراخمایان کیمی،فایتونچی‌دا شاهچی لیقین‌دان أل اوزه‌ن دئییل‌دی. گئدیب مقبره‌یه دخیل‌دوشوب آغلاییب سیزلاییردی. آللاها ـ «یا منی اؤلدور یا شاهی قایتار»دئییردی. انقلاب هله ظفر چالمامیشدیرکی اودا مُرادینا چاتدی. بیر ـایکی‌نی سایانا قدر عزرائیل اؤزونو یئتیردی. شَهَره جار دوشدوکی‌فایتونچی اؤلدی. شاهپرست ضدانقلابچی‌لار توپلاشیب، شکوه وطنطنه‌ایله آپاریب قوجامان بیر شاهچی‌نی تورپاقا تاپشیردیلار. قَبیرداشی‌سی‌نین اوزه‌رینده بئله یازیلدی:

«قوجامان شاهچی و آذربایجان ناجیسی مرحوم فایتونچی»

اوگون شاهچیلار علیهینه چیخان تظاهراتدا بئش یوزه‌یاخین‌شاهچی باشی سیندی. نییه‌کی «قوجامان شاهچی» صفتی فایتونچی‌نین‌اوزونه دوشَن سؤز اولسایدی‌دا اونون »آذربایجان

ناجی‌سی» آدلانماسی‌لاپ خلقه آغیر گلیردی. مخصوصاً فایتونچی‌نین اوزونه دوشمه‌ین بو سؤز«یورقان علی» یه بیر اود قویموشدورکی گل گؤره‌سن. آخی ۱۳۲۵-نجی‌ایلده محمدرضا شاهین آذربایجانا باسقین ائتدیگی ییرمی‌بیر آذر گونو،یورقان علی‌نین دؤیوشجول آتاسی ابراهیم باققالین آیاقلاری، رستم‌فایتونچی‌نین ألینده نامردجه‌سینه نالانمیشدیر. صونرالاردا ابراهیم‌باققالین جانسیز بدنینی آتلارا باغلاییب کوچه‌لرده سوروتده‌میشدی.فایتونچی، ییرمی‌بیر آذرده اولان کوتله‌وی قیرقین‌لارین اساس‌اشتراکچی‌لاریندان‌ایدی. فایتونچی‌نین ألده ائتدیگی بو افتخارلارا گؤره‌ایسه، شاه باباسی‌دا اونو اونوتمامیشدی. اونون کؤکسونو قیزیل - گوموش‌مدال‌لارایله دولدورموشدور. آمما سیزه دئییم شهرین جماعتیندن‌کی،فایتونچی اؤلن گوندن بری، عزرائیلی یئرده گؤیده آختاریرلار. آخی اونلاراؤزلرین، فایتونچی‌نین عزرائیلی اولماق ایسته‌ییردیلرکی عزرائیل‌اونلاردان زرنگ چیخمیشدی. ایندی شهر اهلی‌نین هر بیریسی، «دلی‌دومرول» کیمی عزرائیل آختاریرلار.

۱۳۶۰

بیزیم ملت یوخلویوب

آتالارین دئدیگی کیمی آدامین بختی یاتاندا حالوا دیش‌سیندیرار. دوغروداندا بئله‌دیر. منیم‌ده دده‌مین اگر عمیم‌کیمی وار ـ دولتی‌اولسایدی، ایندی منده اؤزومه گؤره بیر آدام‌ایدیم. آمماکاسیب‌چیلیقین‌اوزو قره اولسون‌کی بیز گئتدیک کؤشن‌ده سوموک‌سیندیرماغا، عم‌اوغلوموز گئتدی شهرده درس اوخوماغا. عم‌اوغلوموزاولدو معلم، بیز اولدوق دابانی جیریق کچل‌باش. نئیله‌مک‌دا هر کیمسه‌نین‌بیر طالعی بیر بختی وار. عم‌اوغلوم معلم اولان گوندن منده معلم‌چیلیک‌مشقینه دوشدوم. آخی ائشیتدیگیمه گؤره آرزو ـ دیلک مفلسین‌سرمایه‌سیدیر.

بیز کار ـ کاسیب‌دا گرک بیر تَهَر سرمایه‌میزی ایشه سالاق یایوخ؟! ألی أل اوسته قویوب اوتورماقدان‌کی یاخشیدیر! بونا گؤره‌ده‌معلم‌چیلیک مشقینه دوشَن گوندن تر ـ تله‌سیک اکابر کلاسینا گئتمگه‌باشلادیم. گئجه‌لر یوخومدان کسیب باشلادیم سواد اؤیره‌نمگه. خلاصه‌دؤرد ایل سوموک سیندیراندان صونرا ایکینجی صنفی بیتیردیم. آممادوزو بو دؤرد ایلده نه‌قدر زور وئردیم ایکی کلمه‌دن آرتیق اؤیره‌نه‌بیلمه‌دیم. اودا بوکی چؤره‌گه »نان» دئیه‌رلر سویا »آب». عرض اولسون‌خیتده‌کله‌یم نه بوغوم نه اؤلدوروم تازا آنلامیشدیم‌کی سواد اؤیره‌نمک‌یعنی فارس دیلی اؤیره‌نمک. بودا منیم ایشیم دئییل‌ایدی. ایش‌ایدی‌قضاایدی ویراردی بیردن اؤز دیلیمی‌ده یاددان چیخاردایدیم، اوندا هامی‌دئیه‌ردی‌کی: ـ «گؤزه‌ل آغا چوخ گؤزه‌ل‌ایدی ووردی چیچک‌ده‌چیخارتدی» بونا گؤره‌ده معلم‌چیلیک خیریندن کئچیب نه دوه سوتوایسته‌دیم نه ده عرب‌له گؤروشمگی. آللاه هئچ کسین آرزوسونو گؤزونده‌قویماسین! منیم‌ده آرزوم گؤزومده قالماسین دئییب بیر خیرداجا نؤکرینیزوار باشلادیم اونا سوت ـ قاتیق یئدیدمگه‌کی بلکه تئزلیک‌له یئکه‌لیب،درسه ـ مشقه گئدیب اولسون معلم. آمما بونودا دئمه‌لی‌یم‌کی بالا ـ بالاعم‌اوغلومون نابغه اولدوغونا ایمان گتیرمیشدیم. اوزده عم‌اوغلوم ایله آرام‌اولماسایدی‌دا، دالدادا اونون سوادیندان آغزیم آچیق قالاردی. ماشاءاللهائله

سوادلی‌ایدی‌کی منیم تک سوادسیزلاین قیامته تک، ایشی دئییل‌دی‌اونون دانیشیقیندان باش چیخاردا. آللاه اؤز آفاتیندان ساخلاسین‌ماشاءالله ائله غلیظ فارسجا ـ عربجه کلمه‌لر ایشله‌دیردی‌کی مسلمان‌ائشیتمه‌سین کافر گؤرمه‌سین. عم‌اوغلومون ائله بو استعدادا صاحاب‌اولدوقونون کؤلگه‌سینده‌ایدی‌کی ترقی پلّه‌لرین بیر ـ بیر چیخیب‌معلم‌لیکدن چاتمیشدی مدیرلیگه. عم‌اوغلوم مدیر اولان گوندن بری داهاکندیمیزده آدام تاپیلمازدی‌کی اونا ایشی دوشمه‌سین. چونکی آللاهین‌برکتیندن هر ائوده بئش آلتی جوت اوغول اوشاق تاپیلارکی ایسته‌ر ـایسته‌مز گرک مدرسه‌یه گئدیب سواد اؤیره‌نه‌لر. سواد اؤیره‌نمگه وامتحاندان چیخماغادا نئچه‌کی آللاه‌دا شاهددیر، گرک عم‌اوغلومون بوغ‌یاغیسی و چای پولوسو اونو دولمایا. یئنه‌ده رحمت قاباقکی کفن‌اوغروسونا. سوروشاجاقسینیز نیبه؟! عم‌اوغلوم «مدیر» اولان گوندن‌اولوب بیزیم باشیمیزا بیر سیاستمدار. اودا نه سیاستمدارکی سؤیله‌ییر:«جمله جهان واقف اولسون‌کی بیزیم ملت یوخلویوب!» هارا یئتیریردایانمادان فارسی دیلی‌نین نه‌قدر سرکه‌دن شیرین اولدوغوندان روایت‌لردئییر. کیمسه‌ده ایسته‌ییر: ـ «تورکی دیلی‌نین نه ایرادی وار» دئیه داها ایشی‌یاش‌دی. دوه نظرم بئله گزه‌رم ناغیلی‌دیر. قلم ـ مداد اونون ألینده‌دیر.بیردن گؤردون‌کی عزیز تبرلیک بالان، دؤرد ایلده آنجاق ائده بیلدی‌بیرینجی صنفی بیتیرسین. جانیم سیزه دئسین‌کی گونش اوقدر باتیب‌چیخدی‌کی خیرداجا نؤکریز أته بویا دولدی. یاپیشدیم ألیندن آپارام‌مدرسه‌یه یازدیرام. کئچلین توک‌دن آجیغی گلن‌کیمی منیم‌ده عم‌اوغلوموگؤره‌ن گؤزوم یوخ‌ایدی. داها چاره‌مده یوخ‌ایدی. منّت‌دن کئچمیش‌ایدی،منیم اوغلوم گرک معلم اولایدی. عم‌اوغلوم منی گؤره‌ن‌کیمی آیاغاقالخیب عم‌اوغلولوق احترامینی یئرینه یئتیردی. آمما دوزو یاخشی‌بیلیردیم‌کی پیشیک آللاه رضاسینا سیچان توتماز. آللاه‌دان گیزلین دئییل‌سیزدن نه گیزلین، اوگوندن بری منده باشلادیم عم‌اوغلومون بوغ‌یاغیسینی یئتیرمگه. خیرداجا نؤکریزین هوشوندان ـ عقلیندن نه‌قدرتعریف‌له‌سم یئنه آزدیر. ماشاءالله درسینده اوقدر قاباغا گستمیشدی‌کی‌دوزون خبر آلاسینیز، بالا ـ بالا آز قالیردی عم‌اوغلوسونون یئرین توتا.ائوده نه عیال اونون دیلین باشا دوشوردی نه من. قاتیق دوشاب کیمی‌قاتیب قاتیشیبدیرمیشدی. تومانا «شلوار» دئییردی باشماقا «کفش»بورادایدای‌کی ائششک گتیر معرکه

یوکله. بونون قارنی‌نین چؤره‌گین‌آنجاق یئتیریردیق هاردا قالسین‌کی بیردانا دیلمانج‌دا توتوب گتیره‌ایدیک.داها گؤزلریم چیخمیشدی کلّه‌مه. خیرداجا نؤکریزکی بنده‌نین آغازاده‌سی‌اولا، ائله پوز ـ افاده صاحابی اولموشدوکی گل گؤره‌سن. ألینی آغدان‌قره‌یه ویرمیردی. ددەسی من اولماسایدیم شاهلیق ـ تزارلیق ادعاسی‌دائده‌ردی. دوزو بیرگون صبریم توکه‌نیب نه یئییب‌سن تورشلو آش.اوگوندن بری باشلادی آدام اولماغا. آممما دئمه‌گینه عم‌اوغلومون بو ایشدن‌خبری اولوب باشلاسین دالیمدا یامان ـ یوغوزاکی من قولاقی توکلویم.خیرداجا نؤکریزی‌ده اؤیره‌تسین‌کی من ایله دورسون جنگه ـ فنگه. بیرزامان گؤزومو آچدیم‌کی بلی؟! یئنه باشلاییب اوتوزا «سی» دئییر أللی‌یه«پنجاه». ایسته‌دیم آغزیمی آچام بیر قولاق بورماسی وئره‌م‌کی، کنددن‌چیخیب کندی دانان کیمی، بیردن دئدی: «گلین اویناماق باشارمیر دئییرائو أگری‌دیر» گؤزونوز پیس گون گؤرمه‌سین، أل آتدیم آغاجا دوشدوم‌جانینا. وورکی یورولاسان. کتاب دفتر قالمادی‌کی باشینا چیرپیپ جیریق ـ ویریق ائتمه‌یم. رحم زاد دا تانیمیردیم. کَسسَک آتانین جاوابی داش‌ایدی.باشینیزی نه آغریدیم اوگوندن یاپیشدیم ألیندن آپاردیم کؤشنه ... ایندی‌اودا اؤزونه گؤره بیر أکینچی‌دیر. بیچین واختی ائله ایشله‌ییرکی منده اونون‌آیاغینا یئتیره‌نمی‌ره‌م. داها ائله آدام اوزلو دانیشیرکی بیر کلمه »فارسی»آغزیندان ائشیده‌نمه‌سن. آممما اودا منیم کیمی آرزو ائله‌ییرکی اوغلو معلم‌اولا. آللاهی نه گؤروبسن، قالار خدیجه، گؤره‌ر نتیجه!

۱۳۶۰

یورقان علی‌نین احوالاتی

سس دوشدی »یورقان علی» گلیر. قویون ـ گئچی‌لر توپلاندی.هرنه پیچاق وارسا ایتیلدی. میدانچادا ایگنه سالماغا یئر قالمادی. پپه‌یئیه‌ندن ممه یئیه‌نه قدر هامی یورقان علی‌نی گؤرمک ایستیردیلر. بیر وور ـسیندیر دوشدو گل گؤره‌سن! سانکی آری یوواسینا چؤپ اوزاتمیشدین.بو های ـ کویده ناخیردان دانا قورتولان کیمی بیردن بیره »جاواد نعره»اؤزونو یئتیردی. «گلیری، گلیری! یورقان علی گلیر!» دئیه »جاواد نعره» نین‌نعره‌سی کندی بورودو. ائله بو آندا ایدی‌کی نم ـ نئچه باشدان باشلادی‌قان فیشقیرماغا. بلی! قویون ـ گئچی‌لر آیاقلار آلتیندا چاباالارکن «یورقان‌علی» ده سلام ـ صلوات ایله قارشیلاندی.

یورقان علی‌نین جنگ‌دن ساغ ـ سلامت قاییدماسی هامینی هم‌سئویندیریب هم تعجب‌لن‌دیرمیشدی. آخی بعضی‌لری ندنسه یورقان علی‌نین‌شهامتینه شبهه‌لن‌میشدیلر. ولی بوتون اوره‌ک‌لرده شنلیک یووا سالمیشدی.

آمما سیزه دئییم یورقان علی‌نین جنگه گئتمک مشقینه‌دوشمه‌سیندن. عاییب اولماسا لاپ تورکه سایاق دئیه‌جه‌گم. گئجه‌لرین‌بیرینده‌ایدی‌کی عراق طیاره‌لریندن بیری »تپه‌سی دلیک» کندی‌نین‌اوستونده تاپیلیر. کند اهلی أل ـ آیاق ائدیب چراغ‌لاری پوفله‌یه‌نه قدر آت‌قاچیر پالان دوشور. «تپه‌سی دلیک» بمباردومان اولور. آنا وای ـ بالا وای‌سسی بیرآن کنده کؤلگه سالیر. آمما بودا چوخ چکمه‌ییر. جانی‌خسارت‌دن خبر یوخ‌ایدی. تکجه کندین قبرستانی‌ایدی کی دارما ـ داغین‌اولور.

بونا گؤره‌ده »تپه‌سی دلیک» لی‌لر، طیاره سوروجوسونون،«چه‌ری» اولدوغونا سحری فتوا وئریرلر. یورقان علی‌ده عوضین بدل‌آدینلی اوغلو وار دئییب ایران ـ عراق محاربه‌سینه گئتمک ایسته‌ییر.

* * *

بایاق دئدیگیم کیمی، قویون ـ گئچی‌لر سودان چیخمیش‌بالیق کیمی چابالایان زمان، یورقان علی‌ده گلیر. اودا نه گلمک کی سانکی‌قوش دیمدیگینده گتیریر. او گئجه یورقان علی گیلده بیر ازدحام اولور گل‌گؤره‌سن. کیچیک بؤیوک یورقان علی‌نی دؤره‌له‌ییرلر. سؤیله‌دیگی محاربه‌خاطره‌لری هامینی ماراقلاندیریر. سؤز چاتیر او یئره‌کی، دوشمانا قارشی‌بؤیوک بیر هجوم باشلانیر. یورقان علی‌ده جبهه‌نین اؤن سیراسینداوشمانا گؤز وئریر ایشیق وئرمیر. بیرلیک هاردا دیریلیک اوردا. حق ایله‌باطل آراسی دؤرد بارماق‌ایدی. سلاح‌لار آغزیندان پوسکوره‌ن اود ـ آلاوایدی بیرده دوشمانلار سیراسینا آغیر هجوم. ائل گوجو سئل گوجو!دوشمان دوشور محاصره‌یه. دوشمانلاردان نئچه‌سی‌ده، قیریلمیش‌ایپ‌دن دانا قورتولان کیمی دابانا قوّت گئری‌یه قاچماغا باشلاییرلار.یورقان علی‌ده اونلاری قووالاماقدا. گئجه قره، گئچی قره قاچ کی توتاسان.

صبح اذانی سسله‌نمک‌ده‌ایدی. یورقان علی‌ده توتدوغواسیرلری تحویل وئرمک‌ده. چونکی اولدون دگیرمانچی چاغیر گلسین‌دن کوراوغلو. یورقان علی‌یه یورقانا بورونمک ماجالی قالمامیشدیر. مکتب گؤرمه‌میش عالیم اولموشدور. ایشی ـ گوجو اولموشدو اسیرلره‌دیلماج‌لیق. دئمه‌گینه ایران اسلام جمهوری رادیو ـ تلویزیاسی، ایسته‌سین‌اسیرلرایله مصاحبه ائتسین، آمما دیل‌لرین قانماسین. اسیرلرین بیرعده‌سی، نه فارسجا بیلسین‌لر نه‌ده عربجه. قالسین‌لار آواراکی بونلارایله‌نه دیلده دانیشسین لار. بو آرادا یورقان‌علی‌نین خبری اولوب اجل گوللهسی کیمی یئتیرسین باشلاسین اونلار ایله تورکجه دانیشماغا وسؤزلرینی فارسجایا ترجمه ائتمه‌گه. صونرادا اسیرلری سئوینجک‌دن‌باسسین باغریناکی عراق تورک‌لریندن دیلر و «کرکوک» لودولار. بئله‌لیکله‌محاربه‌دن قاییدانا قدر، یورقان علی‌نین ایشی ـ گوجی اولسون دیلماج‌لیق.

* * *

هله سیزه دئییم کی ایندی یئنه تکرار، یورقان علی جبهه‌یه گئتمک ایسته‌ییر. آخی او گوندن بری قصبه‌لرینده چیخان ژورنالین باش‌کاتبی، اونو دارا قیسناییب کی گرک گئده‌سن اسیر توتولوب توتولمایان«کرکوک» لی دیل لاشلاریمیز ایله مصاحبه ائده‌سن. همی‌ده ایکی آیاغینی‌تیپ بیر باشماقاکی »کرکوک» بایاتی‌لاریندان أللی ـ آتمیش‌دانا

توپلاییب گتیره‌سن کی مجله‌ده درج اولا. یورقان علی‌ده صاباح ـ بوگون‌دی کی بومقصد ایله جبهه‌یه ساری یولا دوشه. آمما بللی دئییل نَدَندیر کی یورقان‌علی نئچه گؤندی آذربایجان بایاتی‌لارینی ازبرله‌مک‌ده‌دی؟!

۱۳۶۰

وسواس

هله نامازینی قیلیب قورتولمامیشدی‌کی فیکیر اونو گؤتوردی.دیلسیز ـ آغیزسیز پوللارین قئیدینه قالدی. حامبالی دوشوندو و ایندی‌اونون بیر گؤز قیرپیمیندا یوخ اولماسینی. بو گئجه اونو تاپمالی‌ایدی.«ائوینی تانیماسام‌دا سوروشمالی‌یام. صاباحا هله کیم اؤله کیم قالا. ائله بوگئجه...» دئیه سلام ـ صلوات سسی اونو اؤزونه گتیردی و جماعت‌له‌بیرلیکده، بیر تهر نامازینی قورتاردی. مسجددن چیخاندا قارانلیق هریانی‌بوروموشدو. سویوق‌دان قاچان کؤچری قارانقوشلار کیمی، جماعتده‌آخشامین بو توتقون واختیندا، بیرلیکده ـ تک‌لیکده ائولرینه ساری یول‌دؤیوردولر. آرا ـ بیر تیر آغاجلاریندا ایشیلدایان چراغ‌لاردا اولماسایدی،قاردا ـ بوزدا یول گئتمک چوخ چتین اولایدی. کئچن‌لرده آغیر بیر قارین‌یاغدیقی ایچون، دام‌لارین قاری کوچه‌یه تؤکولوب گل ـ گئدی‌آغیرلاتمیشدی. هله مسجدین قاپی‌سیندان اوقدر آرا آچمامیشدی کی‌اؤزونو یول آیریمیندا گؤردو. ائوه گئده‌جه‌گینه و یا دار ـ بوروق کوچه‌لرده‌حامبالین دالیجا گزمه‌گه معطل قالدی. بیرآن دایاندی و نه ائده‌جه‌گینی‌درین‌دن دوشوندی. آممما عقلی بیریانا چاتمادی. حامبالین ائوینی‌تانیمردی. سویوق آدامی کسیردی. قار دا بالا ـ بالا یئله قوشولوب، برک‌دن‌آدامین اوزونه چیرپیلیردی. آددیملارینی یئیین‌لتدی و اؤزونو ائولری‌نین‌قاباغیندا گؤردو. «داها بیر ایش گؤرمک اولماز. قالدی صاباحا... صاباح‌گؤروب آللام. چوخ‌دا اؤزومو یئمه‌گه گلمز...» دئیه کوچه قاپیسیندان‌ایچری گیردی. گئجه‌نی هر نئیله‌دی یا تابیلمه‌دی. دولاشیق فیکیرلر بیرآن‌اونو راحات بوراخمیردی. سانکی قاپ باجانی سیلکه‌له‌ین چیلغین‌سازاخ، چؤل باییردا یوخ، بلکه اونون کؤنلونده چیرپینیب اسیردی. یانارصوبانین سئویملی ایستی‌سی هردن بیر اونو مورگویه آپاریرسادا، ندنسه‌تئز داشلانیب آییلیردی. اونون بوگون ندن او فیکیره دوشدوگو و تر ـتله‌سیک حامبالی تاپیپ و قرار مدار کسمه‌سی، اؤزونه‌ده بو سبوتون‌آیدین دئییل‌دی. بازاردا حرمتی و ائل ایچینده عزتی

وارایدی. بئله‌نکی‌ایش‌لره‌ده باش قوشان دئییل‌دی. آمما وسوسه اؤز ایشینی گؤرموشدی.نییه‌کی هردن مسجدده کئچن واقعه‌نی خاطیرلایارکن ، اؤزوندن چوخ‌داگیلئی‌لی اولماییردی. بیر سئوینج دالغاسی اوز ـ گؤزونو بورویوب وجماعت ایچره داها امین و دوزگون تانینماغینا فخر ائدیردی. آمانسیز بیراوشوتمه جانیندا یول سالمیشدی. گئجه قورتولان دئییل‌دی. زامانین بوقدر آغیر گئچمه‌سینی ایندی یه‌دک دوشونمه‌میشدی. خصوصاً بئینی‌نه‌دولدوغو یئنی بیر فیکیر، اونودا ها اینجیدیب و دوشوندورودی: ـ «اولمایاحامبال سؤز ساخلامی‌یا؟!... پوللاریما چاتام آمما حقیقت‌دن‌ده هامی‌نین‌خبری اولا... هله پول جهنم، اگر بو ایش سسله‌نه ... بیله‌مه آبیرقالمی‌یاجاق...»

یورقانی برک‌دن اوزه چکیب وار گوجو ایله، هر زادی اونودوب‌آتماقا جان آتدی. هاننان ـ گئژدن یاتا بیلسه‌ده، دالدیقی بیر آنلیق یوخودا‌ایسه، دوشوندوگو فیکیرلر اوندان أل چکمیردی. هر زاد گؤزو اؤنونده‌قاباریق و گوبود گؤرسه‌نیردی. حامبال گؤزونه ائله یئکه‌لمیشدی‌کی اونون‌بازارداکی بؤیوک توکانینی، بیر بالاجا یوک تایی کیمی پالانینا چاتیب‌کوللوگه ساری آپاریردی. اودا دایانمادان قاباغا کئچیب اعتراض سسینی‌اوجالدیردی:

ـ «نه ائلی‌یرسن!؟ مگر توکان باشینادی‌کی بو تهر یئرلی ـکؤکلی اونو آپاریرسان!؟ هله منیم پوللاریم‌دا سنده‌دی... تئز اول توکانی‌یئره قویوب منیم پوللاریمی قایتارا!...»

حامبالدا اونو سایمادان، بؤرولتولو بیر سس‌له اهمال ـ اهمال‌دانیشیردی: ـ«آغزینی آچیب دانیشسان، هامی یا دئیه‌جه‌گم... سس‌سالما... پوللارین منده‌دی آمما اونلاری وئرمی‌یه‌جه‌گم کی هئچ، بو یوکوداشی‌دیقدان صورا قاییدیب هامی‌یا حقیقتی بیلدیره‌جه‌گم...»

سویوق تر باش ـ گوزوندن آخا ـ آخا، بیردن بیره دیکسه‌نیب‌یوخودان آییلدی. اؤزونو تاپیپ ـ تاپماز آغیر بیر دؤیونتو اوره‌گینده حس‌ائتدی. ائو ـ اوشاق آییلماسین دئیه سس‌سیز ـ سمیرسیز صوبانین دیبینه‌جومماق ایسته‌دی.

آمما ندنسه یورقان دؤشک‌دن چیخماغا تنبل‌لندی. بیرآزدوشوندو و وجدانی یانیندا آللاه تعالی یا نه جواب وئره‌جه‌گینه قالدی.هله پولی، آبیری و حیثیتی جهنم، بئله‌نکی بئزه‌مه و اویدوروجو بیر ایش‌ایچون، اؤزو ـ اؤزونو باغیشلایانمادی. گئجه‌نین بو قدر اوزانماسیناتعجب‌لندی و

قاریشیق فیکیرلر یئنه اونون وارلیقینی اؤز جایناغینا آلدی.ساچلارینا آغ‌دن دوشوب یاشی أللی‌دن آشسایدی‌دا، دیلینه یالان‌گلمه‌میشدی. آمما بوگون هاردان بو فیکیره دوشدوگونو، و یالانچی‌لیق‌لایاخشی‌آد قازانماق قارینا گلدیگینی، هله اؤزوده یاخشی بیلمیردی. آمماأللینی أل اوستونه‌ده قویوب اوتورانمازدی. بیر فیکیر قیلمالی‌ایدی.پولوندان کئچمه‌لی اولسایدی‌دا، حامبالی آللاها آند وئرمه‌لی‌ایدی کی بوسیرری هئچ یاندا آچیب آغارتمایا. بو ایش ممکن سه‌ده آمما اوره‌گیندن‌یئنه کئچیردی‌کی:

ـ «توبه‌ده ائله‌مه‌لی‌یم... آللاهدان باغیش دیله‌مه‌لی‌یم... گناه‌صاحابی‌یام...» قار ـ کولک قاپی پنجره‌نی چیرپارکن، بیردن بیره ائله‌یوخودان داشلانیب آییلدی‌کی ائله بیلدی باشیندا آلاو تپیرلر. غریبه بیرحالدا ایدی. اوره‌گی برک‌دن چیرپینیردی و گئتدیکجه‌ده شدّتلی بیرقیزیشما، جانیندا ایزسالیردی.

گئجه قورتولموشدو و سحر اؤز ایشیقینی قاپ باجادان‌سوزه‌رکن ، هامینی آییلدیردی. آمما او آییلمادی. اوره‌گی دایانمیشدی.

یاسی‌نین اوچونجو گونوایدی‌کی آریق‌لیق‌دان چؤپه دؤنموش‌بیر قوجا حامبال ایچری گیردی و چوخلی پول اونون عائله‌سینه قایتارارکن‌اونا رحمت اوخودی و چوخ خصوصی حالدا اونون آروادینا بئله دئدی:

ـ «بو پوللار سیزه یئتیریر، تکجه یوز تومنی منیم‌دیر. بئچارا رحمته‌گئتمه‌میشدن بیر گون قاباق منه دئدی گل مسجده و جماعت نامازی‌باشلانمامیش، هامی‌نین حضوروندا دئه‌گینه بئله بیر نشان‌لاردا پول‌ایتیرمیشم. منده گئتدیم و او دئدیگی نشانلاری وئردیک‌دن صورا،جماعت ایچینده بو پوللاری منه وئردی و قرارایدی‌کی صاباح اونلاری‌قایتارام. فقط منه یوز تومن انعام وئره‌جک‌ایدی... آمما بو ایشین‌مصلحتین من هئچ آنلامادیم... حکمت‌سیزده دئییل‌دی. حتماً بیرمصلحت وارایدی‌کی بو ایشی مندن ایسته‌میشدی!...»

بو سؤزلری ائشیدجک آروادین گؤزلری یاشاردی و باشینی‌تاولایا ـ تاولایا یاسا گلن‌لر آراسیندا گؤزدن ایتدی.

۱۳۷۱

قوچ پولاد

ایل لرین یورقونلوغو و چکدی یی آجی لار گؤزلرینده کی یئر سالمیش آغیر حوزون وکَدَر ، اؤز ایزینی گؤستر سه ده آغارمیش باشی و آلنین دا کی قیریشلار و بئنین ده کئچن دولاشیق فیکیر لر اونو اؤزون دن بئزار لاداراق ، دوشوندوکجه یومروقلاری دویونله نیردی.

آمما داها یومروقلاری دا اسکی سی کیمی گوجلو ، جسارت لی و ایراده لی دئییل دی .یئددی ایل حبس خانادا یاتماق اؤزوده آنا تورپاق دان اوتوبان لار و جاده لر واسیطه سیله یوزلرجه کیلومتر اوزاق دا اولماق ، اونون غوروروونو، گنج لی یینی و کئچمیش ده کی شوکتی نی آیاق لار آتدا تاپدالانیب اَزسه ده ، هله اوره یینده قیغیلجیم قَدَر بیر پاریلتی اونو یاشاما و وارلیقا باغلاییردی. بو یئددی ایل ده کیمسه دن بیر تئلفون یا مکتوب آلمادیغی داه اونو شاشیرتمیشدی و نه قَدَر چالیش سا دا بیر باغلانتی قورانمایب و بیر نئچه گونلوک ایذین ده بیله سینه وئریلمه میش دی. بو ایل لری تکجه بیر چینارا سؤیکه نیب زیندانین تیکانلی سیم لر له دؤوره له نن اوجا دووارلارین آردیندان اوچان قوشلارا باخارکن ، چینارین قیش قورتولوب یاز گلسه ده نئچه یاپراقی نین تؤکولمه مه سی ، اونا یئنیلمز لی یی و سارسیلمازلیغی خاطیر لادیردی.

ایش لرین نه سایاق بوروشوب بورایا گلیب چاتماسینا ، ایللر کئچسه ده یئنه اینانا بیلمیردی. اَلین دن توتدوغو و اونا یاردیم گؤستر دی یی جان یولداشی نین ، اونو آرخادان وورماسی هئچ عقلینه گلمزدی. بیر گون اؤزونه بیر بَی، بؤیوک تاجیر ، آبیرلی ناموس لی بیر عائیله نین ائولادی و یورد یووا صاحیبی اولان بیرجه قیزی و حیات یولداشی نان سعادت لی بیر یاشام سوره ن اینسان ایدی. مکّه یه گئتمه میشدن دوسلار و تانیش لار اونا اییت لی یی و مرد لی یینه خاطیر قوچ پولاد دئسه لرده سونرالار بازاردا ، کوچه ده و محله ده هامی اونا حاجی پولاد دئییب درین حؤرمت ائده ردیلر .

اَ ل آچیق لیغی و خئیر خاهلیقی ایله ، کیمسه سیز و یئتیم جوجوق لار ساخلایان دَرنَک لره اَلین دن گلدیک جه مادّی یاردیم ائدیب چوخلی ددە سیز قیزلارین جئهیزین آلیب اونلاری بخت ائوینه یوللامیشدی. آنجاق قلبی نین صافلیغی و بیر دوستا اینانماسی له بوتون وارلیقی خارابا و چؤکموش بیر دام کیمی باشینا تؤکو لوب اؤزونو تاپانا یوزلر یارا و بیر جه سینیق اوره یی نن اَل لری نی کَلَف چه ده گؤروب حیاتینی سورگون ده و زیندان سورمه یه محکوم اولموشدور. کئچمیش اونا بیر گرچک کیمی یوخ بلکه بیر شیرین یوخو کیمی گلیردی کی اویانمادان ، قارانلیق کابوس لار اونون دونیاسینی بورویوردی. بو یئددی ایلی سگگیز نفر اوچون ایکی قاتلی دؤرد تخت قویولموش بیر اُتاق دا یاشاسادا ، یوزلرجه محکوم گلیب گئتسه ده آمما او هله آزادلیغینا قاووشماق اوچون ، ایکی گون داها دؤزمه لی ایدی.

او بوسوره و زامان ایچره ائله آداملارلا گؤروشموشدو کی آداملیق دان دا اوره یی بولانیردی. کیشی لر گؤرموشدو کی کبین لی آرواد لار و یئنی یئتمه گنج قیزلاری اوغورلاییب یورد دیشیندا یابانجی لارا ساتمیشدیلار . آدام لار گؤرموشدو کی اینسان باشی کسمک اونلار اوچون قوش باشینی اوزمک دن راحات ایدی و پولا خاطیر ساغلام اینسانلارین ایچ اورقانلارینی سیفاریش لر اوزره یئر آلتی دونیاسی نین چیر کین آلیش وئریش لرینده ساتیشا قویوردولار . قوماریاز لار گؤرموشدو کی باکیره قیزلاری نین ایلک گئجه لری اوزره ، قومار ائدیب اودوب اودوزموشدولار .

اینسان لاردا گؤرموشدو اوره ک لری قوش اوره یین دن اینجه و دوشونجه لری گول لر قَدَر عطیرلی اولاراق اینام لاری و توتدوقلاری یولدا ، دمیر دن ده برک و دایاناقلی ایدیلار . دوسلوق لاری دوسلوق دان آشیب سئودیک لرینه یولداش یوخ بیر سیرداش ایدیلار و اونلارین جان ائوی ، قارانلیق لار دا ایشیقلی بیر چیراغ . بونلاردان بیری ایسه سییاوَش ایدی . قوچ پولادلا جاندان اوره ک دن یولداش اولاراق ، اوره ک لری نین دؤیونتوسوله ، اورتاق دویغولار و دوشونجه لری ایله ، بیرگه بیر نغمه نی ترنم ائدیردیلر.

پولاد کی زیندانا دوشمه یینجه ، دوداقینا تکجه بیرسیقارا دا دَیمه میشدی ، سییاوَش له گؤروشدوغو زامان ایکی بسته سیقارا چکمه یی سو ایچیم کیمی بیر شئی ایدی. آمما بیر گون

سیاوش ، اونون سیقارالارینی گیزله درکن گئجه یاریسی اَلینی تختین آلتینا آتدیقدا ، گؤرور سیقارلاری بسته نن یوخ دی. دوشوب اویان بویانی آختارارکن دلی کیمی اولور و اُتاقی باشینا آلیب آغزین دان چیخانی دیبه رکن هامینی یوخودان آییلدیری. اؤزگه لر دورومو آنلاییب اونا سیقارا وئرینجه سیاوَش توتوب اونلارین اَلیندن آلاراق ، پولادین قانی قانین کسیر. آمما مکّه یه گئتمه دن یومروقلاری ایله قوچ آدی قازانسادا ، بیر آن دا کعبه ده کی ایلقاری تانری نان یادینا دوشوره کَ یومروقلارینی سیاوَشه ساری یوخ بلکه دووواارا تاپداییب اَل لریندن قان آچیلیر. او گئجه شیاوَش ، تر کؤینه ینی چیخاردیب جیراراق اونون یارالی بارماقلارینا باغلارکن سیقا را لارینی قایتاریر :

" بو سیقارا چوخ چکمز سنی آیاقدان سالار . بیر آز آزاتسان یاخچی دی!"

سونرا پولادچکدی یی سیقارا دومانلاری ایچره یاتماقا چالیشیر. صاباح دان آمما دوسلوق لاری باشلاییر و اورا چاتیر کی سیاوَش بیر نئچه گون سوراچیخاراق ، اونلارین یولداش لیقی ایکی سیر داش کیمی ایل لر بویو دوام ائدیر. قوربت بیر ائل ده و کیمسه سیز بیر حالدا کی حتتا قوهوم اَقرَبادان دا خبر یوخ ایدی، سیاوشی اَن یاخین اینسان بیلیب و اونون تاپشیریقی ایله یومروقلارینی برکیتمه یه چالیشیر . آمما هله ده کئچمیش ده کی قوچ پولاددان بکله نن جسارتی اونلاردا گؤرموردو .

سیاوَش اونو تکَ قویمادان آراسیرا مولاقاتینا گلیب دمیر بارماقلیق لار دالیندان ، اونون اَلینی سیخیب باشینا نه اویون گلمه سی حاققیندا داها آرتیق بیلمه سی اوچون هئی اونو سورغو سوآلا چکیردی.

ایکی گون آزادلیقینا قالیرسادا ، اوره ینی داها سیخیلمیش و توتقون گؤروب هم مه شه کی کیمی او قوجامان چینارا سؤیکه نه رکَ مین لر فیکیر خییال بئنین ده دالغا ووروب وارلیقینی طوفانلی بیر دنیز ده تکَ قالمیش بیر گمی یه چئویریردی.

گله جکَ اونو گؤرونمز و معمالار دولو بیر آدا کیمی ،حئیرانلیقا جومدوروب و او آدا دا باشینا گلن لری بیلمه دن آجی دویغولار و قورخولو فیکیر لر لحظه لرینی دهشتلی کابوس لار لا دولدورووردی. قارداشلاری ، قوهوم لاری و خانیمی ایله بیرجه قیزی نین بو ایل لرده اوندان

خبر توتما ماقلاری ، اونو داها آرتیق کدره دالدیریردی. یوزلرجه دوشونجه ذهنین دن کئچه رک ، خیانت ین قوخموش و پیس ایی مئعده سی نی بولاندیرارکن قولاق لاریندا عصب لرینی پوزان بیر سس جینگیلدیردی. بو گونه جان ، اوزونه گولوب آرخادان اونو عقله گلمه ین بیر تؤهمت و سوچ لا حبسه سالدیران دوستو افشین ی اؤز ایچَری دونیاسیندا مین لر دفعه اؤلدوروب اینتیقام آلاو لاری ایچره آلیش سادا ، آدسیز نیشان سیز قورخولار اونو چولقالاییب جان دان اورک دن سئودیگی قیزی " سئوگی " نین تقدیری بیله سینی داها آرتیق اینجیدیب و نیگران ائدیردی.

حبس خانانین سون گئجه سی ایدی و ایلک دوشوندویو تکجه ایرانشهر دن آیریلینجا " کرمان " شهرینه گئدیب سیاوَش ایله ویداع لاشماقی و یئددی ایل اؤنجه جیبین دن چیخاریب زیندانداا امانت اولان صدف دسته لی زنگان بیچاقی نی آلماق ایدی کی اوزه رینده " یا حسین " سؤزونو قیزیل لا یازدیریب و پولاد تیغه سینی گوموش سو یو ایله زاغلاندیرمیشدی.

پولاد کی قارا بوغ لاری و دولغون پارلاق ساچ لاری ایله بیر گون اؤز شَهرین ده آدسان صاحیبی ایدی و عاشورا گونلری محله دسته سی نین ایکی یوز ایل لیک قارا عَلَمی نی داشی ییب ائوی نین اؤنون ده دسته نین آیاقلاری آلتیندا قوربان لار کسدیریب و بوتون زنجیر ووران ، نوحه دییه ن وسینه ووران حسین چی لره ائحسان ائده ردی و قاپی سینا گلن کیمسه نی اَلی بوش یولا سالمازدی، بو آنلاردا ، یاشادیقی دیدرگین احوالاتینی دوشونوردو .

او سرباز لیق دان قاییدیب بازاردا بیر زرگر توکانی یولا سالاراق ، تانری نین برکتی اونون وار دؤولتی نی گونو گون دن آرتیراراق باغ باغات صاحیبی اولوب اؤز شهری نین سؤزو کئچن آداملاریندان بیری ساییلیردی. آمما ایندی پولاد ، دوغما یوردونا قاییدیب نه ساياق قارشیلانماسی اوچون فیکره دالدیقجا بو قَدَر قوهوم اَقرَبانین بیر دن یوخا چیخماسی اونو لاپ دلی ائدیردی.

سون گئجه نی نئیله سه ده یاتا بیلمه دی و صوبح اذانی اولونجا ، چانتاسینی باغلاییب گؤزله دی کی دمیر بارماقلیق لار دالیندان اونو چاغیریب آزادلیق حؤکمونو اَلینه آلارکن یئنی بیر یاشامین ایلک آددیملارینی آتا . ائله ده اولدو و اونون یئددی ایل اؤنجه کی پالتارینی بیله سینه

قایتاراركن ، اونلار اَی نینه گئن گلدی. لیباس لار اَی نین ده تاولانسادا باشقا بیر سئچه نه یی یوخ ایدی. آنجاق اونا حبسی نین سونا چاتدیقی اوچون آزادلیق کاغاذی وئریلیب یولا دوشونجه ، سیجیللی سینی اَله آلدیقدا ، اونون فتو شکیلی اؤزونه عایید اولوب آدی و سوی آدی دوز اولسادا ، نه رحمتلی آتاسی نین آدی دوز ایدی نه ده دوغوم ایلی ایله دوغولدوغو یئر. هم ده سیجیللی ده نه خانیمی نین آدی وارایدی نه ده اوشاقی نین .

بو ایشه حئیران قالیب اعتراض ائدینجه بیلگی سایا را باخیب دئدیلر :

" سن ائله بیل قاریشدیریب سان . سن دییه ن بیر آیری آدام ایدی کی زیندانا گلدیک دن ایکی آی سونرا اؤله رک قبری ایرانشهرین قبریستانلیقیندا، یئتمیش یئددینجی سیرادا دی."

دونیا پولادین باشینا دولاناراق دینمز دانیشماز چانتاسینی گؤتوروب یئنی بیر کیم لیک له دیشاری چیخدی. جیب لری بوش و کیمسه سیز قریب بو اینسان ، اؤزونو بیر آن دا او قَدَر یالنیز و یازیق حیس ائتدی کی ایره لی گئتدیک جه باشی گیجه لر کن یئریمه یه ایمکانی اولمادی. آزجا دوروخوب اؤزونو تاپارکن زرگربازارین آدرسینی سوروشدی . گؤزونون تیکه جه یی تکجه بیر عقیق قاشلی قیزیل اوزوگ ایدی کی اونو ساتماقلا بیر تَهَر یولونو توتوب یوردونا دؤنمه لی ایدی. اوزوگو ساتیب یولا دوشمه دن اوّل بیر تاکسی توتوب گئتدی قبریستانلیغا و مزارینی آراییب تاپاراق اؤزونه بیر فاتحه وئردی.

پولادی قات قاریشیق فیکیرلر آز قالا سئفئه ائدیردی کی اؤزونو اُتوبوس لا کرمانا یئتیردی. افشین ین فیکری و اونون اَلی ایله نئجه اَزیلدی یی یادینا دوشه رک اوره یی آز قالا پاتلیردی.

کرمان دا چتین لیک له جان یولداشی سییاوشین ائوینی آرارکن ، قارا گؤزلو ، قره شین و اوجا بویلو بیر قادین قاپینی اونون اوزونه آچیب باشی آچیق اولدوغونا گؤره ، اؤزونو قاپی آردیندا گیزله دیب اونون کیم اولدوغونو سوروشدی. پولاد او قادین ین گؤزلرینه باخارکن سییاوَشیین گؤزلری نظریندن کئچدی:

" حاجی پولادام . سییاوشین دوسلاریندان . گلمیشدیم خودافیظ لی یه ."

بونو ائشیدن قادین ، هئچ چکینمه دن پولادا خوش گلدین دئییب بیله سینی ایچری آلدی. آنا سینی سسله رکن اونو قیخ لیق فرشلر و مُخدّه لر له دؤشن میش بیر اوتاقا کئچیرتدی. پولاد

اؤزونو تاپانا سییاوشین آغ بیر چک آناسی کی قیزی اونوعزیز سسلیردی ایچری گیره ن کیمی اونون آیاغینا دوردی و بو آن دا باشی گیجه له رک زورگوج ایله اؤزونو ساخلاشدیریب اوتدی یئره . عزیز دئدی:

" صفا گتیریب سیز. سییاوش سیزدن او قَدَردانیشیب کی سنی گؤرمه سه م ده بیر آنا کیمی قایغی نی چکیردیم . سییاوش سنی قارشیلاماق اوچون ایکی گون بوندان قاباق یولا دوشسه ده ماشینی یول دا کیچیک بیر قضا کئچیریب سنی گلیب تاپانمی ییب. دونن دن دی ائله تئلفون ائدیر کی سن گلیب چیخیب سان یا یوخ ! "

عزیز بو آندا قیزی رعنانی چاغیریب تئزراق چای و قلیان گتیرمه سین ایسته دی. سونرا سسلندی :

" هم ده سییاوشه بیر زنگ آچ و حاجی نین گلمه سین دئه ."

رعنا چای و میوه گتیردیک دن سونرا ایکی قلیان دا گتیریب اوتوردو آناسی نین یانیندا . پولادین گؤزلری یئنی بیر کره رعنانین باخیشی نا ساتاشارکن ، دونیا قادین لاریندا اولان بوتون گؤزل لیک لری اونون معصوم و گولر اوزونده گؤردی. او قوچ پولاد اولدوغو گونلری یادا سالیب بیر لوطی کیمی قلیان چکمه یی اونودماغا خاطیر، بیر آن یومروقلاری دویونلن دی.

رعنا سوفره آچیب یئمک ایچمک حاضیرلایاناقَدَر اونو یاتاق اوداسینا کئچیریب دوش توتوب دینجه لمه ین ایسته دی . پولاد حامام دان چیخیب جانینی قورولارکن بیله سینه حاضیر لانمیش یئنی جه ایلک چاماشیر لاری اَی نینه گیریب تزه بیر کؤینک و پیژامه ده گؤروب ، اَیین باشینی بوسبوتون دَییشدی. آزجا اوزانیب دینجین آلینجا ، بیله سینی ائله یوخو آپاردی کی شام یئمه ییه اویاندیرسالاردا اونو یاتمیش گؤروب داها سس له مه دیلر. سونکی گون ناهارا یاخین ایدی کی گؤردویو بیر کابوس لا دیکسه نیب یوخودان دوردی. او یوخودا اؤز قبرینی گؤره رکن ، اَل ده بئل قبرینی قازما ق دا ایدی کی داش لار و سال لار آلتیندا بیر اسکلت گؤروب نه قَدَر باخسادا اؤزونه بنزه دن مه دی و اَل آتدی جومجومه سینی گؤتوره کی گؤزلری نین بوشلوغوندا ایکی بؤیوک ایلانین اونا ساری بویلانیب داشلانما سی ، پولادی

قورخودوب آییلتدی. ندنسه اوایلان لارین گؤزلری افشین له افشانه نین گؤزلرینه اوخشاییردی و آییلسادا یئنه بدنی تیتره ییب اَسیردی.

رعنا پولادین پیل له لر ده اوتورماسینی گؤرونجه اونا ساری گئدیب ناهار یئمه ک اوچون اونلارا قاتیلماغین ایسته دی. رعنا اونوبو تَهَر کئف سیز و رنگی قاچمیش گؤردوک ده دئدی :

" گوجونو توپلاییب آللاها توکّل ائت کی کیمسه تقدیر له ساواشا بیلمز. یئنی بیر باشلانیش او چون قدم گؤتور و اودو سویو ، تورپاقی و اَسَن یئل لری بوتون وارلیقین لا حیس ائت و قیزین سئوگی " نی دوشون . سییاوش سندن بیزه او قَدَر دانیشیب کی حدّی یوخ دی."

" ایندی کی بئله دی سییاوشین بو کئف ده غم غوصصه یه باتماسیندان دا منه دئه . اؤزون دن و کئچمیشین دن منه هئچ نه دئمه ییب.آممآ گؤزلری سانکی ایل لرجه آغلاییب دی. هم مه شه ائله توتقون و پوزقون دور؟"

" او چکن دردی داغ چکسه یدی اَریمیش دی. نئجه دییه ر لر غم، غم اوسته یاغیب بیله سینه . ایران عراق جنگینده بیرجه اوغلونو شهید وئریب خانیمی دا دِ پرسییونا گیره رک اینتحا ر ائدیب دیر. اونو دونیایا باغلایان تکجه بیر زاد اولسادا آنام لا منیم وارلیقیم دیر. "

" من دن داها نه لر دئییب ؟"

" سنین دلی سوولوغوندان . هم ده گوناه سیز یئره حبیس یاتاراق یئددی ایل تامام بوتون کئچمیشین دن خبر سیز قالماغین دان . حتتا دئییب کی سن ، سن دئییل سن . .."

" باشا دوشمه دیم . نئجه یانی من ، من دئییله م ؟"

" یاخشی بیلمیرم .شاید ده منظوری اوایمیش کی زیندان سنی سینیخدیریب دی. گئنه سن سن کی دوام گتیریب سن . یوخسا کیم اولسایدی ایندی یه جان یوزدفعه کفن چوروتموشدی."

رعنا نین سؤزو هله بیتمه میشدی کی پولادین حالی قاریشیب بدنی دوشدو تیتره مه یه . آممآ آز سونرا اؤزونو توپارلارکن رعنا یا باخدیقدا دوروخدو :

" سن دوز دئییر سن، نه من و نه سییاوش داها کئچمیش ده کی آداملار دئییلیک . ایسته سک ده بئله اولا بیلمه ریک .

آمما سن نئجه ؟ همان آدام سان کی وار ایدین یا سن ده همان آدام دئییل سن؟ دانیشیقیندا دنیز لر قَدَر غم دالغاسی واردیر و گولر اوزون ده گیزلی بیر سیر. باخیش لاریندا اوچان سئویج گؤیر چین لری ، سانکی چنلی دومانلی بیر توزاناق دان چیخمیش کیمی دیلر. "

رعنا گؤز یاشلارینا حاکیم اولمادان پولادین گؤزلرینه دالیب گولومسه سه ده هیچقیرتلی بیر آغلاییش لا اوندان آیریلدی. پولادین اوره یی بو گؤرونوش له بام باشقا بیر تَهَر اولاراق جوانلیق دا تجربه ائتدی یی عشق دویغولاری نین آلاوینی یوخ آمما ایشیلتی لارینی خاطیرلادی. اؤزونو رعنایا چاتدیریب تسلّی وئره رکن دئدی :

" بو گؤز یاشلاری ، سنین هله سن اولدوغونو آنلادیر. بیر آدام آغلایا بیلیرسه یعنی هله اینساندیر. "

" زمانه هره نی بیر جوره آغلادیر . من ده ائله سنه و سییاوشه تای بیری یه م. بیر قادین ین بخت اولدوزونون سؤنمه سی ده ائله کیچیک یارا دئییل . یالنیز لیق ، آجی لیق و آجیمالار اونودولان بیر زاد دئییل لر. "

" دئمه میش ده سؤزونوآنلاییرام . آتام اؤلدوک ده ، آنام اوننان سورا ایل لر یاشاسادا ائله او آندان اودا اؤلموش ساییلیردی. "

" آمما قادین لارین کؤنولو گول یارپاقین دان اینجه اولسادا ، سؤکوب دیده ن تیکانلاری دا واردی. هامی دا ائله سنین رحمتلیک آنان کیمی ایلقارلی وفالی چیخماز . "

پولاد گولومسه رکن رعنانین اوزونه بیر اُووج سو چیله رکن دئدی :

" اؤزگه لر له هله ایشیم یوخ . آمما سنین گول لر کیمی عطیرلی روحون ، منه بیر گولو یوخ گولن بیر گولوستانی خاطیرلادیر و آنام دا دویدوغوم ووقاری. گؤزلر یالان سؤیله مزلر و سنین هر باخیشیندا ، چؤل چیمن ده بیته ن آل الوان گول لری گؤرورم کی ذاتَن تیکانسیز دیلار. "

" سن یوخودان دوراندان، احوالاتین چوخ دَییشیک دیر. رنگین قاچیب و ال لرین تیتره ییری. سببی نه دیر ؟"

" یوخودا ایکی ایلان گؤردوم . بیری نین گؤزلری لاپ افشانه نین گؤزلری ایدی. "

" افشانه کیم ؟"

" حیات یولداشیم . گؤزلریندن اودپوسکورووردی وندنسه اونو دوشوندوک جه حالیم بوسبوتون دَییشیلیری."

"گوجلو اول ! گوج دن گوج دوغار و کیشی یه صبیر یاراشار. هر زاد دوز ه لن دی. فقط بیرآز دؤزوم لازیم دی."

رعنا پولادین حوزون لی و چوخورا دوشموش گؤزلرینه باخیب باشینی آشاغی سالاراق سوسدو و گئتدی اوتاغا . پولاد دا ایچری گیریب عزیزه سلام وئره رکن کئچدی سوفره نین باشینا. یئمک ییه رکن گؤزلری ساتاشدی بیر عَکیزه کی سییاوش له آنا باجیسی نی مکّه ده گؤستریردی. بو عکیز اونا کئچمیشی خاطیر لاداراق آناسی نان حجّه گئده ن گونلری یادینا دوشوب دولوخساندی. هم ده پیچاقی یادینا دوشدو کی مکّه یه گئتمه میش اوزه رینده یاحسین یازدیریب آند ایچمیشدی کی فقط اؤز آبیر و ناموسونو قُوروماق دان اؤتور اونون ضامینی نه فیشار وئریب لات دیقی بیر یوللوق قویا یئره .

پولاد او زامانلار بارماق ساییین دان آرتیق گؤزله ووروللسادا ائولن مه یی دوشونمه مک اوزره ، بوتون سئویب سئویش دی یی قیزلاری گؤزو گؤره رکن بخت ائوینه آپاریردیلار و بو درد لر یاندیریجی زهر کیمی اوره ییینی دئشسه ده ، یئنه ده بو آجی لاری اؤز ایچینده داشی ییب او قیزلارا بیر ضرر وئرمزدی. سرباز چی لیق دان قاییداراق بازار ایشینه قاتیلیب مکّه یه گئتمک له ، کئچمیشین دن فاصیله آچیری. داها پیچاق چکیب بوی دئمه یی قویور یئره و الکل قوخویان ضیافت لردن کنارا چکیلیر .قوچ پولاد، حاجی پولاد اولماقلا حیات طرزینی بوسبوتون ده ییشیره ک هر ایش ده آللاهین رضاسینی دوشونور. تا کی بیر گون قدیم دوستو افشین اونون یانینا گلمک له ، ایسته ییر کی بیله سینه بیر ایش تاپسین . افشین ین بیر نئچه گون گلیب گئتمه یی نن اونودا اؤزو کیمی ناماز قیلان ، آللاهدان قورخان و کئچمیشین دن توبه ائله میش گؤرورو . بو اوزدن ایسه اونو اؤز توکانیندا بیر گؤزه تچی کیمی اوتوردوب بانک ایش لرینی اونا تاپشیریری. بیر ایل کئچدیک دن سونرا ، اونو دوز ، امین و باش آشاغی گؤروب ، آیلیق معاشینی آرتیراراق داها دا آرتیق جا اؤز قانادی آلتینا آلیر.

پولادین مشتری لریندن چوخو قادین اولماغا گؤره ، توکانا قیز گلین گلر کن افشین دیشاری چیخیب اونلار گئده ن دن سونرا ایچری گیره ردی کی ان بو عادت پولادین اعتیمادینی اونون ناموس لو دَ بَش دی بینه داها چوخ جلب ائده ردی. مشتری لر ایچره بیر آنا بالا دا وار ایدی کی چوخ حیالی و محجوب نظره گلمک له ، قیزین ماوی گؤزلری و ساریشین صیفَتی ایسته ر ایسته مز حاجی نین قلبین ده بیر محبت حیسّی اویادیردی. هردن ده او قیز گؤز آلتی اونا باخاراق گولومسه مه یی ایله لاپ اوره یینده یئر آچیردی. حاجی پولاد بو اوزدن افشین له دوستجا دانیشاراق اوندان ایسته دی کی بو قیزین عائیله دورومویندان بیر خبرلر اَله کئچیرتسین . سونرا آناسینا دا مصلحت ائتدی کی آناسی یئتیشیب یئتیرندن سونرا ، گؤیول دن او ایشه هئچ راضی اولماسادا پولادین ائتدی یی ایصرار اوزره او قیزا ائلچی گئتدی.

بیر آی ایچره ائوله نیب توی ائده ر کن توکانی افشینه تاپشیریب خانیمی افشانه ایله بال آیی اوچون کربلایا گئدیب ایلقارلارینی امام حسین ین بارقاهیندا بیر داها تَزه له دیلر .

یوردا دؤنوب اورتاق حیات لارینی باشلارکن افشانه پولادا او قَدَر محبت و سئوگی گؤستریردی کی بیر لحظه حاجی نی پوزقون و یورقون گؤرنده آز قالا اؤزونو اؤلدورووردی. پولادین باشینی دیزینه آلیب او قَدَر اونواَزدیریردی کی بلکه بوتون کدر لر ینی اونودموش اولا. بئله لیک له اونلار شن بیر یاشام سوره رک " سئوگی " آدلی بیر قیز صاحیبی اولورلار . بئله لیک له آرادان سگگیز ایل کئچه رک سئوگی نین یئددی یاشی تامام اولدوق دا اونون دوغوم گونو اوچون بیر جشن توتوب کئف لرینه کئف چیخمیری. آمما ندنسه آز کئچمه دن ، تقدیر اونون حیاتینی ائله آلت اوست ائدیر کی تکجه بیر داهادا قیزی نین گؤزلرینه باخماق اوچون یئددی ایل هیجرا نی، عذابی و عقرب لی یاتاق لاری زیندان حوجره لرین ده تاب گتیرمک له اینتحار دان چکینیری. ایندی ده سونو بللی اولمایان بیر یولون موسافیری اولموشدی. حتتا اؤزو اؤز قبری اوسته گئده رک جعلی بیر سیجیللی ایله صاباحا دغرو قدم آتمالی ایدی. اؤزل لیک له رعنا نین " سن ، سن دئییلسن " دئمه سی لاپ اونو داغیتمیشدی. رعنانین اوزون قارا ساچلاری چی یین لری اوسته تؤکولسه ده ، حاجی پولاد باخیش لارینی

گیزله دیب سئیر ائتمک دن چکینیردی. کربلادا کی ایلقاری یادینا دوشوردی و عشق ، اونو قورخودوردی.

او گونو سیاوش گئژ گلیب چاتسادا آخیردا گلدی و ایکی یولداش بیر بیر لرینه ساریلیب سؤز صؤحبت لری اوجالدی :

" گلمیشدیم دالینجا آممما حئییف کی یئتیره نمه دیم . سنی بیر داها گؤرمه مک دن چوخ قورخوردوم . نییه کی بیلدی ییم بیر پار سؤزلر وار ایدی کی گرک سنه آنلادایدیم . سیجیللی نین ده قضیّه سینی ائشید ه رک لاپ اوزولدوم . شَهَره چیخیب دولاشماغا نه دئییر سن ؟بوردا دا گؤزل آزدئییل. هم ده بیر توکانا باش ووراق کی نئچه گون دی باغلی دی. خوی ، تبریز و آذر شهر فرش لریمه ده بیر باخ و اونلاری کرمان دا توخونان فرش لرله بیر توتوشدور.

سیزین خالچالاردا طبیعتین الوان لیقی باشاردیقجا گؤزه گلسه ده بیزیم خالچالاردا آممما کَویرین گونشی گؤرونور. "

کرمانین پاییز گون لری نین بیر ی ایدی و آخشامی خییابان لار دا گزیب دولانماق ، نئون لو توکانلارین قاباغیندا دایانیب ویترین لره باخماق و بیر پارا ماغازا لارین یئنی جه شکیل تاپمالاری کی چئشیدلی فیلم لر ساتیب یا کیرایه وئریردیلر و جوره به جوره تئلویزیون ، موبایل و اینترنتی شیرکت لرین ووجودا گلمه سی بیله سینه عجیب گلمه سه ده ایتیرمیش ایل لری نی خاطیر لاییردی. ماشین لارین مدلی دَییشیلدی یی کیمی خلقین ترپه نیشی و گئییمی ده او قدر فرق لی اولموشدی. خورما آغاجلارینا گؤز تیکه رک دوغما یوردوندا کی سؤیود لر ، قره آغاجلار و قَلَمه لر یادینا دوشوب قلبیندن کیچیردی کی کاش بو آندا دوغولدوغو خوی شهری نین چاررراهیندان کئچه ردی و مقبره یه ساری آددیملایاراق دؤنه ردی کوچه لرینه . بو خیال لاردایدی کی سیاوش اونو بیر بوتیکه چکیب ایصرارلا بیله سینه یئنی کت شالوار، آیاق قابی و آیری پالتار لار آلدی. بیر سلمانی یادا گئدیب پولادین ساچلارینی مرتب ائتدیردی و بئله لیک پولاد اوزگؤزونه صفا وئردیک دن سونرا اوجا بوی بوخونو و مردانه سیماسی نان حیس ائتدی کی سانکی یئنی بیر دونیایاآیاق باسیب دیر.

پولاد ، سیاوشین توکانیندا اوتوروب اوننان دانیشاراق اوتانجاقدان قیزارمیش کیمی ایدی :

" سنین بو محبت لرین منی سئویندیرسه ده او قَدَر ده عذاب وئریر. کاش کی ائله کؤهنه پالتارلاریم لا گزیب دولاشاردیم و اوزونه باخدیقدا هئچ واخت اوتانمایایدیم .سؤز وئرمه لی سن کی هرنه خَش لی ییب سن قیرانینا جان آلاسان ."

" کاش منی دوغرام دوغرام ائده ردین آمما بئله بیر دوروم دا بوراخمازدین . نییه کی سن اگر منیم یئریمه اولسایدین محبتین منه یوزقات آرتیق اولاجایدی. بونلار نه سؤزدی کیشی ؟اوغلومون روحونا آند ایچه رک سنی بو دولاشیق وضعیت دن قورتارماق اوچون اؤز ویجدانیما سؤز وئرمی شه م ."

بو آندا ایدی کی هابئله سییاوش قلیانی بوراخیب اَل آتدی جیبینه و اوچ عکیز میزین اوستونه قو یاراق پولاد گؤروب تعجب لند ی و دینمز دانیشماز بیر نئچه آن دوروخارکن باشی نین گیجه لمه سی چوخالدی :

" بونلار منیم دوسلاریم. هره سی واختیندا اؤزونه بیر ای ییت. آمما ندنسه زمانه بونلارادا اثر قویوبدور و چوخ دوشگون گؤرونورلر. عؤمور تیرئنی منی آیاقلایان کیمی سانکی اونلاری دا اَزیب کئچیب دیر."

سییاوش پولادین قیزارمیش گؤزلرینه باخاراق دئدی :

" سنین حَققینده بیلدی غیم چوخ شئی لر وار. روشوت ییه ن و اؤزلرینی پولا ساتان اینسانلار بعضی یئرلرده مقام – منصب صاحیبی اولاراق ، هرنه اَل لرین دن رذالت گلیردی سنین حاققیندا ائدیب لر. ایش لر باشی دا افشین ایدی. گیزلینجه سنین ماشینین دا اویوشدوروجو و سیلاح گیزله درک سنی شیطان لاییب اَله وئره رک باشاردیقجا دا سنی محو ائتمه یه چالیشیب دیر. اؤلومون اوچون ساختا سَنَد لر جورله یه رک ، یئنی بیر کیم لیک و دوسیه ایله سنی دوستاق لاردا آغیر بیر دوروم دا بوراخیب دی."

" ائویم دن اوشاغیم دان نه خبر؟دوسلار نئینه ییرلر ؟"

" ایذین وئر چو خدا دانیشماییم . حالین خوش دئییل . "

" سن ده منه حقیقتی آنلاتمایاجاق سان پس کیم آنلاداجاق ؟ دووارلار داش لار یا کی ساتقین آدام لار ! منیم اوچون قورخما . هرنه بیلیر سن دئه . صاباح یولا چیخمالی یام و گرک کی هر زادی بیلمیش اولام . "

" سنین ائولی لی یین ده ائله بیر توزاق ایمیش. وار دؤولتی نی اَله کئچیرمک اوچون بیر نقشه ایدی. "

" اولا بیلمز . افشانه بیر بیاض ملک ایدی. مهربان و جان یاندیران . بَیه ایندی نه اولوب کی ؟ "

" سنین اؤلوم دامغاسی یئمیش سیجیللین له احصار وَرَثه چیخارداراق بوتون وار یوخونا صاحاب اولاراق قیزین سئوگی نین ده وکالتین آلیب هر زادی آدینا کئچیره رک قویوب گئدیب تهرانا . هم ده ... دور گئده ک ... ایندی شاما منتظر دیلر. "

" هم ده نه ؟ من دن هئچ نه گیزلتمه . آدام بیر اوچوق دامین آلتیندا بَیه قرار دی نئچه دفعه قالا ؟ افشین دن نه خبر؟ "

" قو هوم اَقرَبان و دوسلارین دا سنی اؤلموش بیلیب آدین گلدیک ده سنه رحمت اوخویورلار. افشانه ده اَره گئدیب . افشین ین خانیمی دیر ."

" پس قیزیم سئوگی ؟ "

پولادین دیلی توتار توتماز سئوگی نین آدینی چکسه ده بیله سینه تشنّج گلیب دوشدو اَسمه یه . اونوتئز اورژانسا گؤتوروب ایینه داوا گوجو ایله حالی اؤزونه گلن کیمی قایتاردی ائوه .

پولاد ین آیاق اوسته دورماغا گوجو اولمادان گیردی یاتاقینا . سونرا سییاوَش ین اَل لرینی اَلینه آلاراق رعنا نی سوروشدو و سییاوَ ش باشلادی اونون قضا قَدَرین دن دئمه یه :

" رعنا نین کئشمَکئش لی بیر یاشامی اولوب دور. اَری جیبهه ده شیمیایی اولوب آیلار بویو اونو خسته خانالارا چکیب دی. سونون دا دا اونو اَل دن وئره رک حامیله قالدیغی بیر اوغلان اوشاقینی دوغورارکن اوشاقی دا یئدینجی گون اکسیژن چاتیشمامازلیغی اوزره اؤلموشدی. او گرک اَرین دن حامیله قالمایایدی کی دوکتور لار اوّلدن ائله بَبه یین ناقیص اولماسینا امین ایدیلر. آمما دونیادی دا ، اولمویان ایش لر گؤرور سن آدامین باشینا گلیر. "

پولاد یئنه قیزی سئوگی دن خبر ایستیردی توتا کی یئنه حالی کورلانیب دیلی گلمز اولدی. بو حال دا سیاوَش هر نه اولور اولسون دییه رعناداندان ایسته دی پولادا بیر مُرفین ایینه سی ویرا .پولاد کی یاری آییق یاری یوخودا ایدی او نا گرچک لری بئله آنلاتدی :

" منی قانا قویورسان حاجی! آمما ایندی ده دئمه سه م آخیردا گرک دییه م . گؤردویومه گؤره شاید اون بئش یاشی اولا. افشین له افشانه نین چیرکین حیات لاری اونودا پوزوب سینسی دیب دیر. ساغلیقی یئرین ده اولسادا سئچدی یی یول دوز دئییل . اونو تاپیپ سنه تاپشیرماق منیم بوینوما ... سن نیگران اولما ..."

سیاوش دانیشاراق پولادی دا یوخو آپاردی. اؤزوده یورقون و یو خوسوز ایدی. باشینی آتدی یئره یاتسین کی رعنا یا تاپشیردی پولادا گؤز اولا . پولاد یاتسادا اؤز – اؤزونه اوجادان دانیشیردی آمما رعنا آنلاملارینی هئچ آنلامیردی. فقط اونون چکدی یی آغیر نَفَس لردن و یئرینده چیرپی نیب چابالاماسیندان ، بونو آنلیردی کی قورخولو کابوس لار ایچره اَل آیاق چالیری.

پولادین بو دورومو سگگیز دوققوز گون دوام ائده رک یوخودان آییلساداآنجاق او، تووالئته گئتمک قَدَر اؤزون ده گوج حیسّ ائدیردی. دوکتور لار باشی اوسته گلیب سِرُم آلتیندا قالاراق سیاوَش له رعنا اونو هئچ تک قویموردولار . تا کی بیر گون پولاد اؤزونو توپارلاراق آزجا حالینی یاخشی گؤروب آیاغا قالخارکن رعنانی گؤردو کی ساچلاری یاناقینی اؤرته رکن اونون باشی اوسته ، اوتوردوغو یئرده یوخلاییب دیر. اونو آییلتمادان دیشاری چیخیب ووجودوندا بیر یونگول لوک و ساغلام لیق دویدی. پولاد ائوین باغچاسیندا بیر نئچه دقیقه قدم ووراراق بیر دن گؤردو رعنا اونو ایزله ییری. اونا یاخینلاشیب دئدی :

" بیلمیر ه م کی نئچه گون دی یاتاق دایام آمما هر آییلدیقدا ، یا سنی ، یادا سیاوَشی باشیم اوسته گؤروب سیزه وئر دی ییم بو قَدَر آجی یا اؤزوم ده ناراحاتام . منی اؤز عائیله زدن بیر ی بیلیب بو کئف ده محبتیز اوچون دوغوردان ساغ اولون . من بوتون سئودی ییم گؤزل لری واختیندا ایتیر سَم ده بو دفعه سنی اَل دن وئرمه یه هئچ نیّتیم یوخ دور. سنی سئویره م رعنا . اگر ده اوره ک ایسته ییمی بو کئف ده جسارت له دئییره م ، منی باغیشلا. سئوگی گوناه دئییل .

سن ده سئویرسن اگر دورومو سییاوَشه اؤزوم آچیقلاما لی یام . آمما ایندی یوخ . قیزیم سئوگی نی تاپیپ افشین دن ایتیقامیمی آلاندان سونرا ، اگر بو آرادا اؤلمه یه م و قالام ، یقین بیل کی سن دن باشقا کیمسه منی بو دونیایا باغلایانمایاجاق."

رعنا اوتانجیندان یاناقلاری قیزاراراق گؤز اوجونان پولادا باخیب اونودا اؤزو کیمی پؤرتولموش و اوتانجاق گؤردو .حیس ائتدی کی پولادین جوابیندا بیر سؤز دئمه سه او بیر داها باشینی قاغزاییب اونون اوزونه باخانمایاجاق . اؤز اوره یی و دویغوسونا باخدیق دا ایسه ، پولادی جان دان سئودی یی بیر وارلیق گؤروب گولومسه دی :

" ندن بیر داها قادین لارا اینانماق ایستیر سن ؟ سن کی بیر قادین اوزون دن یاشامینی اؤلوم پنجه لرینده آز قالا ایتیریر دین فیکر ائله می سن کی یانیلیرسان ؟ "

" من بیر قادین اوزره یوخ بلکه بیر خیانت اوزون دن آجی چکیره م . خسته یاتدیغیم گونلر ده هردن باشیم اوسته آغ قانادلی بیر مَلَک گؤروردوم و هئچ اراده م اولمادان ، ووجودوم کوره ده کی دمیر کیمی اود توتوب یانسادا ، رحمتلی آنامین بیر سؤزو هئی یادیما دوشوب منی دوشوندوروره ک اؤزومه سؤز وئرمیشدیم کی بو دفعه عشقیمی گیزلت مه یَم ."

"بَیه او نه دئمیشدی کی بو جان قمارییندا سنی بو قَدَر دوشوندوروردی ؟ "

پولاد گؤز یاشلارینی توتانمادان بیر آلما آغاجینا دایاناراق دئدی :

" او دییه ردی کی جان وایینا قالان بیر انسانین اوره یی اونا یالان دانیشماز. او آنلاردا انسان دویغو لاری بیر بولاغ کیمی چاغلاییب آخاراق دورولوق و صاف لیق دان باشقا هئچ نه اوندا گؤرونمز. بو واخت لاردا نه یی حیسّ ائت سن اونا اینانمالی سان !"

رعنا بارماق لاری نان اونون گؤز یاشلارینی سیله رک دئدی :

" پارچالانمیش اوره ک لرده هایلادیلار. یاشاییش دا چوخلی درده و کدره اوغراسام دا جانا دیدوقدا هئچ واخت عاغلیما یوخ اوره ییمه قولاغ آسارام . محبت بیر زاد دیر کی اونو گیزلت مک اولمور. سنی سئویره م پولاد !"

پولاداونون سئویج دولو گؤز یاشلارینی گؤره رکن دؤزه بیلمه دن جانینا دوشه ن لاوغا نان گئتدی کی تک باشینا، بیر آز داها دوشونمک اوچون دینجه لسین

.گونلر گئچه رک پولاد اؤزونو قیوراق و سالیم حیس ائتمک له اراده لی بیر سایاقدا گله جه یه ساری آددیملاماق اوچون آیاقلاریندا گوج دویوب و بیر گون ویداع لاشماق قارینا گلدیک ده سیاوش دئدی :

" سن ، من سیز بیر یئره گئتمه یه جک سن . ایلک ایشی میز گئدیب بیر ایستیشها د دوزه لتمک و وکیل توتاراق سنین اصیل کیم لی ییني بیر داها اؤزونه قایتارما لی ییق . "

پولاد سیاوشین بو کئف ده دوسلوغونا حئیران قالیب هئچ نه دئمه دن سوسدی و صابا حی گؤزله دی. سون کی گون عزیز ، ائولادی سیاوشی قوینونا باسار کیمی پولادی دا بیر آنا سئوگی سی نن باغرینا آلیب اونلارا خئییر دوعا ائتدی. رعنا دا پولادین گؤزلرینه گؤز تیکه رک دامجی – دامجی آخان گؤز یاشلارینی گیزلت مک ایسته سه ده اونلارلا خودافیظ له شرکن

هیچقیرتی ایله آیریلیب باشین قویدی عزیزین چیی نینه .

پولاد لا سیاوش یوللاری سورعت له گئری ده قویوب تهرانا یئتیردیک ده پولاد دؤنوب دئدی :

" منجه سئوگی نی قورتارما دان خویا گئتمک ، بیله مه بیر جوره غیرت سیز لیق گلیر . کیشی لی یه یاراشمایان بیر زاد و قایغی سیز بیر آتا اولماق کیمی. منه ایذین وئر بیر پارا ایش لری بیتیریم حاجی !"

" سن فیکر ائلیرسن سنین قلبین ده کئچن لری من بیلمیر ه م ؟ یارالی اوره ییں دن آخان قانلارین شیریلتی سینی دویورام آمما اؤنجه سنین قانون قارشیندا وارلیقین و یاشامین اوزه چیخمالی دی. هر زادین فیکرینی ائتمی شه م و مولا علی نین ذولفَقارینا آند ایچیره م کی خوی دان قاییتدیقدان سورا ، سن نه دئسه ن او اولا ."

پولاد اوره ک قانینی اودارکن دینمز دانیشماز گئجه نی سیاوَش له بیر لیک ده فیروزه آدلی بیر هتل ده کئچیریب سحری حسابلارینی اؤده مک ایسته رکن صاندیق باشیندا کی گنج بیر کیشی دئدی :

" سیزدن پول آلماغا ایذنیم یوخ دی. حسابیز اؤده نیب دی."

هر ایکیسی بو ایشه مات قالاراق کیمین اؤده مه سینی سوروشدولار کی دئدی :

" هتل ین مدیری. دئییردی پولاد لا چوخ قدیم دوسلوق لاری وار دی. "

پولاد اونون کیم اولدوسونو سوروشاراق او هئچ نه دئمه دن ،بیر تئلفون آچیب گؤزله مه لرین ایسته دی.

پولاد لا سییاوَش رستورانا کئچیب بیر چای ایچَنه ، بیری نین اونلارا ساری گلمه سین گؤردولر . پولاد دقّت له باخیب اونو تانیدیقدا گؤردو اسکی دوستو " ماحمود " دی . اؤپوشوب گؤروشوب اوردان بوردان سؤز آچارکن ماحمو د دئدی :

" تهرانا کؤچمه ییمیز کی یادیندادی ؟ ائله او کؤچمک ایله بیر یوللوق بوردا قالمالی اولوب قدیم یولداش لاردان خبر سیز قالدیم . آنجاق بیر گون خویا گئدینجه ائشیتدیم کی اؤلوب سن . حتمن منه گوله جک سن ! آممابو سؤزی هر آغیزدان ائشیدیردیم . دئمک کی یالان ایمیش . دونن سنی گؤردوک ده گؤزلریمه اینانماسام دا آممابَیه قوچ پولادی اونوتماق دا اولار می؟

قیرقی کیمی ساواشیب پیچاغین دان بیر شَهَرین حساب آپاردیغی پولادی دا اولار کی بیر دوستودا تانی مایا ؟"

" سؤیود آغاجینا چیخیب لاپ اوجا بوداق دان زلزله بولاغینا شیرجه ووروماغین هله یادیم دادی. مئیخانادان چیخیب کئف لی – کئف لی گئجه لری اوخوماغیمیزی دا هله اونوتمامیشام . آممازامان هر ایکی میزی ده دَییشیب . نه من او قوچ پولادام نه سن او ماحمود فیروزه . فیروزه کی اونون گؤزل لی یین ده شَهَرده بیر قیز یوخ ایدی. آممانئینه دین؟ بیله سین آلدین یا کی ائله ائله اوندان دا هتل اوسته قویدوغون بیر آد قالیب دی ؟"

" بولوردون کی بوتون عشقیم فیروزه ایدی و ایندی ایللردی کی حیات یولداشیم دی. بو گئجه نی شاما بیزده سیز کی فیروزه ده سیزی صبیر سیزلیک له گؤزله ییر. هم مه شه دییه ر کی پولادین قورخوسوندان هئچ کس اوناسؤز آتانمازدی ."

سییاوَش اونلارین تورکجه دانیشدیقلاری اوچون بیر زاد آنلامادی آممابولادین آلنین دان سوزولن ترلر دن بیلدی کی آنلاشیلماز بیر هیجان یاشاییر . سونرا پولاد ،گئتدیک لرین دن

سؤز آچاراق ماحمود ائو و جیب تئلفونون نومره لرینی اونا وئره رک سایقی لار لا اونلاری یولا سالدی.

پولاد لا سییاوش ین اون ایکی ساعات لیق بیر یول قارشی لاریندا اولاراق ، تهران کرج اُتوبانی له یولا دوشدولر .

سییاوش یولدا کئچمیشین دن ، اوغلوندان و خانیمی نان یاشادیغی گونلردن و اؤزل لیک له عائیله ایله بیر لیک ده تبریزه گئتدیک لرین دن سؤز آچدی و تبریزه چاتدیقدا هر کسی کدرلی گؤروب توکان بازارین باغلی لیغیندان و خلقین کوچه خییاباندا کی ایزدَحامینا متعجب قالدیق لاریندان سؤز آچدی.سونرا ائشیتدیک لری خبردن غوصصه له نیب خلقه قوشولملارین دان دئدی :

" آلدیغیمیز خبر استادشهریارین ایتگی سی ایدی. بیزده جماعته قاتیشاراق" شهریار" ین طاهیر و ملکوتی بدنی نی شاعیر لر مقبره سینه جان تشییع ائتدیک . هامی نین دیلینده استاد شهریارین شعر ی وار ایدی و هر دیلدن حیدربابایا سلام ائشیدیلیردی. "

پولاد بوسؤزلری ائشیده رک هردن ده جوموردی اؤزاحوالینا و قوچ پولاد اولدوغو گونلری خاطیر لاییردی و محله نین ناموسونو اؤز ناموسو بیلن گونلری. هردن ده الی جیبین ده کی پیچاقا گئدیب اینتیقام دویغولاری اونا یاشام گوجو وئریردی. رعنانین سئویملی گؤزلری و اوزونده کی گیزلی گولوش لری ایسه یادینا دوشوب گله جک اونا قارانلیق و سونسوز بیر تونل کیمی گلیردی.

سییاوَش یورولماق بیلمه دن ماشین سوروردی و تبریزه یئتیره نه کیمی فقط نمار و ناهار یئمه یی اوچون ماشینی سا خلامیشدی. تبریزه چاتدیقدا پولادین اسکی دوسلاریندان بیری "سلیمان " یادینا دوشوب و سییاوَش دن ایسته دی کی او دییه ن یول ایله گئتسین . تاکی پولادین ایسته یی له بیر قاپی نین اؤنون ده ساخلارکن پولاد یئنیب زنگی چالدی. آیفون دان سلیمانی سوروشارکن قاپی آچیلسادا ایچَری گیرمه دن دؤزدی کی بیر ی قاپی یا گله . قاپی اؤنونده سلیمانی گؤره رک اینانیلماز بیر شکیل ده ایکی سی ده توتولدولار . سلیمان ین بیر قیچی اولمادان قولتوق آغاجینا دایانارکن اونا باخیردی و اودا سلیمانا .

" نییه به بو حالدا سلیمان ؟ "

" سن ده داها او پهلوان دئییل سن کیشی ! قیوریم ساچلی و قارتال باخیشلی قوچ پولاد دا داها او قوچ لوق قالمایيب. بو ایللرده نییه به هئچ دئمه ییب سن سلیمان اؤلوری قالیری یا کی ؟ ... هله کئچ ایچری گؤره ک بو ایللری هاردایدین و بو آیریلیقین سببی نه ایمیش؟ "

پولاد ، سییاوش دن ماشینی پارک ائدیب ایچری گیریب آزجا دینجَلمک لرین رجا ائده رک سلیمان دا قادینی نی چاغیریب آیاغینی ایسته دی. قادینی اونون قیچین گتیریب یئرینه سالاراق قولتوق آغاجینی کنار ا قویوب چیخدی کوچه قاپیسینا کی قوناقلارا خوش گلدین دییه .

پولاد ، سییاوَش له سلیمانی بیر – بیر لری ایله تانیش ائده رک ایچری کئچیب بیر چای ایچه رک سؤزسؤزو گتیردی آرشین بئزی :

" جیبهه ده یارالانیب اؤلومه جان گئتسه م ده تکجه بیر قیچیمی ال دن وئردیم . ایکی قیزیم واردی کی مدرسه ده دیلرو خانیمیم د ا دای قیزیم دی. سن نئجه ؟ نییه بو مدت یوخ ایدین . بیر ایکی سری ده خبر توتدوم کی سئر سئفئه سؤزلر دئدیلر . دئییردیلر قاچاق چی ایدی و اؤلدوروب لر... "

پولاد دینمه دن ، بیر آه چکیب آزجا دینجه لدیک دن سورا خودافیظ له شه رک سلیمان دان آیریلاراق خویا ساری یولا دوشدولر .

دونیا سانکی پولادی ، سییاوشی ، سلیمانی و مین لرجه او نسلین اینسانین ، قارقیمیشدی و اینانجی اولان هر بیر شرف بایراقی داشی یان دوز اینسانی ، سرنوشت پیس جوره اَزمیشدی.

خویا یئتیرینجه پولاد یوزلر دفعه اؤلوب دیریلسه ده اوره یی دؤیونوب چیرپینیردی.گؤزلرینه اینانمادان دوغما یوردو خویون هاواسینی جی یَر لرینه چکیردی و کئچمیش ، دالی یا چکیلمیش بیر ویدئو فیلمی کیمی گؤزلرین ده جانلانیب هیجان ایچره چیر پینیردی.پاییز گئجه لری نین اوره ک سیخیجی گونلرین دن بیر ایدی و سازاق وار گوجو ایله آغاجلارین یارپاقینی قوپاریردی.

سیاوش خوی شهرینه یئتیرجک فرمانی آلدی بیر خیابانا ساری و نئچه کوچه دؤندوک دن سورا دایاندی :

" ایندی دییه جک سن سیاوش بورانی هاردان تانی ییر؟ "

" بورا اصلان گیلین ائوی دی. یولو لاپ دوز گلیب سن . آمما نییه بورا ؟"

" تبریزدن چیخاندا زنگ آچیب جریانی اصلانا دئمک له هامی اَقرَبان و سنی سئوه ن و تانی یان همشهری لرین ییغیلیب لار بورا . شهریزین عدلیه رئیسی ده بیر وکیل له بیر گه بوردا اولاجاق لار . گرک کی تئز لیک له اداری ایش لری بیتیریب گئده ک تهرانا . اصلی ایشیمیز هله اوردادی. "

ائوین قاپی سینی چالاراق سیاوشین سسینی دینله ین اصلان ، قیرخا یاخین آدام لا بیرگه، قاپی یا چیخیب پولادی قوینولارینا آلاراق،سلام صلوات لا قاباغیندا بیر قوربان کسدیلر.

دوسلار و قوهوم قونشولار، اونو اؤپوپ گؤزیاشلارینی توتانمادان ،باشلاییر لار اونا توتدوق لاری یاسدان دانیشیب و افشانه نین دؤزمه دن اره گئتمه سیندن . گئجه نی سحره یاخین اوتوروب دانیشسالاردا سحر اولجاق هامی آیریلارکن اصلان دان ایستیر کی اون آناسی نین مزاری اوسته آپارا . اصلان اونون مدرسه یولداشی اولسادا بؤیودوک جه دوسلوق لاری برکی ییب بوتون دعوالاردا ویریب ویریلسالاردا ، هئچ زامان بیر – بیر لرینی تک قویمازدیلار. دعوا لاردا یا محله قیزلاری نین اوستونده ایدی یا کی قمار اوزره . شَهَرده بیر نئچه روسپی ده وار ایدی کی هردن اونلاری اؤز ضییافت لرین ده اوینادیب قوناق ائده رک کئف لی لیک عالمینده دوشَر دیلر بیر – بیرلری نین جانینا .

اصلان بیر نئچه گون شَهَری گزیب بوتون تار تانیش لارلا گؤرو شه رک، حقوقی و قانونی ایش لرده وکیل طرفیندن اؤز سئیرینی سوروردی. هردن ده اسکی دوسلار و قوهوم لارین باغ لاردا وائولرده وئردیک لری ضیافت لره قوشولوب منتظر ایدی کی ایش لر بلکه تئز لیک له بیتمیش اولا .

خوی ون پاییزی یئنه هم مه شه کی کیمی سویوق ایدی و سیاوش اوچون بو سویوق چوخ عجیب گلیردی. کرمان ین طبیعتی له اورانین طبیعتی یئر دن گؤیه قدر فرق لی ایدی . بیر گون

سییاوشی ده گؤتوروب گئتدیلرزلزله بو لاغینا و اصلان تونقال قوروب قیزیشسالاردا بیردن بیره پولاد چیپلاق حالدا اؤزونو ووردی یولاغین سویونا کی اوچ دؤرد متر درین لی یی ایدی و سویو آدامی بوز کیمی کسیردی. شاپپیلتی سسینه سیاوش له پولاد دؤنوب باخارکن گؤردولر کی پولاد شیرین – شیرین چیم مک ده دیر . بولاقین سویو گؤزه – گؤزه درین لیک لردن چاغلاییب قاینار حالدا سویون اوزونه یاییلسادا پولادین هئی چیخیب شیرجه وورماسی قاینار کؤپوک لری ایتیریردی . اصلان اونا آند وئره رک زور بیللاه لا سودان چیخیب اَینی باشین قورولارکن دئدی :

" بوزلو سویون بو تَهَر قایناماسی دا دوغرودان عجاییب بیر شئی دی. "

اصلا ن دا " سن ائله اؤزون ده عجاییب بیر زاد سان " دییه رک هر اوچونو گولمک توتوب یئغیشدیلار تونقالین باشینا .

پولاد " بو چیم مک منه قول لاریم داو بیلک لر ده هله قالان گوجومو خاطیرلارکن اوجا آغاجلارا دیرماشیب گؤی دن ماغاللاق ویریب سویا شیرجه گئدن گون لریمی ده یادا سالدی. "

بیر نئچه گون سونرا ایدی کی اونون گرچک کیم لی یی عدلیه قووه لرینه ثابیت اولدی و ساختا سند لر دوزه نله ین آداملاری آراشدیریب تاپماقی گیزلی پُلیس تشکیلاتینا تاپشیردیلار. پولادین اصیل کیم لی یی صادر اولدی و بو ماجرادا مو جود اولان ایپ اوچ لاری اله کئچیریلین جه افشانه ایله افشین علیهینه ده شیکایت اولوندی.

پولاد لا سییاوش تهرانا گئده رک گئجه نی هتل ده یدیلر کی سئوگی دن آلدیق لاری خبر اوزره پولاد اوزون سییاوشه توتاراق دئدی :

" حاجی جان منه بیر زاد اولورسا سئوگی یه صاحاب دور. اونو بو باتلاق دا ن چیخارتماق منه دوشسه ده آنجاق جان قورتارانماسام سؤز وئر کی اونا ائولاد کیمی باخاسان . بیر ده دوسلوق دا بیر زادی سن دن گیزلت سَم کیشی لیک دن دئییل . اودا او کی رعنانی من دن اسیر گه مه . سئویب سئومک بعضن آدامین اؤز الین ده دئییل !"

سییاوَش پولادین تیتره ر ال لرینی سیخارکن دئدی :

" من هئچ نه یی آنلاماسام دا عشقی و دویغونو یاخشی آنلارام . نییه کی گل ها گل ده رعنا سنی منه تاپشیراراق حیس ائتدیم کی اودا سنی سئویری. ایشی میز بیتدیک ده اونودا دوشه نه ریک قوچ پولاد !ایندی تکجه فیکریم سئوگی نی قورتارماق و افشین له افشانه نی قانون الینه وئریب سنین کئچمیش شوکتی نی بیر داها گئری قایتارماقیم دیر."

پولاد لا سییاوش یاتاقا گیریب یاتماق ایسته سه لرده پولاد ین ذیکری سییاوشی یوخویا وئریب گیزلینجه اَکیلمک ایدی. جان دوستو اصلان دان افشین ین آدرسینی ده بیر تَهَر اله کئچیریب نیّتی بو گئجه اونو گؤرمک ایدی. پولاد ، سییاوشی یوخویا وئردیکده پالتارلارین گئییب ال آتدی پیچاغینا و نیفرت دولو اوره ک له ، هتل دن دیشاری چیخدی. اؤزونو چاتدیردی شیمرانین باغ باغات لی کوچه لرینه و بیر باغین اؤنونده کی ایچینده نئچه قاتلی بیر محتشم ساختمان وارایدی دایاندی. پولاد اَن بیر اویغون یئر سئچیب دووارا دیرمانارکن دوشدو ویلایا. اؤزونوا همالجا پنجره لرین اؤنونه وئره رک اتاق لارین بیرینده بیر ایشیلتی گؤردوکده چیخدی ایکینجی قاتا . دقت له باخدیقدا افشانه نی بیر ی نین قوینوندا گؤره رک صبری قالمایب گیردی ائوه و او اتاقی تاپیپ وار گوجو ایله قاپینی دووارا چیرپاراق افشانه اونو باشی اوسته گؤردو . آنجاق اَلی پیچاغا گئدیب افشانه نی وورماق ایسته یندە گؤزو ساتاشدی سئوگی یه کی آناسی نین یانیندا یاتمیشدی.

پولادین بیر گؤزو سئوگی ده اولسادا اَل آتدی افشانه نین ساچلارینا و اونو دیشاری چکه رک پیچاقی یئندیرمک ایسته رکن سیرتینا بیر تاپانچا دایاندی.افشین گوله رک اونو بوراخیب قیزینا صاحاب دورماغین ایسته دی:

" گئت قیزین ییغیشدیر کی نئشه حالدا گون ده بیری نین قو جاغیندا دی . آمما حئییف کی اونودا باشارانما یاجاقسان . نییه کی او هله قوللاندیغی هروئین ین تأثیریندن چیخمامیش سنین جانین چیخاجاقدیر. خبرینی آلمیشدیم و بیلیردیم کی تئز گئژ دالیمجا گلیب زهرینی تؤکه جک سن ! " پیچاق پولادین اَلین ده قورویان کیمی اولوب گئری یه دؤنه رکن بیر گوللە آچیلدی. گوللە دووواری دئشیب سؤکسه ده افشین ین تاپانچاسیندان دئییل دی. چون او اؤزی ده دیکسه نه رک اویان بویانا باخیردی کی پولاد پیچاقینی بیردن توزارلارکن افشین ین بوینونا

توخونوب دوشدی یئره . افشین بو اوزدن یارالانسادا ، پولادی ایستیردی گوللە له سین کی ، آچیلمیش یئنی بیر گوللە اونو شاشیرداراق گؤردو کی نئچه پلیس اونو دؤوره له دی.

پولاد باخدیقدا دوستو سییاوشی ده گؤردو کی یونیفورم گئیمه سه ده پُلیس لر اونون امرینده دیلر .

پلیس ماشین لاری یئتیریب افشین له افشانه نی توتوقلویوب آپاراراق پولاد قیزی سئوگی نی باغرینا باسیب گؤتوردی اورژانس ماشینی نا . سییاوش ده پولادین قانلی پیچاقی نی یئردن گؤتوروب قاتلارکن قایتاردی پولادا :

" قراریمیز بو دئییل دی یولداش . آز قالمیش دی هر زادی بیر داها یوخ ائده سن . آمما نئیله مک کی قوچ پولادادا ائله بو یاراشیری. سن هتل دن چیخارکن پُلیس لر بو اطرافی گیزلی حالدا کنترل ائده رکن دووورا هله دیرمانمامیش دین کی من ایچری ده یدیم ."

پولادین کی بوتون فیکری سئوگی نین یانیندا ایدی و انون بایقین لیق کئچیرمه سی لاپ بیله سینی اوزموشدو سانکی هئچ نه ائشیتمیردی.

سئوگی نین حالی بیر نئچه گون ایچره یئرینه گلدیک ده، اونو ن اعتیادینی ترک ائتدیرمک اوچون بیر کلینیکه گؤتوردولر. پولاد قیزین دان آیریلماق ایسته مه یینجه رعنانی گؤردو وبیرقادینی کی اوّل اونو تانیماسادا سورا بیلدی کی فیروزه دیر. اونلار سؤز وئردیلر کی سئوگی نین باشی اوسته اولاراق هئچ واخت اونو تک قویمایالار .

آرادان بیر هفته کئچمیش دی کی بیر گون پولاد ، سحری یوخودان قالخاراق قیزی سئوگی نی باشی اوسته گؤروب فیروزه نین سسینی ائشیتدی کی دئییردی :

" سحرلیک یئمک او چون اَل آیاق ائدین کی حاجی سییاوش له ماحمود آج لاریندان آز قالا قیریلیر لار. "

پولاد بو دورومو تعجب له قارشیلارکن سئوگی نی قو جاغینا آلیب سئوینجین دن بیلمیردی آغلاسین یا گولسون .

او گونو هامی لیغان شامی بیر رستوران دا یییه رک سییاوِش رعنانان پولادی اَل اَله وئره رک یئنی بیر یاشام اوچون حاضیر لانماق لارین ایسته دی. سورادا سئوگی ایله فیروزه هره سی بیر

حلقه چیخاریب قویدو لار میزین اوستونه . ماحمود لا سییاوش ده موبارک اولسون دییه رعنانان پولادی نیشانلادیلار. سونرا سئوگی رعنانی بیر آنا کیمی باغرینا باسیب رستوران دان دؤنمک ایسته دیلر. ماحمود گیله یئتیر دیک ده گؤردولر چال چاغیردی و دئمه کی ماحمودون اوغلونان قیزی سورپیرایز اولسون دییه بو شن لیک مجلیسینی ، اونلارین سئوینجی اوچون قوروبلار .قیز اوغلانلار موزیک ین دالغالاری ایله شور سالاراق پولاد لا سییاوَشین ده اویناماق لارین ایسته دیلر.

مجلیس سونا چاتدیقدا ، سییاوش پولادا بیر هدیه وئرمک اوچون هامی نین سوسماسین ایسته رکن جیبیندن عقیق قاشلی قیزیل بیر اوزوک چیخارتدی . پولاد گؤردو کی اؤز اوزویو دی و سییاوشی اؤپه رک اوجادان دئدی :

" باجین بیر ملک اولسادا سن ده چوخ کلک سن حاجی . دوزون دئه گؤروم سن کیم سن ؟ "

سیاوش گوله رک رعنایا گؤزائله دی و رعنا ایره لی گله رک دئدی :

" سییاوش ، ائله سییاوش دی. بیر فرش تاجیری. منیم قارداشیم . آنجاق دولت ده نفوذ لی دوسلاری اولاراق هردن ده سؤزونو یئره سالمازلار . زیندانا دوشمه سی ده بیر تصادف اوزره ایدی کی بیر نئچه گون سونرا اونو بوراخماق ایسته سه لرده سنین دوروموون اونو ن ایلگیسینی چکه رک اؤز ایسته یی ایله اوردا قالمیشدی. "

بو آن دا پولاد اوزونو قوناقلارا توتاراق ، سییاوش وئره ن اوزویو یادیگار اولسون دییه هدیه ائتدی ماحمودا و اونا بوسعادتی یاشادان هامی یا تشکّرلرینی بیلدیره رک سئوگی نی و بوتون جوان لاری اؤز جمع لرینه چاغیرارکن هامی بیر لیک ده اَل اَله وئریب باشلادیلار یاللی گئتمه یه .

۱۳۸۴

This document was created with Win2PDF available at http://www.daneprairie.com.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.